

Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako **ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko dekretua aplikatzeko gida**

Alderdi orokorrak eta prozedura zuzentzailea

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, UNIBERTSITATE
ETA IKERKETA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
UNIVERSIDADES E INVESTIGACIÓN

Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako **ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko dekretua aplikatzeko gida**

Alderdi orokorrak eta prozedura zuzentzailea

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, UNIBERTSITATE
ETA IKERKETA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
UNIVERSIDADES E INVESTIGACIÓN

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2009

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzako Liburutegui Nagusiaren katalogoan aurki daiteke:
<http://www.euskadi.net/ejgvbiblioteka>

Argitaraldia:

1.a, 2009ko martxo

Ale-kopurua:

4.000 ale

© Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila

Argitaratzailea:

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia-San Sebastián, 1-01010 Vitoria-Gasteiz

Egilea:

Ikastetxeen Zuzendaritza

Internet:

www.euskadi.net

Diseinua:

Canaldirecto • www.canaldirecto.com

Fotokonposizioa:

Gráficas Varona, S.A.

Inprimaketa:

Gráficas Varona, S.A.

ISBN:

978-84-457-2954-0

Lege Gordailua:

VI 232-2009

Aurkibidea

Aurkezpena	6
Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko dekretua aplikatzeko gida	9
1. Kapitulua. Alderdi orokorrak	11
2. Kapitulua. 201/2008 Dekretuaren egitura	13
3. Kapitulua. Bizikidetzaz arazoak ikastetxeetan: jarduera eta neurri zuzentzaileak	27
4. Kapitulua. Neurri zuzentzaileak aplikatzeko prozedurak	29
201/2008 Dekretuaren kontrako jokabideak zuzentzeko prozeduren euskarri dokumentalen eranskinak	42
201/2008 Dekretuko artikuluekin lotutako arauen eranskina	56
201/2008 Dekretua, abenduaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzkoa	64

Aurkezpena

José Antonio Campos Granados

Hezkuntza, Unibertsitate
eta Ikerketa sailburua

Ikastetxeek beren baitan hartzen dituzte, aldi berean eta bereizketa-aukerarik gabe, bizikidetza-komunitateak eta ikaskuntza-komunitateak. Bizikidetza-komunitate diren aldetik, bake-kultura sustatzeko jarrerak eta trebetasunak landu behar dituzte ikastetxeek, eta haiek kide guztiek giro baikor batean bizi behar dute, elkarrekiko konfiantzan. Lan hori egiteko, funtsezko zeregina dute moral-balioek, elkartasunak, tolerantziak, elkarren errespetuak, konpromisoak, kulturartekotasunak, gizarte-jarrera baikorrak eta giza eskubideek. Halaber, ikaskuntza-komunitate diren aldetik, ahalegina egin behar dute, pertsona guztiek arrakasta lor dezaten. Ikasketek gizarte-balio handia izan behar dute, haurrek eta gazteek aurrera egin dezaten eta efikaziaz eta argitasunez sar daitezen haiei dagokien garapen-bideetan, eta, gerora, helduen bizitzan eta lan-bizitzan aktiboan.

Alabaina, bi alderdi horiek, ikaskuntza eta bizikidetza, ezin dira bereizita landu, bikote zatiezina baita. Ez dago bizikidetzarik ikaskuntzarik gabe, ezta ikaskuntzarik ere, bizikidetzarik gabe. Ezin dira pertsonen arteko harreman-arazoak prebenitu, baldin eta ez bada arrakasta sustatzen, eta ezin da arrakastarik lortu, baldin eta ez bada go ikasteko giro egokia.

Bizikidetzarako heztea da balioen hezkuntzaren muina, eta heziketa horren ondorioz, pertsona guztiek onartu behar dituzte oinarriko printzipio moralak, pertsonari, pertsona izate hutsagatik, dagozkien eskubide eta betebeharrak. Bizikidetzaren kulturak ez du onartu behar eta haren aurkaritzat jo behar ditu diskriminazioa, intolerantzia, axolagabekeria, konformismoa eta elkartasunik eza. Gure ikastetxeetako hezkuntza-jarduerak etengabeko ekintza-bultzatzaile izan behar du, hezkuntza-komunitateko kide hezitzaileak (irakasleak eta familiak) eredu zko jokabideak eta jarrerak izan ditzaten, eta heziketa hartzen dutenek ere hala joka dezaten, bai baitakigu asko ikasten dela ereduari erreparatuta.

Gizarte-elkarrekintzarako balio, jarrera eta jokabide baikorrak sustatu nahi ditu gure hezkuntza-ereduak, eta, haien oinarrian, giza eskubideen printzipioen onarpena eta indarkeriazko eta diskriminaziozko jarreraren bazterketa finkatu. Hala, kultura demokratiko bat eraiki nahi dugu, parte-hartzailea, tolerantzia eta diferentziak errespetatuko dituena. Eta, kultura horretan oinarrituta, konpromiso eta jardunbide arduratsuak indartu nahi dira, hezkuntza-komunitate osoak bereganatu ditzan; hau da, irakasleek, ikasleek, familiek eta administrazioak eta zerbitzuetako langileek bere egin ditzaten konpromiso eta jardunbide horiek.

Jakin, badakigu, bizikidetzak, maiz, zailtasun handiak dakartzala, eta zailtasun horrek arazoak sortzen dituela. Arazoei aurre egin behar zaie, eta, horretarako, konponbideak bilatu behar ditugu, hori baita arrazoizko jokabidea.

Bizikidetzak ikuspegi baikorra izan behar du. Bizikidetzarako hezteak ez du esan nahi uko egiten diogunik gatazkak izateari; aitzitik, aurre egin behar diegu gatazkei, eta haiek onerako eta eraginkortasunez gainditu.

Eskola-bizikidetzak sustatzeko, ikuspegi proaktiboa eta hezitzailea izan behar da, eta, ondorioz, haren alde lan egin behar da, asmo argiak, bidezkoak eta beharrezkoak izanda. Bizikidetzak da hezkuntza-prozesuaren funtsezko helburuetako bat, eta prozesu horrek onarpeneko eta errespetuzko jarrerak landu behar ditu, ikasleak helduen bizitzarako prestatuko baditu. Horrek guztiak ikasteko giroa sortu behar du eskolan.

Horrez gain, prebentzio-arloa indartu behar da, hala jokatzeko gero, eremu eta giro egokiak sortuko baititugu, gatazkak, auziak eta indarkeriazko jokabideak prebenitzeko.

Azkenik, alderdi komunitarioari erreparatu behar zaio, guztion konpromisoa behar baita, bizikidetzak hobetuko bada: Administrazioak komunitatearen osotasunari erreparatu behar dio; irakasleek, beren irakaskuntza-jardueraren baitan, balioetan hezi behar dituzte ikasleak; familiek beren laguntza eman behar dute, hezkuntzaren printzipioak eta ekintzak koordinatzeko; eta, nola ez, ikasleek beren ikaskideengan eragin behar dute, gatazkak prebenitu eta, sortuz gero, konpondu egin behar direla kontzientiarazteko.

Laburbilduz, eskolaren konpromisoa izan behar du: sentsibilizazio-lana egitea, bizikidetzaren berezko balioak sustatu eta hura kalte dezaketen jarrerak baztertzeko; gatazken sorrera, eta, batik bat, gatazkekiko jardunbide negatiboak prebenitzea; pertsonen duintasunaren aurka egin dezaketen egoerak identifikatzea eta hautematea, esaterako, berdinen arteko agintekeriak eragin ditzaketen tratatu txarrak; eta, finean, komunitatean esku hartzea, arazoei aurre egiteko, eta, batez ere, ikastetxeko giroa eta pertsonen arteko harremanak hobetzeko.

Ikasleek oinarrizko gaitasun batzuk eskuratu behar dituzte beren eskolatzearen etapa desberdinetan. Oinarrizko gaitasun horietako bat gizarte- eta herritar-gaitasuna da eta curriculum-arlo eta irakasgai guztiek izan behar dute berori lortzeko lagungarri. Zeharkako gaitasuna da eta irakasle guztiak inplikaturik daude lortzeko prozesuan, haien kategoria akademikoa eta espezialitatea zein den alde batera utzita.

Ikasleek gainontzekoak eskuratzen dituzten legez eskuratu behar dute gaitasun hau. Hezkuntza-prozesuan, gaitasun hori lortzen saiatzean, akatsak izan daitezke, hizkuntzari edo matematikari, adibidez, lotutako gaitasunetan ager daitezkeen bezalaxe, eta hezkuntza-sistemak gizarte- eta herritar-gaitasuna lortzera eraman behar ditu ikasleak, izpiritu berberarekin, eta, ahal den neurrian, beste oinarrizko gaitasun batzuetan agertzen diren akatsak berreskuratzeko erabiltzen ditugun bitartekoak erabiliz gainditu behar dituzte ikasleek oinarrizko gaitasun honetan agertzen diren akatsak.

Agiri honek bere baitan jasotzen dituen *201/2008 Dekretua, abenduaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzkoa* eta Dekretu horretan jasotako eskubideak urratzen dituzten egoeretan bete beharreko interbentzio-protokoloak, ikastetxeetan bizikidetzak-gero bat sortzeko edo, edozein arrazoiengatik, desagertu bada, berreskuratzeko erabilgarri izatea espero dugu.

Vitoria-Gasteiz, 2009ko urtarrilaren 7an

José Antonio Campos Granados
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburua

**Euskal Autonomia
Erkidegoko unibertsitateaz
kanpoko ikastetxeetako
ikasleen eskubideei eta
betebeharrei buruzko
dekretua aplikatzeko gida**

1. Kapituluak

Alderdi orokorrak

Ikusita, edukien ikuspegitik, zer-nolako aplikazio-eremu zabala duen *201/2008 Dekretuak, abenduaren 2koak, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrari buruzkoak*, premiazkoa da eduki horiek antolatzekeo egitura bat sortzea, antolamendu horrek zentzua emango baitie edukiei, eta, finean, dekretuaren erabilera eta ikastetxeen egitekoa erraztuko baitu. Horrenbestez, arau honen egitekoetako bat da ikastetxeei laguntza ematea beren zeregin nagusia ahalik eta hoberen bete dezaten; hau da, ikasleek baldintza onetan bete dezaten beraien hezkuntza-prozesua, beren eskubideak arduraz erabiliz.

Atariko kapituluak xedapen orokorrak jasotzen ditu, eta, horien artean, Dekretuaren printzipio informatzaileak. Printzipio horiek dira, hain justu, gainerako edukien erreferentziako ardatza, lau multzotan banatuta.

Ikasleen eskubideak eta betebeharrak jorratzen ditu I. Kapituluak, eta nabarmentzen du prestakuntza osoa jasotzeko eskubidea eta ikasteko eskubidea direla ikasle ororen eskubide nagusiak; hala ere, gogorarazten du garrantzi handikoak direla, era berean, errespetuarekin, partaidetzarekin eta bizikidetzaren hobetzeko izan behar duten inplikazioarekin lotutako eskubideak eta betebeharrak.

Dekretuko II. Kapituluak zuzendu beharreko jokabideak deskribatzen ditu eta haiek aukeran dituzten neurri zuzentzaileak zerrendatzen; zehazki, kapitulu horretako lehen atalak xedapen orokorrak zehazten ditu, zuzendu beharreko jokabideak adierazten eta haiek ikasleen adinarekin duten korrespondentzia finkatzen du. Zuzendu beharreko jokabideen deskribapena xehatzen du bigarren kapituluak. Neurri zuzentzaile hezitzaileak lantzen ditu hirugarren atalak.

Jokabideak zuzentzeko bide alternatiboak lantzen ditu III. Kapituluak; hau da, prozedura formalik ez darabilten neurri hezitzaileak jorratzen ditu, adiskidetzeko eta kalteak konpontzeko bideak urratzeko. Halaber, bizikidetzaren hobetzeko inplikazioa hartzen duten ikasleek konpromiso hezitzaileak adierazten ditu.

Jokabide desegokiak, bizikidetzaren aurkakoak edo hura larriki kaltetzen dutenak zuzentzeko neurriak aplikatzeko prozedurak adierazten ditu IV. Kapituluak. Prozedura zuzentzailea egituratzen duten xedapen orokorrak adierazten ditu lehen atalak. Jokabide desegokiak hitzezko adierazpenez zuzentzeko baliatu behar den prozedura lantzen du bigarren atalak, irakasleak haiek ebazteko eskumena duen kasuetan. Ikastetxeetako bizikidetzaren aurkakoak diren edo hura larriki kaltetzen duten jokabideak zuzentzeko prozedura arrunta azaltzen du hirugarren atalak, eta xedatzen du zuzendariak direla prozedura hori erabiltzeko kargu eskudunak. Ez-ohiko prozeduren izapideak zehazten ditu laugarren atalak; hau da, azaltzen du zer kasutan izendatu behar den instruktore bat, ebazpen-proposamena egiteko.

Arauren amaieran jasotzen diren xedapenak zehaztu egiten dituzte Dekretu hau aplikatzeko eta abiarazteko zenbait alderdi.

2. Kapitula

201/2008

Dekretuaren egitura

Jarraian, Dekretuaren egitura adierazten du laburpen-taula batek, haren alderdiak eskema moduan bistarazteko eta Dekretuaren aplikazioa errazteko.

KAPITULUA	ATALA	ARTIKULUA
ATARIKOA XEDAPEN OROKORRAK		1. Xedea eta aplikazio-eremua
		2. Eskubideak eta betebeharrak egikartzeko printzipio orokorrak
		3. Eskubideak eta betebeharrak zuzentzeko printzipio orokorrak
		4. Tipifikatu gabeko jokabideei neurriak aplikatzeko debekua
		5. Bizikidetzaren planak
I IKASLEEN ESKUBIDEAK ETA BETEBEHARRAK	Lehen atala. Ikasleen eskubideak	6. Heziketa osoa
		7. Arreta berehala jasotzeko eskubidea
		8. Ikasle adingabekoen babesa
		9. Eskola-errendimenduaren balorazio objektiboa
		10. Eskola- eta lanbide-orientazioa
		11. Pertsonaren integritatea, nortasuna eta duintasuna
		12. Kontzientzia-askatasuna
		13. Biltzea, elkartzea eta adieraztea
		14. Adierazpen-askatasuna
		15. Elkartzea
	Bigarren atala. Ikasleen betebeharrak	16. Parte hartzea
		17. Informazioa
		18. Aukera-berdintasuna
		19. Gizarte-babesa
		20. Ikasleen eskubideak betetzeko bermeak
		21. Ikastea
		22. Prestakuntza-jardueretan parte hartzea
		23. Bertaratzeko betebeharrak
		24. Bizikidetzaren erraztea
		25. Pertsonen kontzientzia-askatasuna errespetatzea
26. Eskola-arauak betetzea		
27. Instalazioak zaintzea		

KAPITULUA	ATALA	ARTIKULUA
II JOKABIDE DESEGOKIAK, BIZIKIDETZAREN AURKAKOAK ETA HURA LARRIKI KALTETZEN DUTE- NAK, ETA JOKABIDE HORIEN ZUZENKETA	Lehen atala. Xedapen orokorrak	28. Zuzendu beharreko jokabideak
		29. Ikasleen adinari egokitzea
		30. Jokabide desegokiak
	Bigarren atala. Jokabide-motak	31. Bizikidetzaren aurkako jokabideak
		32. Bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak
		33. Ikastetxetik kanpo egindako ekintzen erantzukizuna
	Hirugarren atala. Neurri zuzentzaile hezitzaileak	34. Jokabide desegokiaren zuzenketa
		35. Bizikidetzaren aurkako jokabideen zuzenketa
		36. Bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen zuzenketa
		37. Ikastetxetz aldatzeko proposamena
		38. Etengabeko ebaluazioa egiteko ezintasuna, bertaratze-hutsegiteak behin eta berriz egiteagatik
		39. Ondorioak gizarte-gaitasunaren ebaluazioan
40. Sor daitezkeen kalteekiko erantzukizuna		
41. Proporzionaltasuna bermatzeko irizpideak		
III JOKABIDEAK ZUZENTZEKO BIDE ALTERNATIBOAK	42. Xedapen orokorrak	
	43. Prozedurarik gabe har daitezkeen neurri hezitzaileak	
	44. Prozedura adostasunez etetea	
	45. Prozedura etetea egoera konpondu delako	
	46. Prozedura etetea familiak egoera zuzendu duelako	
	47. Neurri zuzentzaileak etetea, arintzea edo kentzea	
	48. Bizikidetzarako konpromiso hezitzaileak	
	Lehen atala. Xedapen orokorrak	49. Bizikidetzaren aurkako jokabideak eta bizikidetzari kalte larriak eragiten dioten jokabideak zuzentzeko prozedurak
50. Neurri zuzentzaileak aplikatzeko eskumena duten organoak		
51. Neurri zuzentzaileak aplikatzeko prozeduren epeak		
52. Prozedurak abiatzeko debekua, denbora igaro ondoren		
53. Neurri zuzentzaileak aplikatzeko unea		
54. Jakinarazpenak eta erreklamazioak egiteko modua eta epeak		
55. Datuak tratatzea, babestea eta ezabatzea		
56. Erreklamazioak eta errekursoak		
IV NEURRI ZUZENTZAI LEAK APLIKATZEKO PROZEDURAK	Bigarren atala. Jokabide desegokiaren zuzenketa	57. Jokabide desegokiak zuzentzeko ahozko prozedura
		58. Ohiko prozeduraren erabilera
	Hirugarren atala. Bizikidetzaren aurkako jokabideak eta bizikidetzari kalte larriak eragiten dioten zuzentzeko prozedura arrunta	59. Abiarazte-ekintzaren gutxieneko edukia
		60. Abiarazte-ekintza jakinaraztea eta aurre-entzunaldirako deitzea
		61. Behin-behineko neurriak
		62. Entzunaldia
		63. Aplikatu beharreko neurri zuzentzailea erabakitzea
		64. Hezkuntza-ordezkaritzari eta gizarte-zerbitzuei jakinaraztea
		65. Erreklamazioak OOGan edo Eskola Kontseiluan
		66. OOGaren edo Eskola Kontseiluaren erabakia
		67. Jakinarazpena
		68. Noiz erabili behar den ez-ohiko prozedura
69. Ohiz kanpoko prozedura abiatzeko epeak		
70. Abiarazte ekintzaren gutxieneko edukia		

KAPITULUA	ATALA	ARTIKULUA
IV NEURRI ZUZENTZAI LEAK APLIKATZEKO PROZEDURAK	Hirugarren atala. Bizikidetzaren aurkako jokabideak eta bizikidetzari kalte larriak eragiten dioten zuzentzeko prozedura arrunta	71. Instruktoea izendatzea
		72. Abiarazte-ekintza eta har daitezkeen behin-behineko neurriak jakinaraztea
		73. Instruktoea errefusatzeko aukera
		74. Instruktoearen jarduerak
		75. Jakinarazpenak fiskaltzari
		76. Entzunaldira deitzea
		77. Entzunaldia
		78. Ebazpen-proposamena
		79. Ohiz kanpoko prozedura amaitzeko epeak
		80. Espedientea ebaztea eta amaitzea
XEDAPEN GEHIGARRIAK		1. Itundu gabeko ikastetxe pribatuak
		2. Adin nagusiko ikasleak dituzten ikastetxeetarako egokitzapena
		3. Irakasleentzako laguntza eta defentsa juridikoa
		4. Antolakuntza eta Jarduera Araudiaren edo Barne Araudiaren aldaketa
		5. Prozeduretan erabili beharreko hizkuntza
		6. Gurasoei egin beharreko jakinarazpenak, familien egoerari erreparatuta
		7. Bizikidetzeta-planak egiteko jarraibideak
		8. Dokumentazioa eta datuen babesa
XEDAPEN IRAGANKORRAK		1. Bertaratze-hutsegite kolektiboen erregimen iragankorra
		2. Aldez aurretik abiarazitako prozedurak
XEDAPEN INDARGABETZAILEAK		
AZKEN XEDAPENAK		

2.1. IKASLEEN ESKUBIDEAK ETA BETEBEHARRAK

Eskubideak

6. artikulua. Hezkuntza integrala izateko eskubidea
7. artikulua. Ikasle adingabeen eskubidea arreta berehala jasotzeko
8. artikulua. Ikasle adingabeek ikastetxearen babesa jasotzeko duten eskubidea
9. artikulua. Errendimendu akademikoaren balioespen objektiboa izateko eskubidea
10. artikulua. Eskola- eta lanbide-orientaziorako eskubidea
11. artikulua. Osotasun, nortasun eta duintasun pertsonaleko eskubidea
12. artikulua. Kontzientzia-askatasunerako eskubidea
13. artikulua. Ikastetxeetan biltzeko, elkartzeko eta adierazteko eskubidea
14. artikulua. Adierazpen-askatasunerako eskubidea ikastetxeetan.
15. artikulua. Ikasleen elkartzeko eskubidea
16. artikulua. Parte hartzeko eskubidea
17. artikulua. Informazioa jasotzeko eskubidea
18. artikulua. Aukera-berdintasunerako eskubidea
19. artikulua. Gizarte-babeserako eskubidea

Betebeharrak

21. artikulua. Ikasteko betebeharra
22. artikulua. Prestakuntza-jardueretan parte hartzeko betebeharra
23. artikulua. Bertaratzeko betebeharra
24. artikulua. Bizikidetzaz errazteko betebeharra
25. artikulua. Pertsonen kontzientzia-askatasuna errespetatzeko betebeharra
26. artikulua. Kontzientzia askatasunerako betebeharra
- 2.7 artikulua. Instalazioak zaintzeko betebeharra

2.2. JOKABIDE DESEGOKIAK, BIZIKIDETZAREN AURKAKOAK ETA BIZIKIDETZARI KALTE LARRIAK ERAGITEN DIZKIOTENAK

JOKABIDE DESEGOKIA (30. artikulua)

- a) Justifikatu gabeko puntualtasun-hutsegiteak.
- b) Justifikatu gabeko hutsegiteak.
- c) Ikastetxeko instalazioei, ikastetxeko materialari edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen gauzei narriadurak eragitea, zabarkeriagatik gertatzen denean.
- d) Irakasleek edo agintari akademikoek agindutakoa ez betetzea, betiere ikasleak haiek mespretxatzen eta iraintzen ez baditu edo diziplina nahita hausten ez badu; baita ikastetxeko gainerako langileek beren jardunean emandako aginduei jaramonik ez egitea ere.
- e) Hezkuntza Komunitateko kideen aurkako adeitasunik ezako jarrera, keinu edo hitzak.
- f) Ikastetxeko Gobernu Organoak bere eskumenen eremuan debekatutako ekipoak, materialak, jantziak edo aparatuak ikastetxera eramatea.
- g) Ikastetxeko ekipamendua (elektronikoa, mekanikoa, telefonikoa, informatikoa edo edozein motatakoa) baimenik gabe edo baimendutakoak ez diren helburuetarako erabiltzea.
- h) Ikastetxeko langileei gezurra esatea edo informazio faltsua ematea, betiere horrek hezkuntza-komunitateko inori kalterik eragiten ez badio.
- i) Kalifikaziorako baliatuko diren azterketa, proba edo ariketetan kopiatzea edo besteei norberarena kopiatzen erraztea, edo azterketa, proba edo ariketa horietan baimenduta ez dauden material edo aparatuak erabiltzea.
- j) Hartarako baimenik ez dutenei ikastetxean sartzeko aukera erraztea edo haiekin sartzea, ikastetxeko Bizikidetzara-arauei edo Gobernu Organoen jarraibideen aurka.
- k) Ikaskideen gauzak nahita erabiltzea, haien borondatearen aurka.
- l) Norberaren betebeharren beste edozein ez-betetze, betiere hezkuntza-komunitateko gainerako kideei beren eskubideak baliatzea galarazten, oztopatzen edo eragozten ez badie, eta jokabide hori ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabide gisa edo bizikidetzara horri kalte larria eragiten dion jokabide gisa sailkatuta ez badago.

JOKABIDE DESEGOKIEN ZUZENKETA (34. artikulua)

- a) Izandako jokabide desegokiari eta haren ondorioei buruzko hausnarketa.
- b) Kaltetuak izan diren pertsonen aurrean jokabidea desegokia izan dela onartzea.
- c) Jokabide-eredu egokiak ikasteko eta barneratzeko jarduerak egitea.
- d) Jokabide desegokiaren nolakotasunarekin zerikusia duen zereginen bat egitea.

BIZIKIDETZAREN AURKAKO JOKABIDEAK (31. artikulua)

- a) Ikastetxeetako kide bakarreko aginte-organoen edo irakasleen aginduak eta ikastetxeko gainerako langileek beren eginkizunen jardunean emandako aginduak ez betetzea, betiere horrekin batera diziplinarik eza agertzen bada edo irainak, mespretxuak, desafioak edo mehatxuak egiten badira.
- b) Ikaskideen edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen aurkako mehatxuak edo irainak; betiere jokabide horiek ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabide gisa sailkatuta ez badaude, baita honako hauek ere: hezkuntza-komunitateko gainerako kideen aurkako keinuak edo jarrerak, ezbairik gabe erasotzeko saiakeratzat edo mehatxutzat har daitezkeenak.
- c) Azterketa-ereduak lapurtzea edo erantzunak kopiazea, eta horiek guztiak hedatzea, saltzea edo erostea.
- d) Noten buletinetan edo gurasoentzako edo legezko ordezkarietzako beste edozein dokumentutan edo jakinarazpenetan aldaketak egitea, eta, ikasle adingabeei dagokienez, dagokien hartzailerei ez ematea edo erantzunak aldatzea.
- e) Kalteak eragitea bidegabeko erabileragatik ikastetxeko lokalei, altzariei, materialari edo dokumentuei, edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen gauzei, jokabide hori ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea ez bada.
- f) Ikastetxeko Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak hartutako baliozko erabakiak nahita ez betetzea.
- g) Pertsonak ohorerako, intimitaterako eta irudi propiorako duten eskubidea ez errespetatzea, haiek, edo, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baimena eman gabe grabazio-baliabideak erabiliz.
- h) Beste edonori bere eskubidea baliatzeko aukera galaraztea, indarkeria erabili gabe, eta beste edonor bere borondatearen aurka zerbaitegitera behartzea; betiere, indarkeriarik erabili gabe.

BIZIKIDETZAREN AURKAKO JOKABIDEEN ZUZENKETA (35. artikulua)

- a) Bizikidetzaren aurkako jokabideari eta haren ondorioei buruzko hausnarketa eta jokabidea bideratzeko orientazioak.
- b) Kargu-hartze idatzia.
- c) Kargu-hartzea, ikasleen gurasoak edo lege-ordezkariek bertan direla.
- d) Ikaslea taldez edo gelaz aldatzea, aldi baterako edo behin betiko.
- e) Lan hezigarriak edo eragindako kalte materialak konpontzeko lagungarriak diren zereginak egitea, edo hala badagokio, ikastetxeko jarduerak hobetzeko eta garatzeko lagungarriak direnak; betiere, hiru hilabetez gehienez ere. Lan edo zeregin horiek lotura izan behar dute ikasleak bizikidetzaren aurka izandako jokabidearekin.
- f) Gai bateko edo batzuetako eskoletara joateko eskubidea eta jarduera osagarriak eta eskolaz kanpokoak egiteko nahiz zerbitzuak jasotzeko eskubidea etetea, harik eta ikaslearen gurasoekin edo lege-ordezkariekin elkarrizketa bat egiten den arte. Eskubide-etendura horrek ezingo du hiru egun baino gehiago iraun.
- g) Eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendutako jokabidea egin den hiru hilekoa amaitu arte; edo, jokabide hori hiru hileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiru hilekoa amaitu arte.
- h) Eskolaz kanpo egin behar diren jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendutako jokabidea egin den hiru hilekoa amaitu arte; edo, jokabide hori hiru hileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiru hilekoa amaitu arte. Nolanahi ere,

eskola-orduetan, ikasleari arreta eman beharko zaio ikastetxean.

(.../...)

- i) Ordena nahasten duten portaerak autobusean edo eskolako jangelan, bai bakarka bai taldean, eta, betiere, bizikidetzan kalte larria eragiten ez badute.
- j) Hezkuntza-komunitateko edozein kiderengan lesio fisikoak eragin ditzaketen objektuak zuhurtzearik gabe erabiltzea.
- k) Ikastetxeko langileei gezurra esatea, informazio faltsua ematea edo norberaren nortasuna ezkatzea, horren ondorioz hezkuntza-komunitateko beste kide batzuei kalte egiten bazaie.
- l) Diskriminazioa dakarren edozein egintza edo jokabide, diskriminazio horren arrazoa edozein izanik ere: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia, edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial. Betiere bizikidetzan kalte larria eragiten duen jokabidetzat hartzen ez bada.
- m) Aurreko artikuluan adierazitako jokabide desegokiren bat gehienez ere hiru aldiz egitea hiruhileko akademiko berean; betiere, aurreko biak zuzendu badira, eta, ikasle adingabeei dagokienez, gurasoei edo legezko ordezkariak jakinarazi bazaizkie.
- n) Ikasleen betebeharrak ez betetzea dakarren beste edozein jokabide, betiere hezkuntza-komunitateko gainerako kideei beren eskubideak baliatzeko edo beren betebeharrak betetzeko eragozpenik sortzen ez badie eta jokabide hori hurrengo artikuluan jasota ez badago, ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen artean, hain zuzen ere¹.

- i) Jangela-zerbitzua edo garraio-zerbitzua erabiltzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendu beharreko jokabidea egin den hiruhilekoa amaitu arte, edo, jokabide hori hiruhileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiruhilekoa amaitu arte; betiere, bizikidetzaren aurkako jokabidea zerbitzu horiek erabiltzen ari zenean egin badu ikasleak.
- 2. 1.g), 1.h) eta 1.i) idatz-zatietan adierazitako neurriak erabili ahal izan dira, soilik 1.a) eta 1.f) idatz-zatietan adierazitako neurrietatik bi gutxienez aplikatu ondoren bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak zuzentzea lortu ez bada.

1

¹ Dekretu honetako 3.1. atalean adierazitakoaren arabera interpretatuko da idatz-zati hau.

BIZIKIDETZARI KALTE LARRIA ERAGITEN DIOTEN JOKABIDEAK (32. artikulua)

- a) Ikastetxeetakogobernu-organoeekiko edoberen eskumenak betetzen diharduten irakasleekiko diziplinarik ezako egintza edo obediencia-ukatze esplizitu guztiak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitea barne, baita hezkuntza-komunitateko kideen aurkako adierazpen oso laidogarri edo iraingarriak ere, laido edo irain horiek edozein modutan adierazita ere: ahoz, idazki bidez, edo baliabide informatikoak edo ikus-entzunezkoak erabiliz.
- b) Diskriminazioa dakarten edo adierazten duten irainak erabiltzea, diskriminazio horren arrazoia edozein izanik ere: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia, edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial.
- c) Jazarpen sexista, otsailaren 18ko 4/2005 Legeak, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerakok, ezarritako definizioa aintzat hartuta: nahi ez duen pertsona batekin eta pertsona horren sexua dela-eta, hitzez, hitzik gabe edo fisikoki edozein jokabide izatea, eta horren helburua edo ondorioa pertsona horren duintasunari erasotzea edo kikilduta, etsai, makurrarazita, irainduta edo laidoztatuta sentiarazteko giroa sortzea bada.
- d) Hezkuntza-komunitateko edozein kideren aurkako eraso fisiko edo psikologikoa.
- e) Ikastetxeko hezkuntza-komunitateko kideak beren osasunerako eta osotasun pertsonalerako oso kaltegarriak diren jokaerak egitera bultzatzea, hala nola tabakoa, alkohola eta drogak kontsumitzera bultzatzea.
- f) Bizikidetzaren aurkako jokabide guztiak, taldean egiten direnean edo haien berri nahita zabaltzen denean, ahoz, idazki bidez, ikus-entzunezko baliabideen edo baliabide informatikoen bidez; baita berdinen arteko tratu txarreko egoeretan parte hartzen dutenean ere².
- g) Liskar edo jokabide erasokorrak eragitea edo jokabide horietan parte hartzea, betiere lesioak eragiteko arrisku larria sortzen bada.

BIZIKIDETZARI KALTE LARRIA ERAGITEN DIOTEN JOKABIDEEN ZUZENKETA (36. artikulua)

1. Ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak zuzentzeko, aurreko artikuluan bildutako neurri bat edo gehiago aplikatuko ditu zuzendariak, eta, horiez gain, honako hauetako edozein:
 - a) Lan hezigarriak eskola-ordutegitik kanpo egitea, edo ikastetxeko jarduerak hobetzeko eta garatzeko lagungarriak direnak, edo, hala badagokio, eragindako kalte materialak konpontzeko lanak, betiere sei hilabetez gehienez ere.
 - b) Arlo edo irakasgai bateko edo gehiagoko eskoletara joateko eskubidea etetea hiru eskola-egunetik hogeira bitartean. Horren ondorioz, ikasleak ez du etengabeko ebaluazioa galduko, betiere lan jakin batzuk edo etxerako zeregin jakin batzuk egiten baditu, hartarako izendatutako irakasleek kontrolatuta.
 - c) Ikastetxera joateko eskubidea etetea hiru eskola-egunetik hogeira bitartean. Horren ondorioz, ikasleak ez du etengabeko ebaluazioa galduko; betiere, lan jakin batzuk edo etxerako zeregin jakin batzuk egiten baditu, hartarako izendatutako irakasleek kontrolatuta.
 - d) Eskolaz kanpoko jardueretan edo ikastetxetik kanpoko jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubidea edo eskola-garraioko zerbitzua edo jangela-zerbitzua erabiltzeko eskubidea etetea. Neurri hori ikasturtea amaitu arte aplikatu ahal izango da.
2. Artikulu honetako 1.b), 1.c) eta 1.d) idatz-zatietan bildutako neurriak erabili ahal izango dira, baldin eta 1.a) idatz-zatian adierazitako neurrietako baten bat aplikatuta bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak zuzentzerik lortu ez bada.
3. Ikasleren bat, aurretiaz, zuzendua izan bada ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak izateagatik, ikastetxeko zuzendariak aukera izango du, 28. artikuluko 1.n) idatz-zatian adierazitako kasuan izan ezik, hezkuntzako lurralde-ordezkariori eskatzeko ikasle horren matrikula beste ikastetxe batera aldatua izan dadin. Ikaslea adin nagusikoa balitz edo derrigorrezkoak

² Dekretu honetako 3.1. atalean araututakoaren arabera interpretatuko da idatz-zati hau.

- h) Nahita kalteak eragitea ikastetxearen instalazioetan edo ondasunetan, ikastetxeko langileei, beste ikasle batzuei edo beste pertsona batzuei, bai bakarka. bai taldean.
- i) Ordena nahasten duten jokabideak autobusean edo eskolako jangelan; betiere, hezkuntza-komunitateko edozein kiderentzako egoera arriskutsuak sortzen badituzte.
- j) Grabazio-baliabideak erabiliz, besteek ohorerako, intimitaterako eta irudi propiorako duten eskubidea ez errespetatzea, aldez aurretik haiek, edo, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, horrelakorik nahi ez dutela esanbidez adierazi badute.
- k) Ikastetxeko jarduneko egintzetan, beste edonoren izena erabilia aritzea.
- l) Euskarri idatzian edo informatikoan dagoen eskolako dokumenturen bat edo erregistroren bat kaltetzea, trukitzea edo aldatzea, baita dokumentu akademikoak ezkutatzea edo baimenik gabe ateratzea ere.
- m) Delitua edo zigor-arloko hutsegitea den edozein egintza, nahita egin bada³.
- n) Ikasturte berean gehienez ere hiru aldiz egitea aurreko artikuluan adierazitako bizikidetzaren aurkako edozein jokabide, artikuluko horren 1.m) idatz-zatian bildutakoa izan ezik, betiere aurreko biak zuzendu badira eta, hala badagokio, gurasoei edo legezko ordezkariak jakinarazi bazaizkie.
- ñ) Norberaren betebeharrak ez betetzea dakarren edozein jokabide, betiere jokabide hori hezkuntza-komunitateko gainerako kideen edo beste edonoren eskubideen aurkakoa bada zuzenean; hain zuzen ere, honako eskubide hauen aurkakoa bada: osasunerako, osotasun fisikorako, adierazpen-askatasunerako, parte hartzeko, biltzeko, diskriminaziorik ez jasateko, ohorerako, intimitaterako eta norberaren irudirako eskubideena⁴.

- ez diren ikasketak ikasiko balitu, urruneko hezkuntzako zentroetarako edo gaueko ikasketetako zentroetara lekualda daiteke haren espedienteak. Adinez nagusiko ikasleak edo derrigorrezko hezkuntzaren ondoko ikasketak egiten dituen ikasleak ez balu onartuko espedientearen lekualdaketa hori, baliogabetu egingo da ikasle horrek ikastetxean duen matrikula, eta baja emango zaio ikastetxe horretan.
4. Ikastetxeko bizikidetzari kalte larriak eragiten dizkion jokabidearen ondorioz berdin arteko tratatu txarrak edo jazarpen sexistak eragin edo irauraziko balitu, edota, jokabide horiek ikastetxeko irakasleren bati egindako erasoak badira, zuzenean proposa daiteke espedientearen lekualdaketa, aintzat hartu gabe ikasle hori aurretik zuzendua izan den ala ez. Jardunbide bera baliatzeko aukera izango da, baldin eta eraso fisiko bereziki larriak egin bazaizkio hezkuntza-komunitateko beste kideren bati.

³ Dekretu honetako 75. artikuluan adierazitakoaren arabera interpretatuko da idatz-zati hau.

⁴ Dekretu honetako 3.1. atalean adierazitakoaren arabera interpretatuko da idatz-zati hau.

2.3. NEURRI ZUZENTZAILEAK PROPORZIONALTASUNEZ APLIKATZEN DIRELA BERMATZEKO IRIZPIDEAK (41. artikulua)

Ezin dira aplikatu Dekretuak aitortutako eskubideen aurkako jokabideak zuzentzeko neurriak, baldin eta ez badira aintzat hartzen, aurretiaz, kasu bakoitzean ematen diren inguruabarrak. Berariaz, inguruabar hauek aztertu behar dira:

- Zer-nolako kaltea eragiten duten jokabideek hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideen eta betebeharren egikaritzan.
- Jokabide horientatik edo horien ondorioz, hezkuntza-komunitateko gainerako kideek beren duintasunean edo agintean jasan duten kaltea edo jasan dezaketena.
- Ikasleen jokabidean eragina duten inguruabar pertsonalak eta sozialak, behar bezala baloratzeko zer-nolako garrantzia duen haien betebeharren urrapenak eta 3.3. artikuluan adierazitako oinarritzko gaitasunetan izan ditzaketen gabeziak.
- Jokabidearen ekintzak egiteko gertatu diren inguruabarrak.

Aurrekoez gain, hauei erreparatuko zaie, neurrien aplikazioa proportzionala izango dela bermatzeko:

ERANTZUKIZUNA ARINTZEN DUTEN INGURUABARRAK

- Zuzentzeamerezi duen jokabide adese gokitatzat berehala onartzea.
- Aurretiaz neurri zuzentzailearik jaso ez izana.
- Materialari edo ondasun higigarriei edo higiezinei kalteak eragin bazaizkio, kalte horiek eskola-ordutik kanpo konpontzea, edo kalte horiek konpontzeko konpromisoa izenpetzea prozedura erabaki baino lehen.
- Jendaurrean barkamena eskatzea.
- Hain kalte larria eragiteko asmorik izan ez zuela erakustea.
- Eraso fisikoen kasuan, kalte edo lesiorik ez eragitea.

ERANTZUKIZUNA LARRITZEN DUTEN INGURUABARRAK

- Jokabidea zuzentzea eragin duten egite edo ez-egiteak honako ezaugarri hauek dituztenen aurka egiten direnean: adin txikiagokoak, minusbaliatuak, ahalmen fisiko txikiagokoak, ikastetxera etorri berriak; edo nagusikeriaz jokatu izana adierazten duen beste edozein zirkunstantzia.
- Hutsegitea nahita egina izatea⁵.
- Hutsegitea alde aurretik pentsatu⁶ ondoren edo jakinaren gainean egitea.
- Jokabidea zuzentzea eragin duten egite edo ez-egiteetarako taldean jardutera bultzatu edo akuilatu izana.
- Eskola-arloko ordezkaritza-kargu gehiegikeriaz baliatzea, jokabidea zuzentzea eragin duten ekintzak egiteko.

⁵ «Nahita»: borondatez, intentziaz, apropos egina.

⁶ «Aldez aurretik pentsatua»: Bide hauetakoren batez adierazten dena: hutsegitea lasaitasunez, gogo irmoz eta aurrez pentsatuta egitea eta hutsegite-jarduerak behin eta berriz errepikatzea.

2.4. JOKABIDEAK ZUZENTZEKO BIDE ALTERNATIBOAK (42., 43., 44., 45., 46., 47. eta 48. artikulua)

Dekretuak dakarren beste berritasunetako bat da eskubideen aurkako jokabideak zuzentzeko neurriak ez direla, erabakiak izan ondoren, finkoak eta mugiezinak, aukera izango baita, baldintza batzuk betez gero, neurri horiek eten, arindu edo kentzeko. Hauek dira bide alternatiboak:

XEDAPEN OROKORRAK (42. artikulua)

1. Ikastetxeetako zuzendariak ahalegina egingo dute bizikidetzaren arazoak konpontzeko, Dekretu honetako IV. kapituluaren araututako prozedurak erabili gabe, eta, ahal dela, kapitulu honetan adierazten diren bide alternatiboak erabilia.
2. Lehentasunez, zuzendariak ahalegina egingo dute alde hauek adiskidetu daitezkeen: hezkuntza-komunitateko kideren bati eskubideak urratu dizkion ikaslea eta bere eskubideak urratuak ikusi dituen hezkuntza-komunitateko kidea. Horrez gain, eta, posible bada, sortutako kalte materialak edo moralak konpontzen ahaleginduko dira.
3. Bide horiek erabiliz zuzendu diren jokabideen berri eman behar zaie ikastetxeko Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari eta irakasleen klaustruari (jokabide horiek bizikidetzaren aurkakoak izan behar zuten edo bizikidetzari kalte larria eragiten diotenak).
4. Bizikidetzaren aurkako jokabideak eta hari kalte larria eragiten diotenak, behin kapitulu honetan adierazitako bide alternatiboak erabilia zuzendu ondoren, soilik ondorio hauetarako jasoko dira ikastetxeetan: ikasleak aurrez hutsegiteren bat egin duen ala ez jakiteko.

PROZEDURARIK GABEKO NEURRI HEZITZAILEAK (43. artikulua)

1. Bizikidetzaren aurkako jokabideak edo hari kalte larriak eragiten dizkietenak gertatzen badira, zuzendariak, inolako prozedurarik martxan jarri aurretik, ahalegina egingo dute ikasleek jokabide horiek zuzen ditzaten, beren borondatez onartutako neurrien bidez, edo, egoerak hala eskatzen badu, haien gurasoek edo lege-ordezkariek onartutako neurrien bidez. Proposatutako neurriak onartzen badira, ez da prozedurarik abiatuko, edo, prozeduraren bat abiatuta badago, eten egingo da.
2. Ezingo da horrela jokatu, salbuespenezko egoera hauetan:
 - a) Adin nagusikoak diren ikasleak izan badira ikastetxearen bizikidetzari kalte larriak eragiten dizkieten jokabideak egin dituztenak.
 - b) 37. artikuluan adierazitako jokabideak eman badira.
 - c) Ikastetxean gutxienez bi aldiz egin bada ahalegina bide horietatik konpontzeko bizikidetzaren aurkako jokabideak edo hari kalte larriak eragiten dizkietenak, eta ez bada erdietsi lortu nahi zen helburu hezitzailea. Zuzendu nahi izan diren jokabideak izaera berekoak izan behar dute.

PROZEDURA BERTAN BEHERA UZTEA ADISKIDETZEA GERTATU DELAKO (44. artikulua)⁷

1. Adiskidetzetik gertatzen bada, eten egingo da prozedura. Adiskidetzea izango da, gertakari hauek ematen badira:
 - a) Ikasleak onartzea hark egin duen jokabidea bizikidetzaren aurkakoa dela edo bizikidetzari kalte larriak eragiten dizkiola, eta, berariaz, urratu egin dituela hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideak.
 - b) Ikasleak barkamena eskatzea edo azalpenak ematea.
 - c) Kaltetua izan den pertsonak, edo, kasuan-kasuan, ikastetxeko organo eskudunak barkamena onartzea.
 - d) Jarduera hezitzailearen bat egitea onartzea.
2. Adiskidetzeak ez du bertan behera utziko prozedura 37. artikuluan adierazitako jokabideren bat gertatu bada, baina, hala ere, arindu egingo ditu aplikatzekoak diren neurriak.

PROZEDURA BERTAN BEHERA UZTEA KALTEA KONPONDU DELAKO (45. artikulua)

1. Prozedura bertan behera utziko da baldin eta konpondu egiten badira bizikidetzaren aurkako jokabideen eta hari kalte larriak eragiten dizkieten jokabideen biktimak edo erakunde kaltetuek jasandako kalteak, edo haiek konpontzeko konpromiso fidagarria hartzen bada. Konponketa horrek kalte materialak eta moralak konpondu behar ditu.
2. Kalteen konponketak edo haien konpontzeko konpromisoa hartzeak ez du etengo prozedura, baldin eta 37. artikuluan adierazitako jokabideren bat gertatu bada, baina, hala ere, arindu egingo ditu aplikatzekoak diren neurriak.

PROZEDURA BERTAN BEHERA UZTEA JOKABIDEA FAMILIA-EREMUAN ZUZENTZEAGATIK (46. artikulua)

Prozedura bertan behera uzteko aukera izango da, baldin eta, zuzendariaren iritziz, jokabidea behar bezala zuzentzen ari bada familia-eremuan. Ezingo da halakorik egin, jokabidea 37. artikuluan adierazitakoren bat baldin bada.

⁷ «Dekretuko 3.4. artikuluan adierazitako gutxienezko esku-hartzearen printzipioari erreparatuta aplikatu behar da 44., 45., 46. eta 47. artikuluek araututakoa.

NEURRI ZUZENTZAILEAK ETEN, ARINDU EDO BARKATZEA (47. artikulua)

1. Kaltetutako pertsonen entzun ondoren, aplikaturiko neurrien baldintzapeko etetea erabaki dezake zuzendariak, baita betetzealdia murriztea edo neurriak deuseztatzea ere, ofizios edo interesdunak nahiz, azken hori adin txikikoa bada, bere lege-ordezkariek eskatuta; betiere, alde aurretik, ikaslearen jarrera modu positiboan aldatu dela egiaztatuz gero.
2. Zuzendu beharreko jokabideak berriz gertatuz gero, berrerortzetzat hartuko da, zigorra bertan behera geratuta ere.
3. Jakinarazi egin behar zaie ikastetxeko Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari eta irakasleen klaustroari neurri zuzentzaileak bertan behera utzi direla arrazoi horiek direla medio.

BIZIKIDETZA-KONPROMISO HEZIGARRIAK (48. artikulua)

1. Kasu guztietan, kaltetuek barkamena onartu ez dutelako adiskideterik lortu ez denetan ere, neurri zuzentzaileen aplikazioa eten ahal izango da ikasle interesdunak bizikidetza-konpromiso hezigarria sinatzen bada; ikaslea adingabea bada, gurasoek edo legezko ordezkariak ere sinatu behako dute.
2. Bizikidetza-konpromiso hezigarrietan, honako hauek bildu beharko dira, behar bezala zehaztuta, baita denboraren aldetik ere: bizikidetzari buruzko prestakuntza-jardunak, eta bizikidetzaren aurkako jokabideak aldatzeko eta horien prebentziorako gurasoek edo legezko ordezkariak, hartarako konpromisoa hartuta, gauzatuko dituztenak, eurek edo erakunde, ikastetxe edo pertsona egokien bidez gauzatuko dituztenak, hain zuzen ere. Era berean, ikastetxearekin komunikatzeko eta koordinatzeko mekanismoak bildu beharko dira.
3. Ez badira betetzen bizikidetza-konpromiso hezigarriak, berehala aplikatuko dira etendako neurri zuzentzaileak.

3. Kapitulu

Bizikidetza-arazoak ikastetxeetan: jarduera eta neurri zuzentzaileak

Dekretuaren alderdi interesgarrienetako bat hartan jasotako eskubideak urratzen dituzten jokabideei ematen zaien tratamendua da; izan ere, tratamenduari zentzu positiboa ematen zaio, helburuetan eta jardueretan hezkuntza-prozesu antolatuagoa, parte-hartzaile guztiak gehiago errespetatuko dituen eta emaitzetan eraginkorragoa izango dena lortzen laguntzeko.

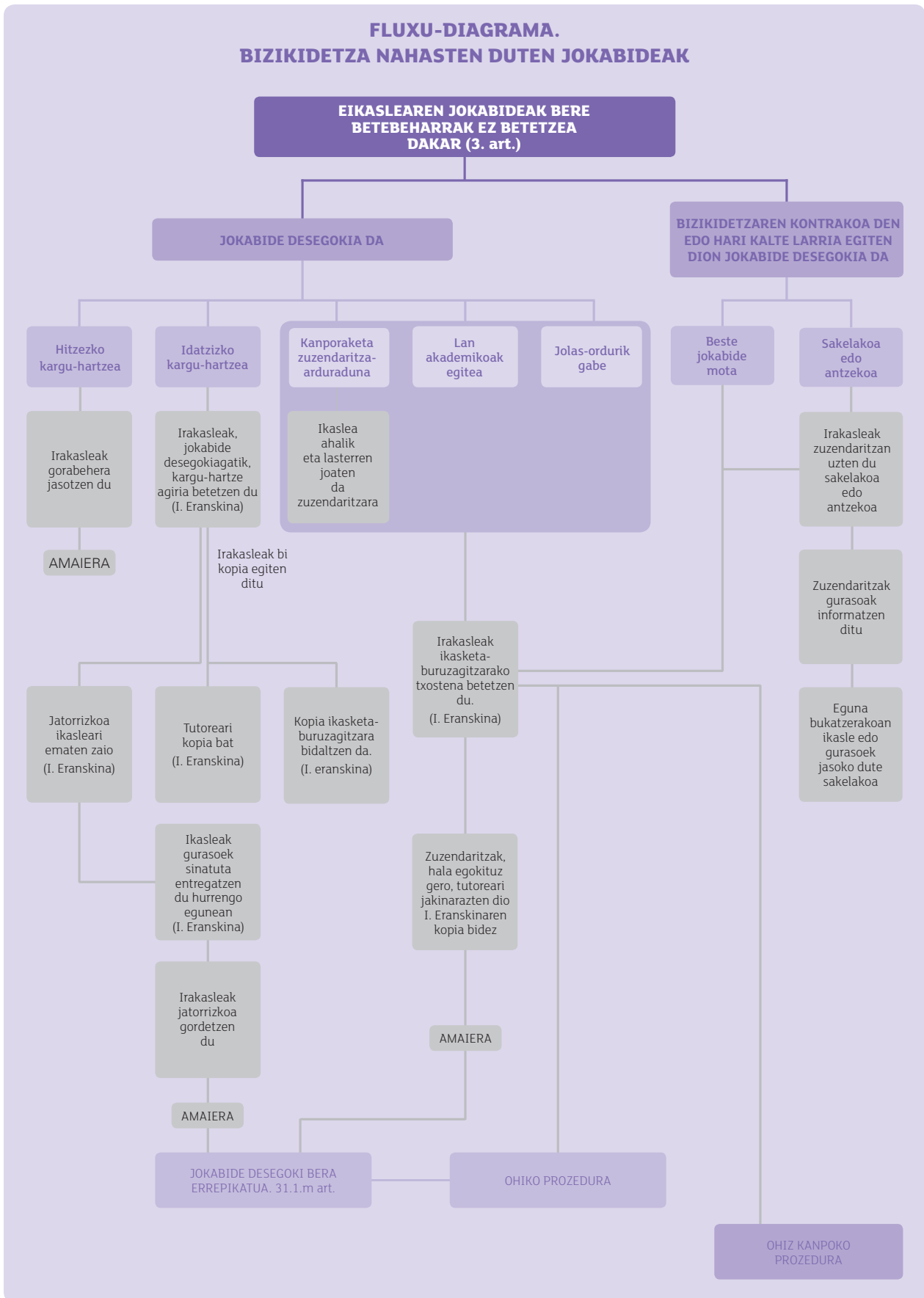
Hortik abiatuta, ikastetxeetan bizikidetza nahasten duten jokabideak berraztertu behar dira, hura kudeatzeko beharrezko jarduera zuzentzaileak egokitu, eta, jakina, hezkuntza-komunitateko kide guztien parte-hartzea lortu, haien ekarpena beti izango baita ezinbestekoa; gainera, estrategia berriak erabili behar dira, egungoen lagungarri eta osagarri izateaz gain, bidea eman dezaten gatazkak egungo gizarte-dinamiketatik hurbilago dagoen eran konpontzeko. Jardueren zehaztasuna eta eraginkortasuna oso lotuta dago haiek guztiak barneratuta dauden egitura argia izatearekin.

Tutoreak koordinatuta, talde bakoitzeko irakasleek osatzen dute ikasgelako gatazken prebentzioaz eta bizikidetza-arauez lehendabizikoz arduratzen den hezkuntza-taldea. Ikastetxeko giro orokorra eta bizikidetza hobetzen laguntzen duen guztia prebentzio-neurriztat har daiteke. Jokabide-desorekak irakasleen lanaren bidez zuzen litezke alderdi hauetan:

- Bizikidetzarako trebetasunak, curriculumeko beste edozein gaitasun edo eduki bezala, irakaskuntza-gai izan daitezke ikasgelako ohiko jarduera-esparruan.
- Baliteke ikaslea zuzentzen ahalegintzeko zigorra baino ez erabiltzea eraginkorra ez izatea, horrekin batera, oinarritzko gizarte- eta hiritar-gaitasuna eta norberaren garapenerako eta autonomiarako gaitasuna lortzen laguntzeko, hezkuntza-prozesu sistematikoa erabiltzen ez bada.
- Irakasleak, besteak beste, ikastetxean bizikidetza-giro egokia sortzen eta mantentzen lagundu behar du, irakasleek estudia, lan egin eta ikas dezaten.

FLUXU-DIAGRAMA. BIZIKIDETZA NAHASTEN DUTEN JOKABIDEAK

4. Kapituluia

Neurri zuzentzaileak aplikatzeko prozedurak

Jokabide desegokiak, bizikidetzaren kontrakoak edo bizikidetzari kalte larria egiten diotenak Dekretuan jasota daude, eta haiek zuzentzeko erabili beharreko prozeduraren aukeraketa xedapen orokorreari buruzko 49. artikuluan xedatutakoak zehazten du. 57. artikuluan *Hitzezko Prozedura* aipatzen da jokabide desegokiak zuzentzeko. Kapitulu honetako hirugarren atalean jasotako artikuluek (58 eta 67 artekoak) *Ohiko Prozeduraren* erabilpena aipatzen dute, eta laugarren atalekoak (68 eta 80 artekoak) *Ohiz kanpoko Prozedurari* buruzkoak dira.

4.1. NEURRI ZUZENTZAILEEN XEDAPEN OROKORRAK

Derrigorrezkoa izango da Dekretuko IV. kapituluaren araututako prozeduretako bat erabiltzea, bizikidetzaren aurkako jokabideak eta bizikidetzari kalte larria egiten diotenak zuzentzeko, baldin eta ezin izan badira aplikatu III. kapituluaren jasotako ordezkari bideak.

1. Irakasle guztiek eskumena dute berehala zuzentzeko ikasleen *jokabide desegokiak*, zaintzapean daukatenean gelan edo ikastetxeko beste instalazio batzuetan, edo handik kanpo (50.1 art.).
2. *Irakasle guztiek*, beren aurrean *bizikidetzaren kontrako jokabide bat* gertatzen bada, edo *bizikidetzari kalte larria egiten diona*, eskumena daukate ikaslea uanean bertan hitzez ohartarazteko, bai eta zuzendariarengana bidaltzeko ere, edo ikasketa-buruarengana, edo une horretan ikastetxearen ardura bere gain duen zuzendaritza-taldeko kide batengana (50.2 art.).
3. *Zuzendariak du bizikidetzaren kontrako jokabideak edo hari kalte larria egiten diotenak zuzentzeko eskumena* (50.3 art.).
4. *Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak du zuzendariaren erabakiak berraztertzeko eskumena* (50.4 art.).
5. *Epeak*: Epe guztiak *eskola-egunetan* adieraziko dira (51.1 art.). Eskola-egun dira irailaren 1etik ekainaren 30era bitarte dauden aste barruko (astelehenetik ostiralera arteko) egun baliodunak, oporraldietakoak izan ezik (51.2 art.).
6. *Denbora igarotzeagatik prozedura hasteko debekua* (52. art.): (52. art.):
 - *Bizikidetzari kalte larria egin zion jokabidea* gertatu zenetik *120 egunetik gora* igaro badira.
 - *Bizikidetzaren kontrako jokabidea* gertatu zenetik *60 egunetik gora* igaro badira.
 - *Jokabide desegokia* gertatu zenetik *20 egunetik gora* igaro badira.

7. Neurri zuzentzaileen aplikazioa (53. art.)

- Bizikidetzaren kontrakoak diren edo kalte larria egiten dioten jokabideen kasuan, Ordezkaritza Organo Gorenean edo Eskola Kontseiluan erreklamazioa jartzeko epea bukatzen den unean aplikatu ahal izango dira.
- Jokabide desegokien kasuan, erabakitzen diren unetik aurrera.
- Bizikidetzari kalte larria egin dioten jokabideen kasuetan, *ezingo da neurri zuzentzailearik aplikatu* 120 egunetik gora igaro badira behin betiko erabakia hartu zenetik, eta bizikidetzaren kontrako jokabideetan 60 egun igaro badira. Jokabide desegokietan, 20 egun igaro ondoren.

8. Dekretuan jasotako prozeduretako ekitaldi bakoitzaren jakinarazpenei dagokienez (54. art.), ekitaldia egin ondoko lehen eskola-eguna bukatu baino lehen jakinarazi beharko dira.

Dekretuko prozedurekin zerikusia duten *erreklamazioak* jartzeko epea *hiru egunekoa* izango da.

Jakinarazpenak eta *zitazioak* edozein bide erabiliz egin ahal izango dira, baldin eta hartzaileek jaso dituztela egiaztatzeko modua ematen badute.

9. Jokabideei buruzko datuak (55. art.) prozeduraren dokumentazioan baino ez dira agertuko. Ez dira idatziko inongo erregistro iraunkorretan, eta gerta liteke beste ikastetxe batera aldatzea.

Nolanahi ere, bizikidetzaren kontrako jokabideen prozeduretan, dokumentazioa apurtu egingo da haiek gertatu diren *ikasturtea amaitutakoan*, eta bizikidetzari kalte larria egin dioten jokabideetan, prozedura abiarazi eta hurrengo ikasturtearen amaieran apurtu beharko da.

Prozedura guztietan, haietan esku hartzen duten pertsonen eskubide hauek zaindu beharko dira: ohorea, duintasuna, intimitatea eta norberaren irudia.

10. Zuzendariaren erabakia erreklamatu ahal izango da (56. art.) Ordezkaritza Organo Gorenean edo Eskola Kontseiluan, hiru eguneko epean. Ikasleak erabaki horren aurkako erreklamazioa jarri ahal izango dio kasuan kasuko *Lurralde-ordezkariri*, erabakia jaso eta hiru eguneko epean.

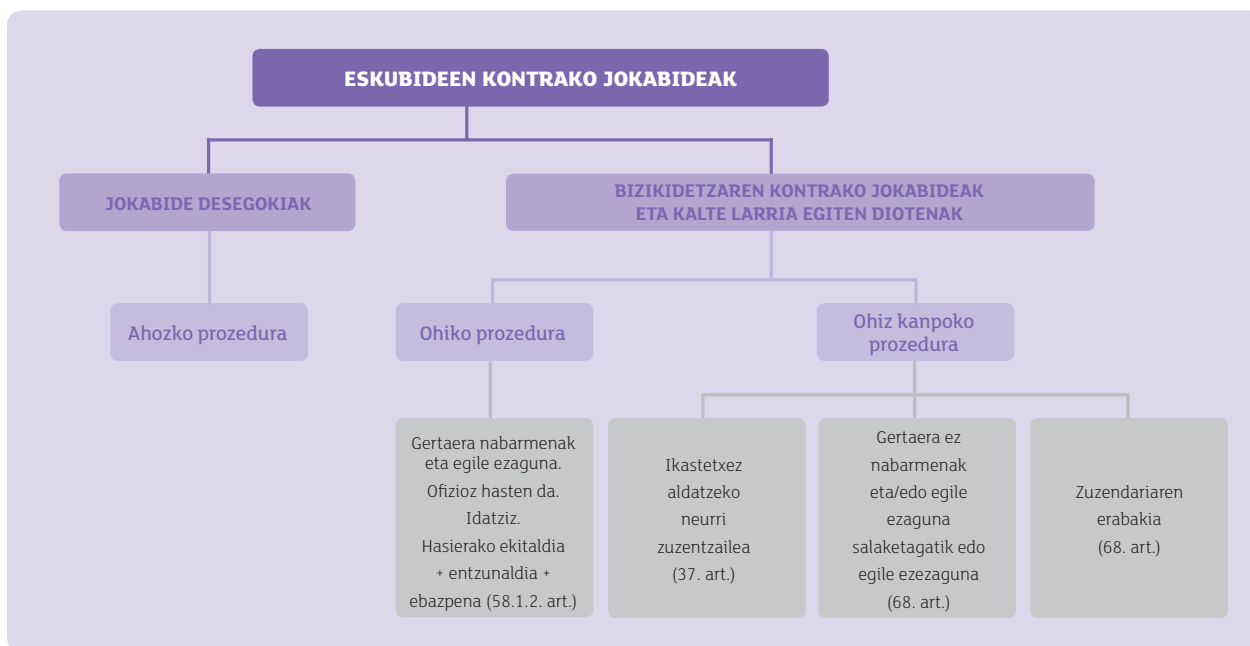
Erreklamazioa ezetsia bada, *gora jotzeko errekurtsoa* jarri ahal izango dio *Hezkuntza-sailburuordeari*, erreklamazioaren ebazpenaren jakinarazpena egin eta *hilabeteko epean*.

4.2. JOKABIDE DESEGOKIAK ZUZENTZEKO HITZEZKO PROZEDURA (57. art.)

Kontuan hartuta 54. artikuluan ikasleari eta, ondorioz, haren gurasoei gaitzetsitako jokabidea jakinarazteaz xedatuta dagoena, eta agian 31.1.m artikulua aplikatuko denez, beharrezkoa da edozein ohartarazpen ikasleari eta haren aita-amei jakinaraztea. Jokatzeko modua eta oinarrizko dokumentazioa ondoren adierazten direnak izan daitezke.

1. Hitzezko ohartarazpena. Jokabide desegokiari buruzko hausnarketa

Prozedura guztiz hitzeko izan badaiteke ere, 31.1.m artikulua aplikatu nahi bada, jokabide desegokiak behin eta berriz gertatu direla adieraziz, beharrezkoa izango da dokumentu bidez haiek ez ezik, hartutako neurri zuzentzailea eta, hala egokituz gero, gurasoei egindako jakinarazpena ere frogatzea (I. eranskina).

2. Idatzizko ohartarazpena

Ohartarazpen mota hau I. Eranskinaren bidez egingo da. Irakasleak bete ondoren, bi kopia egingo ditu: bata, tutoreari utziko dio; bestea, ikasketa-buruzagitzan utziko du. Jatorrizkoa ikasleari emango dio, hurrengo egunean, irakasle horrekin eskola duenean, gurasoek izenpetuta itzul diezaion. Dokumentu hori irakasleak gordeko du.

3. Ikastetxeko zuzendaritza taldeak berehala ohartaraztea

Irakasleak ahalik eta lasterren ziurtatu behar du ikasleak benetan jo duela une horretan ikastetxearen ardura duen zuzendaritza taldeko edozein kiderengana.

4. Ikasketa-lanak egitea eta jokabide-arauak barneratzea jolasgaraian

5. Zeregin edo jarduera akademikoak egitea

Oharra: 3., 4. eta 5. puntuetan jasotako neurri zuzentzaileentzat, eta «31.1.m» artikulua aplikatzeko aukera dela eta, hartan jokabide desegokiaren behin eta berrizkotasuna aipatzen baita, beharrezkoa izango da dokumentu bidez jokabidea ez ezik, neurri zuzentzailea eta, hala egokituz gero, gurasoei egindako jakinarazpena ere frogatzea. Horretarako, honekin batera doan I. Eranskinaz baliatu ahal izango da irakaslea.

4.3. BIZIKIDETZAREN KONTRAKO JOKABIDEAK ETA HARI KALTE LARRIA EGITEN DIOTENAK ZUZENTZEKO OHIKO PROZEDURA

Ohiko prozedura erabiltzeko, beharrezkoa izango da *ekintzak nabarmenak izatea*, bai zuzendu beharreko jokabidea, bai *haien egilea*.

Prozedura hori *ofizioz hasi* eta *idatziz egingo* da, eta, gutxienez, *hasierako ekitaldia, ikasleak* eta, hala egokituz gero, haren gurasoek edo legezko ordezkariak *esan beharrezkoa entzutea* eta amaierako *ebazpena* izango ditu.

1. URRATSA. BIZIKIDETZAREN KONTRAKO JOKABIDEA EDO HARI KALTE LARRIA EGITEN DIONA JAKITEA. HASIERAKO EKITALDIA

Zuzendariak jakin du ikasle batek bizikidetzaren kontrako jokabidea edo hari kalte larria egin diona izan duela, dela jokabidearen lekuko zuzena izan delako, dela informazio sinesgarria helarazi diotelako.

«*Hasierako ekitaldia*» delakoaren edukia (59. art.):

- Jokabide gaitzesgarriaren deskribapena.
- Dekretuak, edo ikastetxeko Antolakuntza eta Jarduera Araudiak, edo Barne Araudiak jasotakoaren arabera, bizikidetzaren kontrakoa den edo hari kalte larria egiten dion jokabidea izatea.
- Dekretuan adierazitakoetatik, aplika litezkeen neurriak.
- Neurriaren aplikazioa erabakitzeke organo eskuduna.
- Dekretuan aurreikusitako *adiskidetze* (44. art.) edo *konponketa* (45. art.) bidezko *etete* kasuak.

2. URRATSA. HASIERAKO EKITALDIA IKASLEARI ETA, HALA EGOKITUZ GERO, GURASOEI EDO LEGEZKO ORDEZKARIEI JAKINARAZTEA ETA ALDEZ AURREKO ENTZUNALDIRAKO ZITAZIOA EGITEA (60. art.)

Zuzendariak edo hark ahala utzi dion pertsonak idatziz jakinaraziko dio *ikasleari hasierako ekitaldia*, hala nola gurasoei edo legezko ordezkariari. Jakinarazpenean *entzunaldirako* eguna eta ordua jasoko dira, eta hura *hasierako ekitaldia* jakinarazi eta *hurrengo eskola-egunear* egingo da, non eta ez duten *gurasoek edo legezko ordezkariak agertu* behar, orduan *gehienez hiru eguneko epea* izango baita (II. Eranskina).

3. URRATSA. BEHIN-BEHINEKO NEURRIAK HARTZEA. IKASLEARI ETA, HALA EGOKITUZ GERO, GURASOEI EDO LEGEZKO ORDEZKARIEI JAKINARAZTEA (61. art.)

Zuzendariak, bizikidetzari kalte larria egin dioten jokabideak gertatu direnean, *behin-behineko neurriak* hartu ahal izango ditu, eta neurri horiek idatziz jakinaraziko dizkio ikasleari, edo haren gurasoei edo legezko ordezkariari; neurri horien artean hauek egon daitezke: eskola guztietara edo haietako batera joateko eskubidea aldi batez etetea, edo taldea behin-behinekoz aldatzea (II. eranskina).

Behin-behineko neurriak prozedura amaitu arte iraunarazi ahal izango dira, proposatu beharreko neurri zuzentzaileak baino astunagoak izan gabe, eta osorik kontuan hartuko dira, erabiltzen den neurri zuzentzailearen betetze-ondorioetarako.

4. URRATSA. IKASLEAREKIN ETA, HALA EGOKITUZ GERO, GURASOekin EDO LEGEZKO ORDEZKARIEKIN ENTZUNALDI (62. art.)

Kasu guztietan, beharrezkoa izango da ikaslearekin entzunaldia egitea, adina edo hartu beharreko neurria edozein izanda ere. Adingabeek entzunaldian *gurasoek edo legezko ordezkariak lagunduta egoteko eskubidea dute*. Azken horiek ikaslearen ondoren egin ahal izango dituzte beren alegazioak. Haien presentzia derrigorrezkoa izango da kasu hauetan: *jokabideak larriki kaltegarriak* direnean; *eskolaz kanpoko jardueretan edo jarduera osagarrietan parte hartzeko* eskubidea aldi batez *galtzen denean*; eta *garraio- eta/edo jangela-zerbitzuak erabiltzeko eskubidea etetea* gertatzen denean.

Entzunaldia «hasierako ekitaldia» jakinarazi eta hurrengo eskola-egunean egingo da, eta gurasoen edo legezko ordezkarien presentzia aginduzkoa bada, gehienez hiru eguneko epean (II. Eranskina).

Alegazioak idatziz jaso beharko dira (III. eranskina).

Entzunaldiko dokumentua zuzendariak sinatuko du, edo hark horretarako ahala eman dion pertsonak, bai eta ikasleak ere, eta gurasoek edo legezko ordezkariak agertu behar izanez gero, aginduzkoa izango da horiek ere sinatzea; ez badute egin nahi, zuzendaritza-taldeko kide bat edo irakasle bat agertzeko eskatuko da, alegazioak irakurri ondoren berrets ditzan.

5. URRATSA. APLIKATU BEHARREKO NEURRI ZUZENTZAILEARI BURUZKO ZUZENDARITZAREN ERABAKIA. HURA IKASLEARI JAKINARAZTEA, BAI ETA, HALA EGOKITUZ GERO, GURASOEI EDO LEGEZKO ORDEZKARIEI ERE (63. art.)

Ikasleari, legezko ordezkariari, ikaslearen aitari edo amari (hala egokituz gero), tutoreari eta izan daitezkeen lekukoei entzunaldia egin ondoren, zuzendariak edo hark ahala eman dion pertsonak, kontuan hartuko ditu kasuaren inguruabarrak, hala nola erantzukizuna aldatzen dutenak. Ondoren, *arrazoitutako idatzi* baten bidez (IV. eranskina), bere erabakia jakinaraziko dio ikasleari⁸, entzunaldiaren *hurrengo eguneko eskolak amaitu baino lehen*, eta, horretarako, gurasoek edo legezko ordezkariak erabakia ziur jasoko dutela bermatzen duen edozein bitarteko erabiliko du.

Arrazoitutako idatziak, gutxienez, hauek jaso beharko ditu:

- *Nola jakinarazi zaizkien (jakinarazpenaren ziurtasuna) ikasleari, gurasoei edo legezko ordezkariari bizikidetzaren kontrako edo hari kalte larria egindako jokabideak.*
- *Frogatutako gertaeren deskribapena.*
- *Ikaslearen, gurasoen edo legezko ordezkarien alegazioak.*
- *Zuzendariaren iritziz egon daitezkeen inguruabar astungarriak edo aringarriak.*
- *Aplika daitezkeen neurri zuzentzaileak.*
- *Neurriaren aplikazioa noiz hasiko den (inoiz ez Ordezkaritza Organo Gorenean edo Eskola Kontseiluan erreklamazioa egiteko epea bukatu baino lehen, eta hori adierazi egin behar da).*

6. URRATSA. ZUZENDARITZAREN ERABAKIAREN JAKINARAZPENA ORDEZKARITZA-ORGANO GORENARI EDO ESKOLA-KONTSEILUARI, ETA KLAUSTROARI (63.3 art.)

Zuzendariak Ordezkaritza Organo Gorenari, Eskola Kontseiluari eta Klaustroari jakinaraziko die bere erabakia.

Agertutako jokabidea bizikidetzarako larriki kaltegarritzat jotzen bada, edo ikastetxera aldi batez ez joatea ekartzen badu, edo aldi batez eskolako garraio- edo jangela-zerbitzua ez erabiltzea, Lurralde Ordezkaritzari eta udaletako edo diputazioetako gizarte-zerbitzuei jakinaraziko zaie, ikaslearen familiak haien laguntza jasoz gero (64 art.).

7. URRATSA. ZUZENDARITZAREN ERABAKIA ORDEZKARITZA-ORGANO GORENERA EDO ESKOLA-KONTSEILURA IGORTZEA, ERREKLAMAZIOA IZANEZ GERO

Ikasleak, edo haren gurasoek edo legezko ordezkariak berrikusteko errekurtsua jartzen badute Ordezkaritza Organo Gorenean edo Eskola Kontseiluan, zuzendariak espediente

⁸ Bi kopia emango zaizkio ikasleari, haietako bat gurasoek sinatuta itzul diezaion ikastetxeari.

osoaren kopia bat bidaliko du hara, aztertu eta, ondoren, erabaki dezan. Erreklamazio hori zuzendaritzaren erabakia jaso eta hurrengo hiru eskola-egunen barruan egin beharko da.

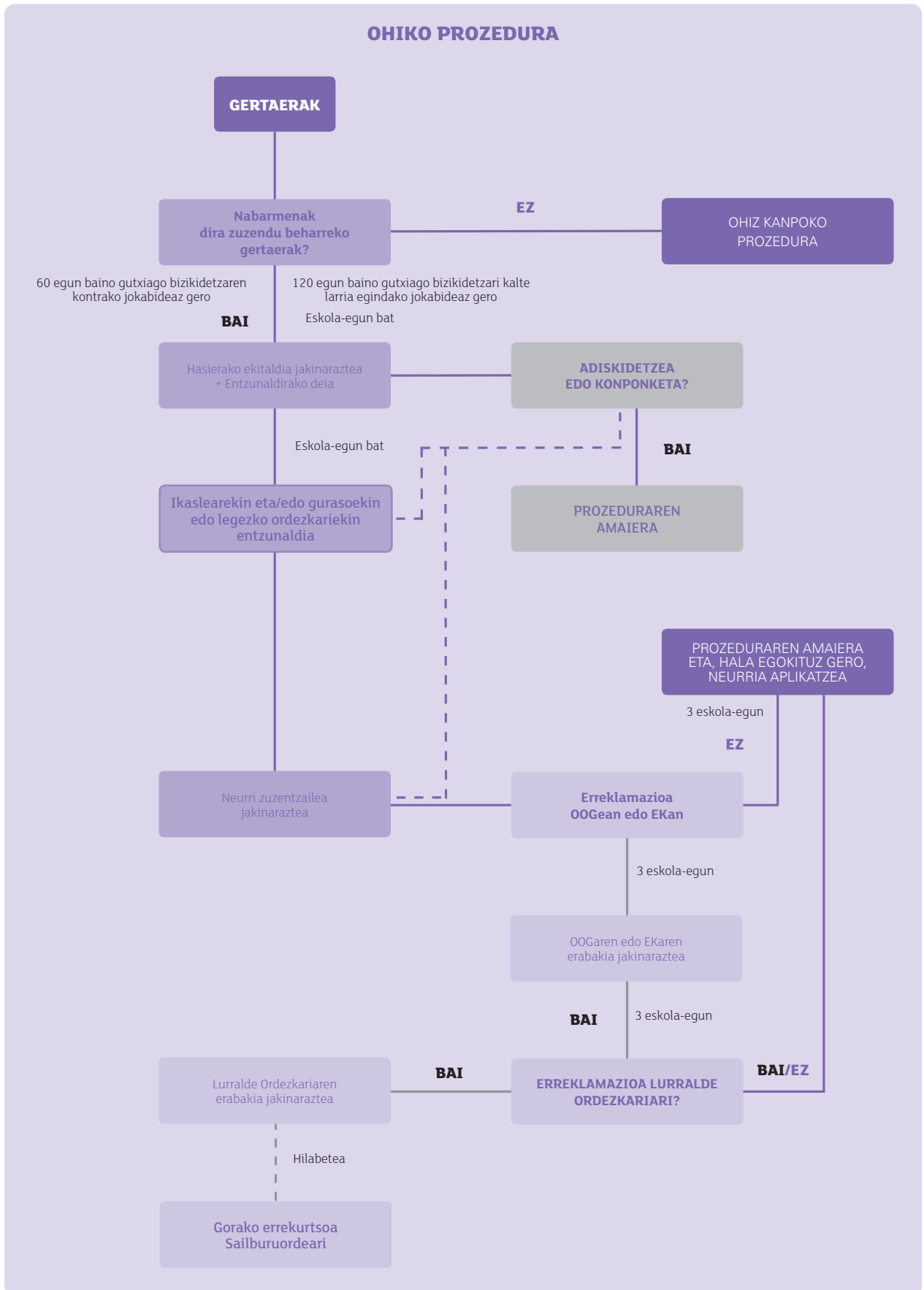
8. URRATSA. BIZIKIDETZAREN KONTRAKO JOKABIDEAK ETA HARI KALTE LARRIA EGITEN DIOTENAK ZUZENTZEKO OHIKO PROZEDURAREN ERREKLAMAZIOA ORDEZKARITZA-ORGANO GORENARI EDO ESKOLA-KONTSEILUARI (65.-66. art.)

Ordezkaritza Organo Gorenak, Eskola Kontseiluak edo legez eraturako batzordeak ikasleak, gurasoek edo legeko ordezkariak aurkeztutako erreklamazioa aztertuko dute, hala nola zuzendariak igorritako espedientearen kopiaren edukia.

Ordezkaritza Organo Gorenak, Eskola Kontseiluak edo eskuordetutako batzorde legez eraturak⁹ kasua berriz aztertzea erabakitzen duenean, interesatuak edo interesatuek aurkeztutako alegazioen arabera, ezarritako zigorraren kontrako errekurtsua aldatzea edo berrestea proposatu ahal izango du arrazoitutako idatzi baten bidez. Erabaki hori erreklamazioa jarri duen/duten pertsona interesatuari/interesatuei frogatzeko moduan jakinarazi beharko zaio/zaie, *hiru egunetik gorakoa izango ez den epean*, eta jakinarazpenean *Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritzan erreklamazioa jartzeko epea* jasoko da: beste hiru egun (V. eranskina).

Bizikidetzari *kalte larria egin dioten jokabideen* kasuetan, eta neurri zuzentzaileak *ikastetxera joateko edo garraio- eta/edo jangela-zerbitzuak erabiltzeko eskubidea aldi batez galtzea dakarrenean*, Lurralde Ordezkaritzari jakinaraziko zaio.

⁹ Irakasleen, aita-amen eta ikasleen proportzioak gordetzen dituen (66.2 artikulua).

4.4. BIZIKIDETZAREN KONTRAKO JOKABIDEAK ETA HARI KALTE LARRIA EGITEN DIOTENAK ZUZENTZEKO EZOHICO PROZEDURA

Ezohiko prozedura kasu hauetan aplikatuko da (68. art.):

- *KalTEDunak edo hirugarren pertsonen egindako salaketaren bidez izan denean ustezko gertaeren berri.*
- *Gertaerak nabarmenak ez diren kasuetan.*
- *Zuzendariaren iritziz prozedura egokiena denean.*
- Har daitekeen neurri zuzentzaileak *ikastetxez aldatzea* dakarrenean (37 art.).

1. URRATSA. EZOHICO PROZEDURAREN HASIERA (69. art.). HASIERAKO EKITALDIA

Ezohiko prozedura idatziz egingo da, eta gertatutakoen berri izan eta *gehinez 3 eguneko epean* hasiko da.

«*Hasierako Ekitaldian*» (70. art.) gutxienez hauek jasoko dira:

- *Jokabide gaitzesgarriaren* deskribapena.
- Dekretuak, edo ikastetxeko Antolakuntza eta Jarduera Araudiak, edo Barne Araudiak jasotakoaren arabera, bizikidetzaren kontrakoa den edo hari kalte larria egiten dion jokabidea izatea.
- Dekretuan adierazitakoetatik, *aplika litezkeen neurriak.*
- *Instruktoarea* izendatzea ikastetxeko irakasleen artean (II. eranskina).
- Dekretuan aurreikusitako *adiskidetze edo konponketa bidezko etete* kasuak.

2. URRATSA.«HASIERAKO EKITALDIA» ETA BEHIN-BEHINEKO NEURRIAK HAR DAITEZKEELA JAKINARAZTEA (72. art.)

Zuzendariak betiere jakinaraziko die hasierako ekitaldia ikasleari edo gurasoei edo legezko ordezkariari.

Egokitzat joz gero, *behin-behineko neurriak* hartu ahal izango ditu, eta neurri horiek idatziz jakinaraziko dizkio ikasleari, edo haren gurasoei edo legezko ordezkariari; neurri horien artean hauek egon daitezke: eskola guztietara edo haietako batera joateko eskubidea aldi batez etetea, edo taldea behin-behinekoz aldatzea.

Behin-behineko neurriak (II. eranskina) prozedura amaitu arte iraunarazi ahal izango dira, proposatu beharreko neurri zuzentzaileak baino astunagoak izan gabe, eta osorik kontuan hartuko dira, erabiltzen den neurri zuzentzailearen betetze-ondorioetarako.

3. URRATSA. INSTRUKTOREAREN ABSTENTZIOA ETA EZESPENA (49.1 art.)

Instruktoreak abstenitu egin beharko du, ez badu inpartzialtasuna bermatzen prozeduran. Kasu horretan, abstentzioa idatziz aurkeztuko dio zuzendaritzari, bera izendatu eta egun bateko epean. Zuzendariak *egun bat* izango du izendapena berresteko, edo beste norbait izendatuko du (71.3 art.)

Ikasleak, hala nola haren gurasoek edo legezko ordezkariak *instruktoarea ezetsi ahal izango dute*. Instruktoreak ez badu onartzen ezespena (VI. eranskina), zuzendariak 3 eguneko epean erabaki beharko du (73.2 art.). Instruktoreak ezespena onartzen badu, zuzendariak beste irakasle bat izendatuko du. Erabakitakoa ikasleari jakinaraziko zaio (VII. eranskina), eta, hala egokituz gero, haren gurasoei edo legezko ordezkariari (73.3 art.)

4. URRATSA. PROZEDURA ETETEA ADISKIDETZE EDO KONPONKETAGATIK

Adiskidetzea gertatzen bada, edo konpontzeko konpromisoa, instruktoreak eten egingo du espedientea (VIII. eranskina), 37. artikuluan *ikastetxea aldatzeko* jasotako proposamenen kasuetan izan ezik. Nolanahi ere, neurri ez hain murriztaileak hartzea ekarriko du.

5. URRATSA. ESPEDIENTEA FISKALTZARI JAKINARAZTEA, LEGEZ KONTRAKO EKINTZAREN ZANTZUAK IZATEAGATIK (75. art.)

Instruktorea sinetsita badago gertatutakoak Zigor Kodearen arabera delitu edo falta zigorgarria direla, zuzendaritzari jakinaraziko dio, gertaeren berri Adingabeen Fiskaltzara helaraz dezan, edo justizia arruntera (adindunen kasuan) eta Hezkuntza Ikuskaritzara.

Adingabeen kasuan, eta Adingabearen Erantzukizun Penalari buruzko urtarilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoaren 18. eta 19. artikuluetan aurreikusitako ondorioetarako, egon litekeen *adiskidetzea, konponketa edo hezkuntza-esparruan aplikatzen ari den zuzentzea* jakinaraziko du.

6. URRATSA. IKASLEARI ETA, HALA EGOKITUZ GERO, GURASOEI EDO LEGEZKO ORDEZKARIEI ZITAZIOA EGITEA (76. art.)

Instruktoreak, hasierako informazioa jaso ondoren, idatziz deituko dio ikasleari, eta adingabea bada, gurasoei edo legezko ordezkariari. Haien *presentzia derrigorrezkoa izango da* kasu hauetan: *jokabideak larriki kaltegarriak* direnean; *eskolaz kanpoko jardueretan edo jarduera osagarrietan* parte hartzeko eskubidea aldi batez *galtzen denean*; eta *garraio-eta/edo jangela-zerbitzuak erabiltzeko eskubidea etetea* gertatzen denean.

Zitazio horretan hauek jaso behar dira (II. eranskina):

- Jokabide gaitzesgarriaren deskribapena.
- Dekretuak, edo ikastetxeko Antolakuntza eta Jarduera Araudiak, edo Barne Araudiak jasotakoaren arabera, bizikidetzaren kontrakoa den edo hari kalte larriak egiten dion jokabidea izatea.
- Dekretuan adierazitakoetatik, aplikatu litezkeen neurriak.
- Neurriaren aplikazioa erabakitzeko organo eskuduna.
- Kontrako froga-bideak proposatzeko aukera.

Entzunaldia «hasierako ekitaldia» jakinarazi eta hurrengo eskola-egunean egingo da, eta gurasoen presentzia aginduzkoa bada, gehienez hiru eguneko epean.

7. URRATSA. IKASLEAREKIN ETA, HALA EGOKITUZ GERO, GURASOEKIN EDO LEGEZKO ORDEZKARIEKIN ENTZUNALDIA (77. art.)

Agerraldian frogak agerian jarriko dira, ikaslearen adierazpenak entzungo dira, eta, hala egokituz gero, gurasoenak edo legezko ordezkarienak, eta horiek ere idatziz jaso beharko dira (62.5 art.). (III. eranskina).

Horrenbestez, instruktoreak ikasleari entzungo dio, gurasoei edo legezko ordezkariari ere bai, hori egitea aginduzkoa bada, eta haien aurkeztutako alegazioak aztertuko ditu, hala nola frogak eta izan daitezkeen lekukoaren adierazpenak. Gainera, prozesua hasi ondoko edozein unetan, egoki deritzen jarduerak egin ahal izango ditu, gertaerak argitu eta ebaluatzeko (78.1 art.).

8. URRATSA. EBAZPEN-PROPOSAMENA IDAZTEA ETA IKASLEARI ETA, HALA EGOKITUZ GERO, GURASOEI EDO LEGEZKO ORDEZKARIEI JAKINARAZTEA, BAI ETA IKASTETXEKO ZUZENDARITZARI ERE (78.2 art.)

Ondoren, ebazpen-proposamena idatziko du (IV. eranskina); proposamenak arrazoitua izan beharko du, eta elementu hauek izango ditu: Egozten diren gertaerak, proposatutako neurri zuzentzaileak hartzeko oinarria, erantzukizuna aldatzen duten inguruabarrak eta neurrien edukia. Ebazpen-proposamen hori beste agerraldi batean jakinaraziko zaio ikasleari *egun bateko* epean, eta gurasoei edo legezko ordezkariari *3 eguneko* epean, aginduzkoa bada haiek agertzea. Proposamenean alegazio berriak jasoko dira, erantsita, eta dokumentazio guztia zuzendariari igorriko zaio.

9. URRATSA. ESPEDIENTEA EBAZTEA. ZUZENDARITZAK EBAZPEN-PROPOSAMENA BEHIN BETIKO IDAZTEA ETA HORI IKASLEARI ETA, HALA BADAGOKIO, GURASOEI EDO LEGEZKO ORDEZKARIEI JAKINARAZTEA

Espedientearen hasieratik (jakinarazi zenetik) ebazpen-proposamenera arte, ezin dira *15 egun* baino gehiago igaro; baina epe horri abstentzioari eta ezespenerari lotutako gorabeherak gehitzen zaizkio, bai eta ikasleari edo gurasoei edo legezko ordezkariari egotz dakizkiekeen atzerapenak ere (79.1 eta 2 art.).

Gertaeren konplexutasuna dela eta komenigarria bada, *zuzendariak 10 egun luzatu ahal izango du* prozeduraren instrukzioa (79.3 art.).

Luzapen hori ebazpenik gabe bukatzen bada, *prozedura iraungitatz joko da*, atzerapena ikasleari edo gurasoei edo ordezkariari egotzgarria izan ezean (79.4 art.).

Ondoren, ebazpena idatziko du (80.1 art.) (IV. eranskina); ebazpenak arrazoitua izan beharko du, eta elementu hauek izango ditu: Frogatutako gertaerak, neurri zuzentzailea ezartzeko oinarriak, inguruabar aringarriak eta astungarriak (egonez gero), aplika daitekeen neurri zuzentzailea, noiz hasi behar den aplikatzen, erreklamazio-epeak eta zer organori igorri behar zaion. Erreklamazio hori zuzendaritzaren erabakia jaso eta hurrengo hiru eskola-egunen barruan egin beharko da.

Jakinarazpena froga daitekeen moduan (80.2 eta 3 art.) igorriko zaio ikasleari, hala nola gurasoei edo legezko ordezkariari. Era berean, Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari eta Klaustroari ere jakinaraziko zaie, zuzendariak egokitatzat jotzen duen eran.

Era berean, kasuan kasuko Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritzari jakinaraziko zaio, jokabideek kalte larria egin badiote bizikidetzari, eta neurriaren ondorioz ikastetxera joateko edo garraio- eta jangela-zerbitzuak erabiltzeko eskubidea aldi batez eteten bada; bai eta, hala egokituz gero, udaletako eta/edo diputazioetako gizarte-zerbitzuei ere (64. art.).

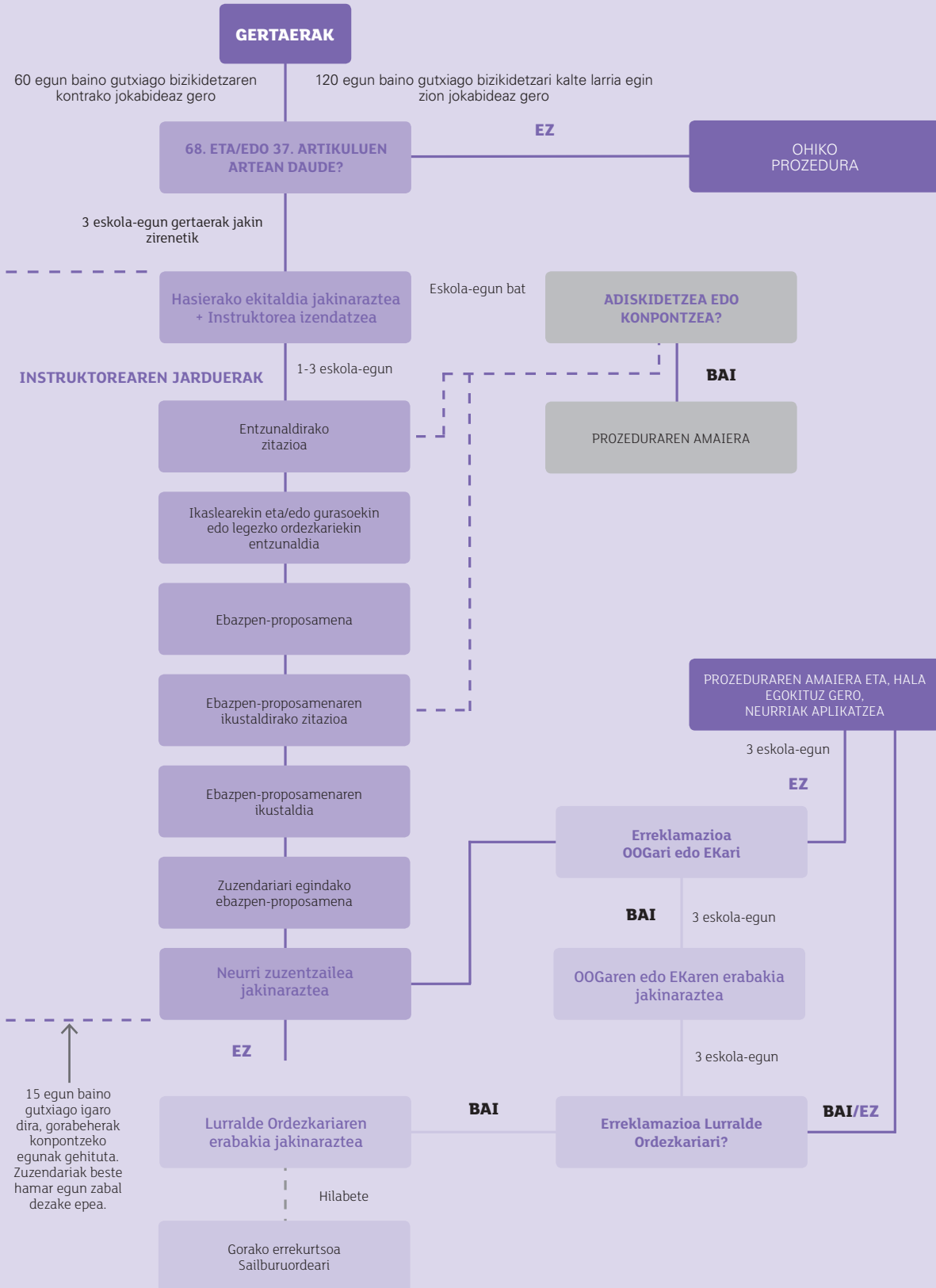
10. URRATSA. BIZIKIDETZAREN KONTRAKO JOKABIDEAK ETA HARI KALTE LARRIA EGITEN DIOTENAK ZUZENTZEKO EZOHIKO PROZEDURAREN ERREKLAMAZIOA ORDEZKARITZA-ORGANO GORENARI EDO ESKOLA-KONTSEILUARI

Ordezkaritza Organo Gorenak, Eskola Kontseiluak edo legez eraturako batzordeak ikasleak, gurasoek edo legezko ordezkariak aurkeztutako erreklamazioa aztertuko dute, hala nola zuzendariak igorritako espedientearen kopiaren edukia.

Ordezkaritza Organo Gorenak, Eskola Kontseiluak edo eskuordetutako batzorde legez eratuak kasua interesatuak edo interesatuek aurkeztutako alegazioen arabera berriz aztertzea erabakitzen duenean, ezarritako eta errekurritutako neurri zuzentzailea aldatzea edo berrestea proposatu ahal izango du arrazoitutako idatzi baten bidez. Erabaki hori erreklamazioa jarri duen/duten pertsona interesatuari/interesatuei frogatzeko moduan jakinarazi beharko zaio/zaie (V. eranskina), *hiru egunetik gorakoa izango ez den epean*, eta jakinarazpenean *Hezkuntzako Lurralde Ordezkariari erreklamazioa jartzeko epea* jasoko da, *beste hiru egun baldiodunekoa*. Aintzat hartu ezean, gorako errekurtsioa jarri ahal izango dio Hezkuntza Sailburuordeari, *hilabeteko epean*.

OHIZ KANPOKO PROZEDURA

**201/2008 Dekretuaren
kontrako jokabideak
zuzentzeko prozeduren
euskarri dokumentalen
eranskinak**

I. ERANSKINA.
IDATZIZKO OHARTARAZPENA, JOKABIDE DESEGOKIAGATIK
(57.2. art.)

Ikaslea:

Maila:

Guraso agurgarriok:

Abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuaren arabera, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzkoa (2008ko abenduaren 16(e)ko EHAA), zuen semearen/alabaren portaeraz informatu behar zaituztet. Hain zuzen ere:

.....
.....
.....

(Leporatzen zaizkion ekintza, portaera eta jokabideen deskripzio zehatza: eguna, ordua, lekua. Idazkiak bere oinarrian bat etorri behar du Dekretuan, Antolakuntza eta Jarduera Araudian edo Barne Araudian datozen jokabideekin)

Horregatik, *neurri zuzentzaile* hau aplikatu zaio:

.....

Zuen seme/alabarentzat eta Ikastetxearen jarduera onarentzat kaltegarria den jokabide hau berriro gerta ez dadin laguntza eskatu nahi dizuet, eta gogorarazten dizuet horrelako portaerak errepikatzea ikastetxeko *bizikidetzaren kontrako jokabide* gisa har daitekeela, 31.1.m artikulua (arabera).

Adeitasunez agurtzen zaituzte,

.....(e)n, 2....(e)koaren(e)(a)n

Irakaslea:

Izpta.:

Jaso dut jakinarazpena:

Hartzailea:

Aitaren, amaren edo legezko tutorearen (adinduna bada, interesatuaren) izenpea

Jaso den eguna:

Oharra: Jakinarazpen hau helaraziko zaie interesatuei (guraso, legezko tutore edo, adinduna bada, ikasleari) ikastetxe honetako Antolakuntza eta Jarduera Araudiak edo Barne Araudiak zehazten dituen bideei jarraituz.

Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharreri buruzko abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuaren IV. KAPITULUko hirugarren/laugarren atalak (marratu zein ez den) dioenaren ildotik,

	Aipatutako jokabidea <i>bizikidetzaren kontrako jokabideen</i> 31. artikulua... paragrafoan dator (<i>aipatu</i>), eta 35. artikulua... paragrafoan (<i>aipatu</i>) zehaztutako neurrien bidez zuzendu ahal izango da.
	Aipatutako jokabidea <i>bizikidetzari kalte larria egiten dioten jokabideen</i> 32. artikulua... paragrafoan dator (<i>aipatu</i>), eta 36. artikulua ... paragrafoan eta hurrengoetan (<i>aipatu</i>) zehaztutako neurrien bidez zuzendu ahal izango da.

(Jokabide hori ikastetxeko Antolakuntza eta Jarduera Araudian edo Barne Araudian jasota balego, aipatu egingo da).

201/2008 Dekretuaren 50.3 artikulua agintzen duenez, *ikastetxeko Zuzendariak du eskumena* bizikidetzaren kontra doazen edo bizikidetzari kalte larria egiten dioten jokabideak zuzentzeko.

Prozedura hau bertan behera utz liteke jokabideak zuzentzeko *ordezko neurriak* aplikatuz gero, Dekretuko Hirugarren Kapituluak zehazten duen moduan. Horien artean daude:

- Ikasleak bere gogoz onartzea heziketa-neurriak (43. art.).
- Adiskidetzea (44. art.).
- Kalteak konpontzea (45. art.).
- Familiaren barruan zuzentzea (46. art.).

BI.- 201/2008 Dekretuaren 61. artikuluan aipatzen den *behin-behineko neurria hartzea*, hain zuzen ere (zehaztu hauen artean):

Klaseren batera edo guztietara joateko eskubidea aldi baterako kentzea/behin-behinean taldez aldatzea, ikaslearekin entzunaldia egin arte / prozedura amaitu arte (marratu zein ez den) ikastetxeak bere betiko lanean jarraitu ahal izan dezan.

HIRU.- Entzunaldirako deitzea, ikaslearekin batera (egoki bada), 2... (e)ko aren (e)rako, e(t)an, e)n (ipini non), eta dena delakoa alegatu ahal izango da, eta egoki iruditutako bideak proposatu ahal izango dira.

Inor azalduko ez balitz, horren akta jaso eta prozedurarekin jarraituko da, araudiak agintzen duen moduan.

(OHIZ KANPOKO PROZEDURA DENEAN SOILIK)

LAU.- Prozeduraren instruktore izendatzea
 jaun/andre irakaslea, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez
 besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko abenduaren 2ko
 201/2008 Dekretuko 71. artikulua araber, eta jakinarazpen hau interesatuari helaraztea.

Honen berri ematen dizut jakin dezazun eta Dekretu horretako 73. artikulua dioenaren
 bidetik, nahi izanez gero, instruktorea ezets dezazun, baldin eta errekusatzeko arrazoia bat
 baletor Herri Administrazioen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen
 azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 29. artikuluaekin.

..... (e)n, 2.... (e)ko aren (e)(a)n

Zuzendaria

Izpta.:

Jaso dut jakinarazpena:

Hartzailea:

Jaso den eguna:

Aitare, amaren edo legezko tutorearen (adinduna bada, interesatuaren) izenpea

*Oharra: Jakinarazpen hau helaraziko zaie interesatuei (guraso, legezko tutore edo, adinduna bada, ikasleari) ikastetxe
 honetako Antolakuntza eta Jarduera Araudiak edo Barne Araudiak zehazten dituen bideei jarraituz.*

III. ERANSKINA.
ENTZUNALDI-IZAPIDEAREN AKTA
(Prozedura Arruntaren 62. art. eta Ohiz kanpoko Prozeduraren 77. art.)

..... ikastetxean, 2.....(e)ko
aren(e)(a)n,e(t)an,bertan daudelarik:

	Zuzendaria:	Ohiko Prozedura.
	Instruktorea:	Ohiz kanpoko Prozedura.

Agertu d(ir)a:

Ikaslea:

Legezko ordezkariak:

prozeduraren ikustaldia eta entzunaldia egiteko, ... artikulua (aukeratu 62 edo 77, prozedura-motaren arabera) xedatzen duenaren arabera *abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuan, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzkoan*, eta gertaerak argitze aldera erakusten dira frogazko elementu hauek (egin zerrenda):

1.
2.
3.

Alegazio hauek ere egin dira:

1.
2.
3.

(Ohiz kanpoko prozeduran bakarrik). Eta dei egiten zaie *Ebazpen Proposamenaren ikustaldirako* hilaren (e)(a)n, e(t)an, (e)n (zehaztu non).

Ekitaldi hau egin dela ziurtatuz, sinatzen dute:

Zuzendaria	Ikaslea/Legezko ordezkaria	Instruktorea
Izpta:	Izpta:	Izpta:

Ez dira entzunaldira agertu ez ikaslea ez bere legezko ordezkariak, prozedura honetako zuzendariak / instruktoreak deitu zituenak ikastetxe honetara etortzeko 2..... (e)ko aren (e)rako, e(t)an, eta, beraz, araudiak aurreikusten duena jarraituko da.

.....(e)n, 2.....(e)koaren(e)(a)n

Zuzendaria

Instruktorea

Izpta.:

Izpta.:

IV. ERANSKINA.

APLIKATZEKO NEURRI ZUZENTZAILEAREN JAKINARAZPENA (Prozedura Arruntaren 63. art. eta Ohiz kanpoko Prozeduraren 78. eta 80. art.)

Ikastetxe honetan *ohiko prozedura / ohiz kanpoko prozedura* (marratu zein ez den) egin ondoren, 2...(e)koaren(e)(a)n(e)n gertatu zenagatik, eta bertan ikasleak parte hartu zuelarik,

Zuzendariak: Ohiko Prozedura.

Instruktoreak: Ohiz kanpoko Prozedura.

..... jaunak/andreak, *jakinarazten dizu:*

1. *Frogatutako gertaerak. (zehaztu frogatutzat emandako gertaerak eta horiek egiaztatzeko frogak).*
2. *Jokabide okerr(ar)en kalifikazioa, Dekretuaren barruan (31. edo 32. artikuluen arabera adierazi).*
3. *Ikaslearen, gurasoen edo legezko ordezkarien alegazioak.*
4. *Neurri zuzentzaileak aplikatzeko proportzionaltasuna: inguruabar aringarriak eta astungarriak (41. art.).*
5. *Neurri zuzentzaileak eta aplikatzeko unea (35. edo 36. eta hurrengo artikuluen arabera adierazi).*
6. *Ohiz kanpoko Prozeduraren Ebazpenerako Proposamenean bakarrik. 201/2008ko Dekretuaren 78.2 artikulua xedatzen duenaren arabera, hiru irakasteguneko epea dago alegazioak egiteko eta beharrezko iruditutako dokumentuak aurkezteko.*
7. *Dekretuaren 65. artikulua xedatzen duenaren arabera, 3 egunen epean erreklamazioa egin daiteke, eta *arrazoitutako idatzi baten bidez* eska daiteke Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak berrikus dezan.*

.....(e)n, 2...(e)koaren(e)(a)n

Zuzendaria

Instruktorea

Izpta.: Izpta.:

Jaso dut jakinarazpena:

Hartzailea:

Jaso den eguna:

Aitaren, amaren edo legezko tutorearen (adinduna bada, interesatuaren) izenpea

Oharra: Jakinarazpen hau helaraziko zaie interesatuei (guraso, legezko tutore edo, adinduna bada, ikasleari) ikastetxe honetako Antolakuntza eta Jarduera Araudiak edo Barne Araudiak zehazten dituen bideei jarraituz.

V. ERANSKINA.
ESKOLA-KONTSEILUAREN/ORDEZKARITZA-ORGANO GORENAREN
EBAZPENA, APLIKATUTAKO NEURRI ZUZENTZAILEA BERRIKUSTEKO
ESKABIDEARI BURUZKOA (66. art.)

PROZEDURA: Ohikoa/Ohiz kanpoko (marratu ez dena)

Eskola Kontseilu / Ordezkaritza Organo Goren honi berrikuspen-eskabidea egin dionez (dagokionak):

..... jaunak/andreak,(e)ko urteko ikaslea denen
(aitak, amak, tutoreak)

(adinduna bada edo legez emantzipatutako adingabea)(e)ko urteko
 ikasle jaunak/andreak

Ikasle horri jokabideak zuzentzeko prozedura bat ireki zaionez, Dekretuak xedatzen duenaren bidetik, kontsiderazio hauek egin dira:

- 1.
- 2.
- 3.

Horien aurrean, Eskola Kontseilu / Ordezkaritza Organo Goren honek hau proposatu du: [Zehaztu hauen artean: Erreklamazioa ez onartzea, jokabidea zuzentzeko neurria egokia delakoan / Neurri zuzentzailea berrikustea, arrazoi hauengatik]:

- 1.
- 2.
- 3.

(Hala badagokio) Era horretan, neurri zuzentzailea aldatu eta honela geratu da:

.....

Ebazpen honen kontrako erreklamazio berria egin ahal izango da Lurraldeko Hezkuntza Ordezkararen aurrean 3 egunen epean.

.....(e)n, 2.....(e)koaren(e)(a)n

Idazkaria

Presidenteak O.E.

Izpta.: Izpta.:

Jaun/Andre (erreklamatzaila)

Oharra: Jakinarazpen hau helaraziko zaie interesatuei (guraso, legezko tutore edo, adinduna bada, ikasleari) ikastetxe honetako Antolakuntza eta Jarduera Araudiak edo Barne Araudiak zehazten dituen bideei jarraituz.

VI. ERANSKINA.

INSTRUKTOREA EZESTEARI EMANDAKO ERANTZUNA (73.2 art.)

.....
 jaunak/andreak,
 ikastetxeko irakasleak, mailako kurtsoko
 ikasleari prozedura zuzentzailea hasi ondoren,(e)koaren (e)(a)n ustez egindakoagatik, eta jaunak/andreak NI *instrukto*re izateko jarritako *ezespenaren* aurrean, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuaren 73.2 artikulua araberak, eta alegatutako arrazoiak ikusirik, jakinarazten dizut ontzat eman dela / ez dela ontzat eman (marratu zein ez den), kontuan hartuz *Herri Administrazioen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 29. artikulua*.

..... (e)n, 2.... (e)ko en (e)(a)n

Instrukto

Izpta.:

..... ikastetxeko zuzendari jauna/andrea

VII. ERANSKINA.
INSTRUKTOREA EZESTEARI EMANDAKO EBAZPENA (73.3 art.)

.....
..... jaunak/andreak,
ikastetxeko zuzendariak, (e)ko kurtsoko
..... ikasleari prozedura
zuzentzailea hasi ondoren, (e)ko aren (e)(a)n ustez egindakoagatik,
eta *instrukto*rearen aurka
jaunak/andreak aurkeztutako *ezespenaren* aurrean, Dekretuko 73.2 artikulua ren arabera,

EBATZI DUT:

	Ontzat ematea eta instruktore berria proposatzea: jauna/andrea
	Ezespena ontzat ez ematea eta lehengo instruktorea mantentzea

..... (e)n, 2.... (e)ko aren (e)(a)n

Zuzendaria

Izpta.:

Jaun/Andre (erreklamatzaila)

Oharra: Jakinarazpen hau helaraziko zaie interesatuei (guraso, legezko tutore edo, adinduna bada, ikasleari) ikastetxe honetako Antolakuntza eta Jarduera Araudiak edo Barne Araudiak zehazten dituen bideei jarraituz.

VIII. ERANSKINA.
PROZEDURA ZUZENTZAILEA BERTAN BEHERA UZTEA,
JOKABIDEAK ZUZENTZEKO ORDEZKO BIDEAK APLIKATU DIRELAKO
(III. KAPITULUA)

PROZEDURA ZUZENTZAILEA BERTAN BEHERA UTZI DELA JAKINARAZTEN DU zuzendari
 jaunak/andreak,
 ikasleari irekitako prozedura zuzentzailearen barruan.

Gaurko egunez oraindik ebazpenik eman ez eta jokabidea zuzentzeko ordezeko neurriak aplikatu direnez; hain zuzen ere (deskribatu):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jakinarazten dizut bertan behera utzi dela prozedura zuzentzailea, *Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuaren III. Kapituluaren* zehazten denaren arabera.

.....(e)n, 2....(e)koaren(e)(a)n.

Zuzendaria

Izpta.:

Ikasle jauna/andrea edo bere legezko ordezkariak:

.....

Oharra: Jakinarazpen hau helaraziko zaie interesatuei (guraso, legezko tutore edo, adinduna bada, ikasleari) ikastetxe honetako Antolakuntza eta Jarduera Araudiak edo Barne Araudiak zehazten dituen bideei jarraituz.

IX. ERANSKINA.

IKASTETXEAREN ZUZENDARITZARI USTEZKO LEGEZ KONTRAKO EKINTZA¹⁰ JAKINARAZTEA, FISKALTZARA HELARAZTEKO (75. art.)

.....
 ikasleari hasitako prozedura zuzentzailearen instruktore den
 jaunak/andreak, ikastetxeko zuzendariak
 hala izendatu baitzuen 2..../...../.....(e)ko datarekin, jokabide hauek argitzeko (zehaztu):

- 1.
- 2.
- 3.

GERTATUTAKOAK FROGATURIK daudelakoan. (zehaztu frogatutzat emandako gertaerak eta horiek egiaztatzeko frogak).

.....

ure jakinaren gainean jartzen dut jokabide hori(ek) legez kontrakoa(k) izan daite(z)keela, eta, beraz, jakinarazi egin beharko litzaiokeela Fiskaltzari, *Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuko 75. artikulua*ren arabera.

.....(e)n, 2....(e)koaren(e)(a)n.

Instruktorea

Izpta.:

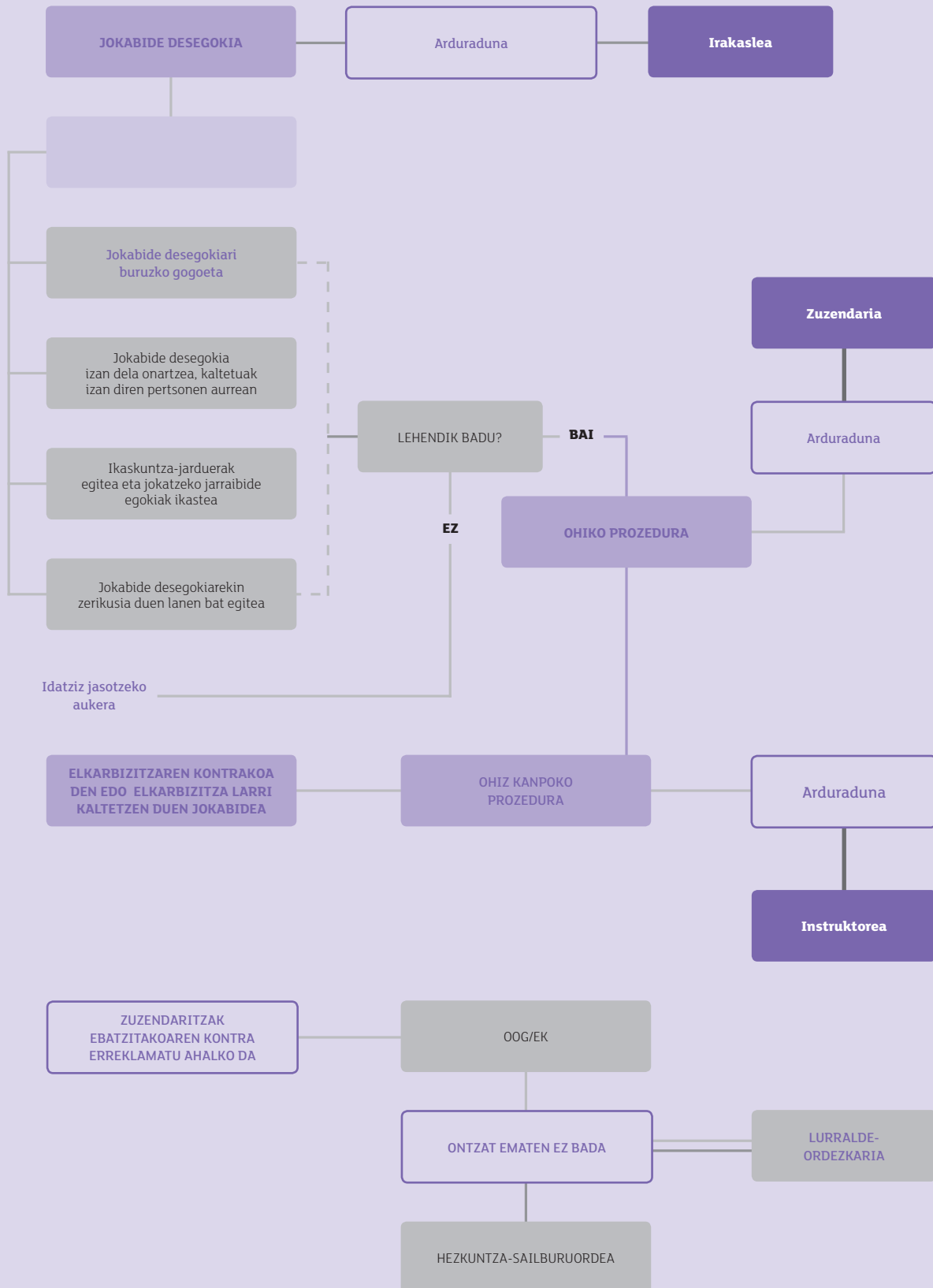
..... ikastetxeko zuzendari jauna/andrea

(Ikastetxeko zuzendariak, arduradun nagusia denez, agintari judizialari jakinarazi beharko dio gertatutakoa, eta, era berean, eskolako jardueraren nahasmendu larria denez, Hezkuntzako Ikuskaritza lehenbailehen jakinaren gainean jarri eta jakinarazpenaren kopia bidali beharko dio Hezkuntzako Lurralde Ordezkariori. 75.3 art.).

¹⁰ Jakinarazpen honek ez du paralizatzen prozedura zuzentzailea.

PROZEDURA ZUZENTZAILEEN LABURPENA

201/2008 Dekretuko artikuluekin lotutako arauen eranskina

1. 3/2005 LEGEA, OTSAILAREN 18KOA, HAURRAK ETA NERABEAK ZAINTEKO ETA BABESTEKOA

25. artikulua. Erakundeen arteko lankidetzak eta norbanakoen lankidetzak

1. Baldin eta agintariek edo herritarrek jakiten badute derrigorrezko hezkuntza jasotzeko adinean dagoen haur edo neraberen bat eskolaratu gabe dagoela edo, arrazoibiderik eman gabe ez dela eskolara joaten, eskumena duten herri-agintariei jakinarazi beharko diete, batez ere Hezkuntza Administrazioako agintariei, Toki Administrazioako erakundeei eta ministerio fiskalari, haurra edo nerabea eskolaratzeko, edo eskolara joanarazteko, beharrezkoak diren neurriak har ditzaten.

2. Halaber, hezkuntza-zentroetako titularrek eta langileek adingabeen babesaren arloan eskumena duten herri-administrazioei edo, beharrezko bada, ministerio fiskalari edo epaileari jakinarazi behar dizkiete haurrenganako tratu txarrak, haurren babesgabetasuna edo horien arrisku-egoera ekar dezaketen egitateak, eta halaber adierazi beharko dizkiete horrelakoetan behar diren esku-hartzeak eraginkorrak eta kalitatezkoak izango direla bermatzeko behar diren datu guztiak; orobat, elkarlanean aritu beharko dute horrelako egoerak eragozteko eta konpontzeko, baina betiere adingabeen lehentasunezko interesak edukiko dira kontuan.

2. 4/2005 LEGEA, OTSAILAREN 18KOA, EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO

29. artikulua. Curriculumak

1. Hezkuntza Administrazioak hezkidetzako proiektuak sustatuko ditu, eta jarraian aipatzen diren hezkidetzak-helburuak integratuko ditu hezkuntzako maila ezberdinetako jakintza-arloetako eta diziplinetako curriculumaren diseinuan eta garapenean:

- a) Emakumeei eta gizonei esleitzen zaizkien jokabide-eredu soziokulturaletan oinarrituta eraiki diren sexuaren araberako aurreiritzi, estereotipo eta rolak ezabatzea, sexu bateko zein besteko ikasleei beren buruak erabat garatzeko aukerak eskaintze aldera.
- b) Emakumeen jakintza eta emakumeek gizadiaren garapenari egin dioten ekarpen sozial eta historikoa integratzea; horretarako, irakasten diren edukiak berrikusiko dira eta, hala dagokionean, zuzendu.
- c) Beharrezko ezagutzak sartzeko, neska-mutil ikasleek, etxeko lanak eta pertsonak zaintzea direla eta, gaur egun dauzkaten eta etorkizunean izan ditzaketen beharrezkoak eta erantzukizunen ardura har dezaten.
- d) Ikasleak trebatzea, aukera akademikoak egiten dituztenean ez ditzaten aintzat hartu generoan oinarritutako baldintzapenak.
- e) Emakumeen aurkako indarkeria prebenitzea; horretarako, gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak erakutsiko dira, bai eta aniztasunean eta emakumeek eta gizonek eskubide eta aukeren aldetik duten berdintasunaren errespetuan oinarritzen diren bizikidetzak-ereduak ere.

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak oinarrizko printzipiotzat ezarriko du hezkuntza-maila guztietan indarkeriazko jokabideak prebenitzea, eta eguneroko bizitzari buruzko eduki eta aldi zehatzak ezarriko ditu hezkuntza-maila guztietan. Eduki eta aldiotan, honakoekin zerikusia duten alderdi eta edukiak integratuko dira: etxearekin, pertsonen zainketaarekin, harreman pertsonalen funtzionamendua ezagutzearekin, eta

gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak eta sexuen berdintasunaren eta aniztasunaren errespetuan oinarritzen diren bizikidetza-ereduak ikastearekin.

31. artikulua. Pertsonak eta egiturak

1. Beren zereginetan genero-ikuspegia integratzeko, hezkidetzan trebakuntza zehatza jaso duten langileak izango dituzte hezkuntzaren arloa ebaluatu, ikertu eta berritzeaz arduratzen diren organoek eta irakasleen laguntzarako zerbitzuek.

2. Hezkuntza Administrazioak zera bultzatuko du: emakume zein gizon irakasleek presentzia orekatua izan dezatela jakintza-arlo eta hezkuntzako etapa ezberdinetan, eta halaber ikastetxeen zuzendaritza-organoetan.

3. Irakasleek ikastetxeen zuzendaritza-organoei jakitera eman behar diete emakumeen eta neskato-mutikoen aurka nabaritzen duten indarkeria-zantzu oro.

3. 8/1985 LEGE ORGANIKOA, UZTAILAREN 3KOA, HEZKUNTZA JASOTZEKO ESKUBIDEA ARAUTZEN DUENA

8. artikulua

Irakasleek, administrazioako eta zerbitzuetako langileek, ikasleen gurasoek eta ikasleek eskubidea dute ikastetxean bilerak egiteko, eta hori bermatuko da indarrean dagoen legeria jarraituz eta hezkuntza-jardueren garapen normala kontuan hartuz.

Ikasleek ikastetxeetan modu eraginkorrean parte har dezaten eta bilerak egiteko eskubidea bultzatzearen, ikastetxeek beren antolakuntza- eta jarduera-arauak egiterakoan zehaztuko dituzte ikasleen eskubide hori aurrera eramateko baldintzak. Hezkuntza Administrazioek erabakitakoaren ildotik, derrigorrezko bigarren hezkuntzaren hirugarren ikasturtetik aurrerako ikasleek hartzen dituzten erabaki kolektiboak, eskolara joateari buruzkoak, ez dira jokabide-faltatzat hartuko ez eta zigortuko ere, baldin eta bilerak egiteko eskubidearen ondorio izan badira eta aurrez ikastetxeko zuzendaritzari jakinarazi bazaizkio.

4. 1/1996 LEGE ORGANIKOA, URTARRILAREN 15KOA, ADINGABEAREN BABES JURIDIKOARENA, KODE ZIBILA ETA PROZEDURA ZIBILEKO LEGEA HEIN BATEAN ALDATZEN DITUENA

7. artikulua. Parte hartzeko, elkartzeko eta bilerak egiteko eskubidea.

2. Adingabeek elkartzeko eskubidea dute, eta horren barruan doa, batez ere:

- a) Alderdi politiko eta sindikatuetakoko gazte-elkarte eta -erakundeetako parte izateko eskubidea, Legearen eta Estatutuen arabera.
- b) Gazte- eta haur-elkarteak bultzatzeko eta Legearen arabera inskribatzeko eskubidea. Elkarte horietako zuzendaritza-organoetako parte izateko eskubidea.

Haur- edo gazte-elkarteak zibilez behartuak egon daitezten, beren Estatutuen arabera izendaturik eduki behar dute legezko ordezkari bat, gaitasun osoa duena.

Adingabe bat edo bere gurasoak elkarte bateko partaide izateak adingabearen garapen integrala oztopatzen edo kaltetzen duenean, edozein interesatuk, pertsona fisikok nahiz

juridikok, edo erakunde publikok, Fiskaltzara jo ahal izango du, hark beharrezkoak iruditzen zaizkion babes-neurri juridikoak abiaraz ditzan.

5. 1/1993 LEGEA, OTSAILAREN 19KOA, EUSKAL ESKOLA PUBLIKOARI BURUZKOA

44. artikulua

1. Eskola osatzen duten talde guztien parte hartzea dakarten bide guztiak bultzatuko ditu hezkuntza-administrazioak, laguntza-ekintzen bitartez.

2. Bereziki gurasoen eta ikasleen elkarteak sortzea eta elkarteon jarduera bultzatuko da eta baita elkarte horien federakunde eta konfederakundeena ere, honako hauen bitartez:

- a) Berauek sendotzeko eta garatzeko finantzabideak finkatuz.
- b) Guraso-elkarteetako gurasoen etengabeko prestakuntza eta gurasoek aitortuta dituzten egitekoak betetzeko behar duten laguntza teknikoa emanez.
- c) Ikastetxeetan guraso- eta ikasle-elkarteen presentzia bultzatuz, araudi bidez erabakitzen denaren arabera.

3. Hezkuntza-zerbitzuaren kalitatean eragin zuzena izan dezaten, atal hau garatzeko arauari eta izaera orokorreko erabakiei buruzko iritzia eskatuko die hezkuntza-administrazioak federakunde eta konfederakundeei.

6. 2/2006 LEGE ORGANIKOA, MAIATZAREN 3KOA, HEZKUNTZARENA

HOGEITA HIRUGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA. Ikasleen datu pertsonalak

1. Ikastetxeek beren hezkuntza-jarduera gauzatzeko beharrezkoak dituzten ikasleen datu pertsonalak jaso ahal izango dituzte. Datu horiek izan daitezke familia- eta gizarte-jatorri eta -giroa, ezaugarri edo baldintza pertsonalak, eskolatzearen garapena eta emaitzak, bai eta ikasleen hezkuntzarako eta orientaziorako jakin beharrezkoak diren gainerako alderdi guztiak ere.

2. Guraso edo tutoreek eta ikasleek ere lagundu egin behar dute artikulua honetan aipatutako informazioa biltzen. Ikasle bat ikastetxe batean hasteak berekin dakar ikaslearen datuak tratatzeko baimena, eta, hala balitz, lehen eskolaturik egon den ikastetxeiko datuak ematea, datuak babesteko legeriak dioenaren barruan. Nolanahi ere, atal honetan aipatutako informazioa irakaskuntzarako eta orientaziorako beharrezkoa dena bakarrik izango da, eta, baimenik ezean, ezingo da erabili hezkuntza-helburuetarako ez bada.

3. Ikasleen datuak tratatzerakoan, haien segurtasuna eta konfidentziasuna bermatzen duten arau teknikoak eta antolakuntzakoak erabiliko dira. Irakasleek eta gainerako langileek, beren jardunean ari direla, adingabeen edo haien familien ohoreari eta intimitateari eragiten dieten datu pertsonal eta familiarren berri dutenean, isilpean gorde beharko dituzte.

4. Hezkuntza-sistamarako beharrezkoak diren datuak ematea, baita erreserbatuak direnak ere, ahal dela bide telematikoaz egingo da, datu pertsonalak babesteari buruzko

legeriaren mende egongo da, eta Gobernuak gutxieneko baldintzak adostuko ditu Autonomia Erkidegoekin, Hezkuntza Arloko Batzarraren baitan.

7. 5/2000 LEGE ORGANIKOA, URTARRILAREN 12KOA, ADINGABEEN ZIGOR-ERANTZUKIZUNA ARAUTZEKOA

16. artikulua. Espedientea hastea

2. Ustez adingabe batek egin eta aurreko atalean adierazitako gertaeraren baten berri dakienak Fiskaltzari jakinarazi beharko dio, eta hark salaketa izapidetzeko onartuko du edo ez, gertatutakoak, zantzuen arabera, delituzkoak diren ala ez kontuan hartuta; helarazi zaizkion piezak, dokumentuak eta gauzak gordeko ditu, eta, kasua balitz, egokiak iruditzen zaizkion diligentiak egingo ditu gertatu dena eta adingabeak izan duen erantzukizuna egiaztatzeko, eta, gertatu dena delitu ez denean edo egile jakinik ez dagoenean, jarduketak artxibatzea erabaki dezake. Salaketari buruzko ebazpena jakinarazi beharko zaie salaketa jarri dutenei.

8. 10/1982 LEGEA, AZAROAREN 24KOA, EUSKARAREN ERABILERA NORMALIZATZEKO OINARRIZKOA

5. artikulua

1. Euskadiko herritar guztiek dute hizkuntza ofizialak jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, bai ahoz eta bai idatziz.

2. Euskadiko herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:

- a) Administrazioarekin edota Autonomia Erkidegoan kokatutako edozein erakunderekin edo entitaterekin harremanak euskaraz zein gaztelaniaz izateko eskubidea, ahoz nahiz idatziz.
- b) Irakaskuntza hizkuntza ofizial biotan jasotzeko eskubidea.
- c) Aldizkariak eta irrati-telebistetako eta beste hedabideetako emanaldiak euskaraz jasotzeko eskubidea.
- d) Lanbide-jarduerak, langintza, politikagintza eta sindikatu-jarduera euskaraz egiteko eskubidea.
- e) Edozein bilkuratan euskaraz mintzatzeko eskubidea.

3. Herri-aginteez eskubide hauen erabilera ziurtatuko dute Autonomia Erkidegoaren lurraldean, eraginkorrak eta benetakoak izan daitezen.

6. artikulua

1. Herritar guztiei aitortzen zaie, Autonomia Erkidegoaren lurraldean, herri-administrazioarekiko harremanetan euskara zein gaztelania erabiltzeko eskubidea, eta beren aukerako hizkuntza ofizialean hartuak izatekoa.

Horretarako, neurri egokiak hartuko dira eta beharrezko baliabideak bideratuko, eskubide hori arian-arian gauzatu dadin bermatzeko.

2. Pertsona batek baino gehiagok esku hartzen duen espediente edo prozeduretan, alde biek adostasunez erabakitzen duten hizkuntza erabiliko dute herri-aginteeek.

9. ZIGOR-KODEA

156. artikulua

Bi gurasoek izango dute guraso-ahala, edo bietako batek, besteak beren-beregi emandako baimenarekin. Baliozko ekintzak izango dira bietako batek gizarte-ohituren arabera eta zirkunstantzien arabera eginak, edo premia larritzko egoeretan eginak.

Desadostasunik balego, bietako edozeinek jo dezake Epailearengana, eta hark, biei entzun ondoren, bai eta semeari/alabari ere nahiko zentzu baleuka, eta, edozein kasutan, hamabi urtez gorakoa balitz, aitari edo amari emango dio erabakitzeke ahalmena, ondoren errekurtsua jartzeko aukerarik gabe. Desadostasunak errepikatuko balira edo guraso-ahala larri oztopatzen duen beste edozein arrazoi balego, gurasoetako bati osorik edo hein batean eman ahal izango dio, edo bere funtzioak bien artean banatu. Neurri honek finkatutako epean izango du indarraldia, inoiz ez bi urtetik gorakoa.

Aurreko paragrafoetako suposamenduetan, fede oneko hirugarrenei dagokionez, uste izango da guraso bakoitza bestearen baimenarekin baliatzen dela guraso-ahalaren ohiko jardunaz.

Gurasoetako baten hutsunea, absentzia, ezgaitasuna edo ezintasuna balego, besteak bakarrik edukiko du guraso-ahala.

Gurasoak zein bere aldetik bizi badira, seme-alabarekin bizi denak edukiko du guraso-ahala. Nolanahi ere, Epaileak, beste gurasoak arrazoiturik eskatuz gero, eta seme-alabaren onerako, eskatzaileari guraso-ahala eman diezaiolke beste gurasoarekin batera jardun dezan, edo jarduera horren funtzioak bana ditzake aitaren eta amaren artean.

10. HERRI-ADMINISTRAZIOENARAUBIDE JURIDIKOARIETAADMINISTRAZIO-PROZEDURA ERKIDEARI BURUZKO LEGEA. 30/92 Legea

III. kapitulua. Abstentzia eta ezespina

28. artikulua. Abstentzia

1. Artikulu honen hurrengo zenbakian aipatzen diren gorabeheretako bat gertatzen bada administrazioaren mendeko agintari eta langileengan, prozeduran esku hartzetik abstenitu behar dute eta beren gertuko nagusiari jakinarazi, eta hark ebatziko du.

2. Abstenitzeko arrazoiak dira honako hauek:

- a) Interes pertsonala edukitzea dena delako arazoan edo hartan eragina eduki dezakeen beste arazo baten ebazpenean, interesatutako sozietate edo erakunde bateko administratzailea izatea, edo interesaturen batekin auzigaia edukitzea.
- b) Laugarren graduko odolkidetasuna edo bigarren graduko kidetasuna edukitzea interesaturen batekin, interesatutako erakundeen edo sozietateen administratzaileekin, eta prozeduran esku hartzen duten aholkulari, legezko ordezkari edo mandatariekin, bai eta horiekin elkaturik egotea ere aholkularitzarako, ordezkaritzarako edo mandaturako.

- c) Adiskidetasun mina edo etsaigo nabarmena edukitzea aurreko atalean aipatutako pertsonaren batekin.
- d) Peritu edo lekuko gisa esku hartu izana prozeduran.
- e) Arazoan zuzenean interesatutako pertsona natural edo juridiko batekin zerbitzu-harremana edukitzea, edo hari azken bi urteetan edonolako zerbitzu profesionalak eskaini izana edozein inguruabar edo lekutan.

3. Abstenitzeko arrazoiak izan arren Herri Administrazioaren zerbitzuko agintariak eta langileek jardun izanak ez du nahitaez esan nahi esku hartu duten ekitaldiak baliogabeak direnik.

4. Goiko organoek, inguruabar horietako batean dauden pertsonari agindu ahal izango diete espedientean esku hartzetik abstenitzeko.

5. Egoki denean ez abstenitzeak erantzukizuna ekarriko du.

29. artikulua. Ezespena

1. Aurreko artikuluan aurreikusitako kasuetan ezespena aurkeztu ahal izango da, prozedura izapidetzeko edozein unetan.

2. Ezespena idatziz egingo da, arrazoa edo arrazoiak adieraziz.

3. Hurrengo egunean, ezetsiak gainean duen nagusiari jakinaraziko dio arrazoi hori betetzen den ala ez. Hala bada, berehala ordezkatzearabaki dezake nagusiak.

4. Ezetsiak errekusazioaren arrazoa gezurtatzen badu, agintariak hiru egunen epean ebatziko du, egoki iruditzen zaizkion txostenak eta egiaztapenak burutu ostean.

5. Ezingo da errekurtsorik jarri hartutako ebazpenen kontra, ezespena alegatzeko kalterik gabe, prozeduraren amaierako ekitaldiaren kontrako errekurtsoa jartzerakoan.

**201/2008 Dekretua, abenduaren
2koa, Euskal Autonomia
Erkidegoko unibertsitateaz
kanpoko ikastetxeetako
ikasleen eskubideei eta
betebeharrei buruzkoa**

160/1994 Dekretua, apirilaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrari buruzkoa, ikastetxeetan baliatu den bizikidetzara-araia izan da promulgatu zenetik, Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legearen 15. artikuluan xedatutakoa betez.

Lege horren 31. artikulua betez, Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari zegokion falta larriengatik eta oso larriengatik diziplinazko neurriak ezartzeko eskumena. Zuzendariari, bere aldetik, aipatu berri ditugun organoek ezarritako zigorrak aplikatzea zegokion. Euskadiko Eskola Publikoaren Legea bigarrenetik aldatzen duen ekainaren 13ko 3/2008 Legeak 31. eta 34. artikulua aldatu dituenez, apirilaren 19ko 160/1994 Dekretua, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrari buruzkoa berriro beharra dago, bizikidetzara eta diziplina kontuetan ikastetxeetako gobernu-erakundeetako eskumenen erregimen berriari egokitze aldera.

Bestalde, lege horien aplikazio-eremua den gizarte- eta eskola-arloko errealitatea ere aldatu egin da lege horiek promulgatu zirenetik. Maila bereko ikasleen arteko tratua txarreko egoerak gertatzen dira eta irakasleek erasoak jasotzen dituzte. Egoera horiek ez dira berriak, baina lehen baino oihartzun handiagoa dute gizartean, eta, ikastetxeetako bizikidetzari dagokionez, eragin handia dute. Teknologia berrien —hala Interneten nola eta telefonia mugikorraren— sorrerak eragina izan du eskola-jardueran; izan ere, ikasleek ez dituzte egoki erabiltzen eta, batzuetan, horrek ohiko eskola-jarduna oztopatzen du, baita ikasleen irudi pertsonala eta ohorea kaltetu ere. Hori guztiagatik, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrari buruzko 160/1994 Dekretuaren derrigorrez aldatu beharra aprobetxatu behar dugu, mintzagai dugun dekretua behar berriak asetzeko gai izan dadin eta, hezkuntzaren aldetik, eraginkorragoa.

Dekretu berri honen helburua, beraz, honako hau da: ikasleek beren eskubideak baliatzen eta beren betebeharrak betetzen ikasi behar duten bizikidetzara-esparrua arautzea, gizartean eskubide osoko herritar gisa integra daitezen. Alde batetik, bizikidetzara positiboki bultzatzean datza, ikastetxeek beren hezkuntza-proiektuetan gaineratu behar dituzten planekin bat etorritik. Bestetik, aurreko Dekretuan arautu den faltak zuzentzeko prozesua «gizarte eta herritar gaitasuna» eskuratzeko funtsezko tresna bilakatzea lortu nahi da. Aipatu berri dugun gaitasuna, bidenabar, eskolako curriculumek dakarten oinarrizko gaitasunetako bat da. Izan ere, jakina da ikasleek bestelako oinarrizko gaitasunetan hainbat gabezia izan ditzaketela hezkuntza-sistemaren maila batetik bestera igarotzen direnean, eta ikastetxeak gabezia horiek kontuan hartu behar dituztela, zuzentzeko. Era berean, jokabide-arloan gabeziak izan ditzakete, eta gabezia horiek helburu berarekin, espiritu berarekin eta, ahal dela, metodo berarekin zuzendu behar dira, hain zuzen ere, jokabide-arloan atzemandako gabeziei modurik egokienean erantzuteko jardueren bitartez.

Dekretuaren egiturari dagokionez, Atariko Kapituluaren honako hauek garatzen dira: Dekretuaren xedea, aplikazio-eremua eta dekretuak oinarritzat dituen printzipio orokorrak. «Jokabide desegokia», «ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabidea» eta «bizikidetzara horri kalte larria eragiten dion jokabidea» terminoak erabiltzen dira honako hauek desberdintzeko: ikasleak dagokion betebeharra urratu besterik egin ez duen edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideek beren eskubideak baliatzeko eta beren betebeharrak betetzeko aukera oztopatu duen. Azken kasu horretan, bizikidetzara horri kalte larria eragiten dion jokabidea ere bereizten da.

I. kapituluak ikasleen eskubideak eta betebeharrak ezartzen ditu, Hezkuntza-arloan Estatuko oinarrizko legediak aitortzen dituen eskubideak garatzen dituztenez gain, Haurrak eta Nerabeak Zaindu eta Babesteari buruzko otsailaren 18ko 3/2005 Legeak aitortzen dituen eskubideak gaineratuz. Lehen atalean, artikulua bat eskaintzen zaio eskubide bakoitzari. Lehendabiziko paragrafoan Kapituluaren oinarrizko edukia zein den aipatu da. Gainerako paragrafoetan, aldiz, zatikako alderdiak zehaztu edo ikastetxeei hainbat arau ematen zaizkie aipatu berri ditugun alderdiak egoki bete bidez. Kapituluaren bigarren atalean, halaber, esaldi orokorraren ondoren, betebeharren zatikako alderdiak zehaztu dira.

II. kapituluan, hortaz, zuzendu beharreko jokabideak zein diren zehaztu da, baita jokabide horiek zuzentzeko balizko neurriak aipatu ere. Kapitulu horren bigarren atalean, alderdi orokorrean buruzko atalaren ondotik, eginbeharrak ez betetzea zuzendu beharreko jokabide bezala hartzen da. Horrez gain, honakoa izango da hauste horien larritasuna zehazteko funtsezko irizpidea: hezkuntza-komunitateko gainerako kideei beren eskubideak betetzea galarazten edo oztopatzen dieten guztiak. Jokabide guztietan larrienak eskubide horien kontra zuzenean eraso egiten dutenak dira. Aipatu berri dugun irizpidea, nolana ere, ez da balia daitekeen bakarra.

Kapitulu horren 3. atala aplikatu beharreko neurri zuzentzaileei buruzkoa da, eta zeregin edo lan hezigarriak egitea proposatzen du, betiere zuzendu beharreko jokabide motari loturik. Eskubideak etetea dakarten neurriak bigarren mailan utzi dira, aurreko neurriak eraginkorrak ez direnean aplikatzeko. Dena den, kasu jakin batzuetarako, hala nola jazarpen sexistaren, berdinen arteko tratatu txarraren eta irakasleen aurkako eraso kasuetarako, baita hezkuntza-komunitateko beste kide batzuen aurkako eraso bereziki larrien kasuetarako ere, ikastetxez berehala aldatzeko aukera nabarmen azkartzen da.

III. eta IV. kapituluetan, Euskal Eskola Publikoen bigarren aldaketari buruzko 3/2008 Legeak, ekainaren 13koak ezarri dituen aldaketak ageri dira. Ikastetxeko zuzendariak bizikidetzara bermatu behar du. Horretarako, beharrezkoak diren zuzentze-neurriak aplikatu beharko ditu. Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak, bere aldetik, zuzendariak hartutako erabakien berri izan behar dute eta, egoki bada, zuzendariak hartutako erabakiak berrikusi ditzakete.

Kapitulu horiek dira aurreko Dekretuaren aldean aldaketa gehien biltzen dituztenak. Dekretuak ikasleei arbitrariotasunik gabeko diziplina-tratamendua bermatzeko helburua du, eta helburu horri eutsiko zaio, Euskal Eskola Publikoaren Legeak agintzen duenaren arabera, beharrezko prozedura-bermeekin eta legezkoatasunaren, tipikotasunaren eta aldebiko entzunaldiaren printzipioekiko errespetu osoarekin. Aldi berean, prozedura horretara jo beharrik ez izateko beste bide batzuk ere jasotzen dira eta III. kapitulu osoa zuzendu da bide horiek jasotzera. Izan ere, saihestu nahi da jokabidea zuzentzeko hezkuntza-prozesua ikastetxearen eta ikaslearen arteko gatazka juridikoan amai dezakeen administrazioko edo zigor-arloko zehapen-prozedurara jotzea. Horren bitartez, bereziki, zuzentzeko edozein neurri hezkuntza-balioari eustea lortu nahi da, arestian adierazi bezala, oinarritzko gaitasun batzuk lortzearren.

Hortaz, adierazitako bermeei eutsiz, prozedurak nabarmen azkartzen dira, batez ere ohiko prozedura gisa proposatzen dena, betiere izaera hezigarriagoa emateko asmoz. Aurreko Dekretuan erabiltzen zen «zehapen» terminoa kendu egin da eta, horren ordez, «zuzenketa» edo «neurri zuzentzailea» erabiltzen da; izan ere, bizikidetzara-arauekin bat ez datozen ikasleen jokabideei aurre egiteko legezko aukera ez da Administrazioak zehapenak ezartzeko duen ahalmen bera ikastetxei gagozkiela. Alabaina, eginkizun hezigarriak berak dakar ikasleen jokabide desegokiak zuzentzeko eta jokabide egokirako jarraibideak emateko beharra. Horregatik, oro har, jokabide horiek zuzentzeko prozedura ikastetxearen eta ikaslearen artean ezartzen da, beste edozein jardura balitz bezala, eta ez da nahitaezkoa gurasoek edo legezko ordezkariak zer esateko duten alde aurretik entzutea, salbu eta aplikatu beharreko neurriak zuzenean familia-eremuan eragina izan behar badute.

Zentzu horretan, laburtu egingo dira jokabideak eta zuzentze-neurriak ezartzeko epe finkoak, eskola-egunetan finkaturikoak, ez baita oso logikoa prozedura bati ekitea edo neurri jakin bat aplikatzea hezkuntzan, dagoeneko, eraginkortasunik ez duenean.

Era berean, xedatu egin da ikasleen jokabide zuzenduari buruzko erregistro guztiak nahiz ezarri egin diren zuzentze-neurri guztiak, behin hezkuntza-xedea beteta, erraz ezabatu daitezkeen euskarrietan jasotzea. Aipatu beharra dago epeak termino akademikoetan zehaztu direla, ez administrazioko terminoetan. Era berean, jokabide ezegokiei nahiz neurri zuzentzaileei buruzko erregistroak ofizioz ezabatzea ezarri da.

Halaber, helburu hezigarria sustatzeko, lehentasuna ematen zaio bizikidetzaz gatazka konpontzeko adiskidetzaren eta kaltea konpontzearen mekanismoak baliatzeari; izan ere, hezkuntzari dagokionez, honako neurri hauek hezigarriagoak dira: arau-hausleak edo haren gurasoek edo legezko ordezkariak jokabidea desegokia izan dela onartzea, ofendituari barkamena eskatzea, eta kalteak konpontzea, kalteak konpontzeko neurrien artean eragindako kalteen zenbatekoa ordaintzea barne.

Neurrien izaera hezigarria sustatzeko mekanismoen barnean, familia-ingurunea neurri zuzentzaileak betetzeari lotzeko aukera biltzen da. Hainbat zirkunstantzia tarteko bide hori baliatzea ikastetxeentzat batzuetan zaila izango dela jakinda ere, komenigarritzat har daiteke aukera hori zabalik uztea; izan ere, besteak beste, gurasoek edo legezko ordezkariak seme-alaben hezkuntzan duten erantzukizuna errespetatzeko helburuz ezarri da aukera hori. Horregatik, jokabideak familia-ingurunean zuzentzen badira ikastetxean neurri zuzentzaileak etetea ahalbidetzeaz gain, bizikidetzako hezkuntza-konpromisoak sinatzeko aukera ematen da, familiei dagozkien jardun zehatzak biltzeko.

Halaber, ez da ahaztu behar batzuetan ikasleen jokabideak larritasun handiagokoak izan daitezkeela. Zenbait kasutan, jokabide horiek delituak edo zigor-arloan zigortzeko moduko hutsegiteak izango lirakeke ikasleak adin nagusikoak izango balira. Baina, kasu horietan ere, ikastetxearen jardunak hezkuntza-izaerari eutsi behar dio. 5/2000 Lege Organikoan, urtarrilaren 12koa, Adingabeen Erantzukizun Penal arautzen duenean, xedatutakoa betez gertakizunen berri fiskaltzari ematen zaionean ere, ikastetxeen barnean jokabideak modu hezigarrian zuzendu behar dira, betiere kontuan izanik arauak hautsi dituztenak prestakuntza-prozesuan dauden herritarrak direla, oinarrizko gaitasun jakin batzuetan gabeziak dituztenak, hala nola gizarte- eta herritartasun-arloko gaitasunean, eta gabezia horiek konpontzeko neurri zuzentzaileak aplikatu behar direla.

Nolanahi ere, lehentasuna emango zaie adiskidetzeko eta kalteak konpontzeko prozedurei. Dena den, egoerak beste ikasleei eskubidez dagozkien babes-neurriak hartzea eskatzen badu, Dekretu honetan bildutako artetik, ikastetxeak hartarako egokienak aplikatu beharko ditu, ikastetxez aldatzeko proposamena barne.

Horri jarraiki, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuak proposatuta, Emakumeen eta Gizonen arteko berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean aurreikusiriko izapideak egin ondoren, Euskadiko Hezkuntza Kontseiluari eta Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoari entzun ondoren, eta Jaurlaritzaren Kontseiluak 2008ko abenduaren 2an egindako bilkuran eztabaidatu eta onartu ondoren, honako hau.

XEDATU DUT:

ATARIKO KAPITULUA: XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua.- Xedea eta ezarpen-eremua.

1. Dekretu honen xedea ikastetxeetako bizikidetzaz-esparrua arautzea da, legeek hezkuntza-jarduerari atxikitzen dizkioten helburuei jarraiki ikasleek gizarte demokratiko, plural, tolerantzatsua eta berdintasunean oinarrituan elkarrekin bizitzeko ikas dezaten, dagozkien betebeharrak betez, Dekretuan arautzen diren eskubideak baliatuz eta hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideak errespetatuz.

2. Dekretu hau unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak ematen dituzten eta guztiz ala partzialki fondo publikoekin finantzatzen diren EAEko ikastetxe guztietako ikasleei aplikatuko zaie.

2. artikulua.- Eskubideak baliatzeko eta betebeharrak betetzeko printzipio orokorrak.

1. Ikasle guztiek eskubide eta betebeharrak berberak dituzte. Eta beren adinaren eta egiten dituzten ikasketen mailaren arabera baliatuko dituzte eskubide eta betebeharrak horiek.

2. Ikasleek beren eskubideak baliatuko dituzte, beren betebeharrak betetzea eta hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideak aintzat hartu eta errespetatzea bazter utzi gabe.

3. Hezkuntza-komunitateko kide guztiek, ikasleei dagokienez, Dekretu honetan bildu diren eskubideak errespetatu behar dituzte. Beste guztien eskubideen errespetua izango da ikasleentzako muga beren eskubideez baliatzerakoan.

4. Ikastetxeetako gobernu-organismoak eta irakasleek ikasleen eskubideak egoki baliatzen direla eta betebeharrak zorrotz betetzen direla bermatuko dute, Dekretu honetan aurreikusitakoari jarraiki.

3. artikulua.- Printzipio orokorrak ikasleek beren betebeharrak ez betetzean izandako jokabideak zuzentzeko.

1. Ikasleen betebeharrak ez betetzea beti hartuko da, gutxienez, jokabide desegokitzat. Ez-betetze horrek hezkuntza-komunitateko gainerako kideei beren eskubideak baliatzea eta betebeharrak betetzea eragozten dien neurrian, ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabidetzat edo bizikidetzaz horri kalte larria eragiten dion jokabidetzat hartuko da.

2. Ikasleen betebeharrak ez betetzeko jokabide guztiak lehenbailehen zuzendu beharko dira, zuzendu beharreko jokabidearekin lotutako neurrien bitartez.

3. Neurri zuzentzaileek helburu hezigarria izango dute, batez ere, hala zuzendu behar den jokabidea egin duen ikaslearentzat, nola gainerako ikasleentzat. Neurri zuzentzaileak hezkuntza-jardunaren baitan beteko dira, hainbat arlotako oinarritzko gaitasunak lortzen laguntzeko, hala nola gizarte- eta herritartasun-arlokoak nahiz autonomia eta ekimen pertsonalaren arlokoak.

4. Neurri zuzentzaileak proportzionaltasunaren eta gutxieneko esku-hartzearen printzipioak kontuan izanda ezarriko dira, eta adiskidetzaren eta kalte-ordainaren bidez irtenbidea lortzeari emango zaio lehentasuna, betiere ahal den hezkuntza-eraginkortasunik handiena lortzearren.

4. artikulua.- Dekretu honek tipifikatu gabeko jokabideei neurri zuzentzaileak aplikatzeko debekua.

1. Ezein ikasleri ez zaio neurri zuzentzailerik aplikatuko Dekretu honetan ezarritakoaren arabera jokabide desegoki gisa, ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabide gisa edo ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabide gisa definituta ez dauden egite edo ez-egiteengatik.

2. Ikasturte bakoitzaren hasieran hezkuntza-komunitate osoak zer jokabide zuzenduko diren jakin dezan, ikastetxeek Dekretu honen edukia nahiz ikastetxearen Antolakuntza eta Jarduera Araudian edo Barne Araudian bildutako bizikidetzara-arauek ezagutzera eman edo gogoraraziko dizkiete irakasleei, ikasleei eta haien guraso edo legezko ordezkariari, hartarako komenigarrien deritzoten prozeduraren bidez.

5. artikulua.- Bizikidetzaren planak ikastetxeen barruko bizitza arautzean.

1. Jokabideak zuzentzeko prozedurak ikastetxeen praktikan integratu beharko dira hezkuntzako beste baliabide bat izango balira bezala. Funts publikoek osorik edo parte batean sostengatzen dituzten ikastetxeetako bizikidetzarako planetan jasota behar du jokabideak zuzentzeko prozedurak. Ikastetxe horiek, Hezkuntza, Unibertsitateak eta Ikerketa sailak xedatutakoarekin bat, Bizikidetzarako planak onetsi behar dituzte Hezkuntzako beren proiektuen parte gisa.

2. Bizikidetzaren plan horrek berdinen artean, generoen artean eta kulturen artean bizikidetzarako funtsezko oinarritzat hartuko du norberaren eskubideak baliatzea eta besteen eskubideak errespetatzea, baita irakasleen, ikasleen eta irakasleak ez diren langileen arteko harremanetarako ere. Agiri horretan, gatazkak modu baketsuan ebazteko, adiskidetzeko eta kaltea ordaintzeko bitartekotza-prozedurak jaso beharko dira, baita bizikidetzarako hezkuntza-konpromisoak hartzeko zuzentzarauak eta ikastetxeen bizikidetzaren behatokia antolatzeke neurriak ere.

I. KAPITULUA: IKASLEEN ESKUBIDEAK ETA BETEBEHARRAK

1. ATALA - IKASLEEN ESKUBIDEAK

6. artikulua.- Hezkuntza integrala izateko eskubidea.

1. Ikasleek beren nortasuna guztiz garatzeko aukera emango dien hezkuntza integrala jasotzeko eskubidea dute.

2. Hezkuntza integral horretan, oinarritzeko gaitasunak, zientziaren eta kulturaren arloko edukiak eta lan-ohitura intelektual eta teknikoak hartu ez ezik, garapen harmoniatsua ere bultzatuko da honako hauei dagokienez: afektibotasuna, autonomia pertsonala, autoestimua, besteekiko eta ingurunearekiko harremanak izateko gaitasuna, eta jardura profesionaletan, intelektualetan nahiz aisiakoetan jarduteko gaitasuna. Prestakuntza horrek barnean hartzen du ikasleek euskal herriko kide gisa beren kultura-nortasuna aurkitzea eta derrigorrezko irakaskuntza amaitu ondoren bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko gai izatea.

3. Ikastetxeetako hezkuntza eta curriculum proiektuak helburu horretara bideratuko dira, betiere, legeek hezkuntzari esleitzen dizkioten helburuen barnean. Hain zuzen ere, proiektu horietan 3/2005 Legearen —otsailaren 18koa, Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babestekoaren— 24.2 artikuluan adierazitako alderdiak bilduko dira, baita 4/2005 legearen —otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoaren— 29. artikuluan adierazitakoak ere. Era berean, programazioek eta irakasleen lan orok kontuan

izango dituzte alderdi horiek, eta irakasleen aginpideak bermatuko duen lan-giroan garatu beharko da, eskola-jardueren barnean nahiz eskolatik kanpokoetan eta osagarrietan, eta irakasle guztien laguntzarekin.

7. artikulua.- Ikasle adingabeen eskubidea arreta berehala jasotzeko.

1. Ikasle adingabeek ikastetxeen nahiz irakasleen arreta berehala jasotzeko eskubidea dute.

2. Arreta hori zuzenean eskainiko da eskumen-eremuari hala badagokio. Ez badagokio, aitzitik, erakunde edo zerbitzu eskumendunari kasua helaraziko zaio. Era berean, gurasoei, adingabearen tutoreari edo, beharrezkoa balitz, Fiskaltzari gertakarien berri emango zaie berehala.

3. Ikastetxeak eta bertako irakasleak, ikasleei behar duten arreta berehala ematea bazter utzi gabe, behartuta daude tratu txarrak edo haurren babesik gabeko edo arriskuko egoeren berri ematera adingabeen babesari buruzko eskumena duten Herri Administrazioei, edo, beharrezkoa denean, Fiskaltzari edo Agintaritza Judizialari. Eskuhartzeen kalitatea eta eraginkortasuna bermatzeko beharrezkoak diren adina datu eta informazioen berri eman beharko dute, eta aipatutako Administrazioei laguntza eman beharko diete egoera horiek saihestu eta konpontzeko.

4. Hala ere, beti kontuan izan beharko dira adingabearen lehentasuneko interesak. Era berean, derrigorrezko eskolatzeko adineko ikasleren bat eskolatu gabe dagoela edo ikasleren batek absentismo-maila handia duela atzematen bada, Hezkuntza-agintariei eta tokiko erakundeei jakinarazi beharko zaie, eskola-absentismoan inplikaturik dauden Administrazio eta Erakunde guztien arteko lankidetzaren lortzearen. Nolanahi ere, behar den diskrezioz jardungo da, eta ikasle adingabearen bizitza pribatua sartzeko saihestuko da beharrezkoa ez bada.

5. Emakumeen eta haurren aurkako indarkeria-zantzurikatzeman badute, irakasleak behartuta egongo dira zantzu horiek ikastetxeko gobernu-organoei jakinaraztera, Haurrak eta Nerabeak Zaindu eta Babesteari buruzko otsailaren 18ko 3/2005 Legearen 25. artikuluan nahiz Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 31. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

8. artikulua.- Ikastetxeak babesteko ikasle adingabeek duten eskubidea.

1. Ikasle adingabeek ikastetxeak haien ohorea, intimitatea eta irudi propioa babesteko eskubidea dute.

2. Ikastetxeetako gobernu-organoei behar diren neurriak hartuko dituzte bereziki ikasleen ohorerako, intimitaterako eta irudi propiorako eskubideei inork eraso edo kalte egin ez diezaien, eta, horretarako, beren Antolakuntza eta Funtzionamendu Araudien barruan edo Barne Erregimenean teknologia berrien erabilera arautzeko eta horiek mugatzeko mekanismoak garatu ahalko dituzte.

3. Ikastetxeetako gobernu-organoei zainduko dute ikasleen bizitza pribatua, familia, etxean edo postan ikastetxeko inor arrazoirik gabe edo legez kanpo ez dela sartzen. Familiei, ikasleen bitartez, soilik ikastetxeko bizimoduari, irakaskuntza/ikaskuntzako jarduerari eta tutoretza-ekintzari buruzko jakinarazpenak, komunikazioak eta agiriak emango zaizkie, eta horiek guztiak honako hauek emango dituzte: administrazio-organoei, gobernu-organoei edo ikastetxeko koordinazio didaktikoak, beren funtzioen barruan, irakasleek eta gurasoen edo ikasleen legez eraturako elkarten ordezkariak.

4. Ikastetxeetako gobernu-organoei, irakasleek nahiz administrazioetako eta zerbitzuetako langileek beren lanbide-jardueraren bidez ikasleei eta haien familiei buruz eskuratzen dituzten datu pribatu guztiak behar den diskrezioz erabiliko dituzte.

5. Era berean, ikastetxeetako gobernu-organismoek eragotziko dute ikasleei buruzko informazioa hedatzea edo haien irudia edo izena erabiltzea komunikabideetan, ikasleen intimitateari, duintasunari, ohoreari, ospeari edo legezko interesei kalterik egin ez diezaieten.

9. artikulua.- Errendimendu akademikoaren balioespen objektiboa izateko eskubidea.

1. Ikasleek eskubidea dute beren dedikazioa, ahalegina eta errendimendua objektibotasunez aintzat hartu eta balioets diezaieten.

2. Aipatu berri dugunaren berme gisa, beren antolakuntza- eta funtzionamendu-erregelamenduan edota barne-erregimeneko erregelamenduan, ikastetxeek hainbat gauza bermatuko dituzte: batetik, irakasle guztiek ebaluatzeko irizpideak, helburuak eta edukiak ezagutzen dituztela; eta, bestetik, ikasturte amaierako nahiz ikasturte bitarteko ebaluazio-saioen ondotik, ikasleei, haien gurasoei edo -adinez txiki direnean- legezko ordezkariari informazioa emango zaie. Era berean, hala eskatuz gero, azken kalifikazioaren gain eragina izango duten lanak, ariketak eta probak zuzendu ondotik ikusteko aukera bermatuko zaie. Horrela, bermatu egingo da aipatu probak berrikusteko eskubidea. Bermatuko da ere azken kalifikazioen kontrako barne-erreklamazio prozedura egotea. Prozedura hori betetzeko da, egoki balitz, dagokion Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritzara jo aurretik.

3. Ikastetxeek ikasleak ikasturte osoan ebaluatzeko erabili diren proba, lan eta ariketa guztiak gordetzeko beharrezkoak diren neurriak ezarri beharko dituzte, ez-ohiko azken deialdiko kalifikazioak erreklamatzeko epea amaitu arte. Erreklamazioa egiten bada, aurkeztutako erreklamazioa ebazteko kontuan hartu beharko diren eta erreklamazioa egin duten ikasleei itzuli ez zaizkien zuzendutako ariketa eta lan guztiak nahiz gainerako ikasleenak gorde beharko dira konparaketa-oinarri gisa erabiltzeko, horiei buruzko administrazio-erabaki bat edo ekintza judizial bat egin daitekeen bitartean.

10. artikulua.- Eskola- eta lanbide-orientaziorako eskubidea.

1. Ikasleek hezkuntza- eta lanbide-orientazioa jasotzeko eskubidea dute. Orientazioa ikasleen trebetasun, gaitasun, nahi eta interesetan oinarrituko da, eta sexuan edo bestelako zirkunstantziaren batean oinarritutakoak baztertu egingo dira.

2. Eskubide horrek honako hauek hartzen ditu barnean:

- a) Ikasleei, ikastetxean sartzen direnetik, hezkuntza-orientazioko zerbitzuak ematea, aukera egokiak eginez, ikasle bakoitzaren trebetasun, gaitasun, nahi eta interesetarako ikasketa-planik egokiena aukeratzeko, batez ere maila edo ziklo bakoitzaren amaieran.
- b) Eskaintzen zaizkien aukerei buruzko aholkuak ematea ikasleei, enpleguaren egoerari eta aurreikuspeni buruzko informazioa kontuan hartuta. Horri dagokionez, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondoko ikastetxeek harremanak izango dituzte beren inguruneko Erakunde eta enpresa publiko eta pribatuekin.

11. artikulua.- Osotasun, nortasun eta duintasun pertsonaleko eskubidea.

1. Ikasleek beren osotasun fisikoa eta morala errespetatu diezaieten eskubidea dute, baita beren nortasun eta duintasun pertsonala ere, eta ez zaie inoiz tratatu iraingarri edo laidogarria emango. Era berean, zeinahi eraso fisiko edo moralaren aurrean babesa jasotzeko eskubidea dute.

2. Jokabideren bat zuzendu behar zaienean, arbitrariotasunik gabeko neurrien bidez zuzenduko zaie, eta Dekretu honetan ezarritako berme formalen arabera betiere. Era berean, ikasleei ezin izango zaie sekula zigor fisiko edo moralik ezarri.

3. Ikasleen jarduera akademikoa segurtasun- eta higiene-baldintza egokietan egin beharko da. Antolakuntza eta Jarduera Araudiek edo Barne Araudiek zehaztu beharko dute jolastokiak nola zaindu behar diren, eta ikasleek zalantza izpirik gabe jakin beharko dute unean-unean zein irakaslerengana edo ikastetxeko zein arduradunengana edo zein agintari akademikorengana jo dezaketen edozein eraso fisiko edo moralen aurkako babesa berma diezaien.

4. Ikastetxeetako gobernu-organoeak, irakasleek eta ikastetxeko gainerako langileek berdinen arteko tratatu txarrak ezabatzen lagunduko dute, ezarritako prozedurei jarraiki eta Zuzendaritari haren berri emanez, hark Hezkuntza Administrazioari jakinaraz diezaión.

5. Eskola-eremuan ez da inola ere tabakoa, alkohola edo bestelako drogarik edukitzen eta kontsumitzen utziko.

12. artikulua.- Kontzientzia-askatasunerako eskubidea.

1. Ikasleek eskubidea dute beren kontzientzia-askatasuna eta beren erlijio-sinesmenak nahiz sinesmen moral eta ideologikoak errespetatu diezazkieten.

2. Eskubide horren berme gisa, ikasleek, Ikastetxearen Hezkuntza Proiektuari, eta, hala badagokio, ikastetxearen nondik norakoari buruzko informazio nahikoa izan beharko dute matrikulatu aurretik.

3. Ikasleek erlijioaren eta moralaren arloan beren sinesmenekin bat datorren irakaskuntza aukeratzeko duten eskubidea bermatuko dute ikastetxeek, baita horrelako irakaskuntzarik ez jasotzekoa ere, eta aukera horrek ez du diskriminaziorik eragingo. Era berean, ikastetxeetan ematen den irakaskuntzak inolako manipulazio ideologikorik ez izatea bermatuko dute ikastetxeek.

13. artikulua.- Ikastetxeetan biltzeko eskubidea.

1. Ikasleak ikastetxeetan bildu ahal izango dira eskolako nahiz eskolaz kanpoko jarduerak gauzatzeko, baita hezkuntza edo trebakuntza xede duten jarduerak gauzatzeko ere.

2. Antolakuntza eta Jarduera Araudiek edo Barne Araudiek biltzeko eskubidea baliatzeko modua, ordua, espazioak eta lekuak arautuko dituzte, baita derrigorrezko aurretiazko baimentzeak edo jakinarazpenak, edo bertaratu daitezkeenak ere. Horretarako kontuan hartuko da irakatsi eta ikasteko jardueren garapen normalean izan dezaketen intzidentzia-maila.

3. Ikastetxeak bere Antolakuntza eta Jarduera Araudian edo bere Barne Araudian ezartzen dituen baldintzetan, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako hirugarren mailatik gorako ikasleek eskoletara bertaratzeari buruz hartzen dituzten erabaki kolektiboak ez dira jokabide desegokitzat, bizikidetzaren aurkako jokabidetzat edo bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidetzat hartuko eta horiei erantzuteko ez da neurri zuzentzailerik ezarriko, betiere biltzeko eskubidea baliatuta hartu badira eta aldeztu aurretik ikastetxeko Zuzendaritzari jakinarazi bazaizkio, ikastetxeak ezarritako dituen arauak jarraiki.

14. artikulua.- Adierazpen-askatasunerako eskubidea ikastetxeetan.

1. Ikasleek adierazpen-askatasunerako eskubidea dute, beren iritziak askatasunez, bakarka eta taldean, adierazi ahal izateko.

2. Ikastetxeetako Antolakuntza eta Jarduera Araudiek edo Barne Araudiek zehaztuko dute idazki bidez adierazpenerako eskubidea baliatzeko modua eta espazioak.

3. Ikasleak artikulua honetan eta aurrekoan adierazitako eskubideak betetzeko eskola-eremutik ateratzekoak badira, gurasoen edo legezko ordezkarien baimen idatzia beharko dute, baldin eta adinez txiki badira. Idazki horretan, ikastetxetik ateratzeko baimena zer ordutan ematea eskatzen den adierazi beharko da, hala badagokio, erantzukizun zibilak zehazteko, eta derrigorrezkoen ondorengo hezkuntzetako ikasleen kasuan izan ezik; azken horien kasuan, gurasoen edo legezko ordezkarien idazki bidezko baimen orokorrek nahikoa izango da.

15. artikulua.- Ikasleek elkartzeko duten eskubidea.

1. Ikasleek elkartzeko eta elkarteak, federazioak nahiz konfederazioak osatzeko eskubidea dute, indarrean dauden legeetan oro har xedatutakoarekin bat.

2. Ikastetxeetako Antolakuntza eta Jarduera Araudietan edo Barne Araudietan erabakitakoari jarraiki, ikastetxeek lokal egokiak utzi beharko dizkiete ikasleei ikasle-elkarteen berezko jardueretarako, betiere azpiegiturak ezarritako mugak kontuan izanik eta jarduera akademikoa eten gabe. Ahal den neurrian, utzitako lokalak premiei egokitzen zaizkiela eta behar bezala erabiltzen direla bermatu beharko du ikastetxeko zuzendaritzak, bai elkarteek modu iraunkorrean erabiltzeko izaten diren lokalen kasuan, baita unean uneko premiaren arabera erabiltzen direnen kasuan ere.

16. artikulua.- Parte hartzeko eskubidea.

1. Ikasleek ikastetxeko jardueran eta bizimoduan parte hartzeko eskubidea dute, indarrean dauden arauak jarraiki.

2. Horrez gain, ikasleen partaidetzarako organo espezifikoak eratu beharko dira, ikastetxe publiko edo itunpeko ikastetxe pribatu bakoitzak bere Antolakuntza eta Jarduera Araudian edo bere Barne Araudian ezartzen duenaren arabera. Gutxienez, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzatik aurrera ikasturte eta talde bakoitzeko ordezkariak egongo dira, baita ordezkari horiek kide izango diren kide anitzeko organo bat ere.

3. Erregelamendu horiek hainbat funtzio ezartzen dizkiete ikasleen partaidetzarako organo kide anitzari. Artean, gutxienez, Ordezkaritza Organo Gorenean edo Eskola Kontseiluan ikasleen ordezkari izango direnei aholkuak eman eta laguntza eskaintzea. Ordezkariek aipatutako organoetara eramango dituzte ordezkatzeko dituzten maila, berezitasun edo lanbide-familien arazo zehatzak. Ikasle horiek Ordezkaritza Organo Gorenean edo Eskola Kontseiluan proposamen edo eskaera guztiak aurkeztuko edo beroriei helaraziko dizkiete. Horrez gain, ordezkariak enpresetan praktikak egiteko hitzarmenei buruzko informazioa jasoko dute eta praktiken jarraipenean parte hartu. Ordezkariek, halaber, Ordezkaritza Organo Gorenaren nahiz ikasle ordezkariaren arteko informazioaren garraio bide izango dira.

4. Edonola ere, ikasleen ordezkari izango direnak zuzeneko nahiz isilpeko bozketaren bidez hautatuak izan behar dira taldeko edo mailako bakoitzeko ikasleen artean, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaz edo horren baliokideaz geroztik. Lehen Hezkuntzako ikasleak dituzten ikastetxeetan, Antolakuntza eta Jarduera Araudiak edo Barne Araudiak ikasleen adinerako egokienak diren parte hartzeko mekanismoak ezarri ahal izango ditu.

17. artikulua.- Informazioa erabiltzeko eskubidea.

1. Ikasleek, adinaren eta heldutasun-baldintzen arabera, beren garapenerako informazio egokia bilatzeko, jasotzeko eta erabiltzeko eskubidea dute.

2. Ikastetxeetako gobernu-organoei haien eskubideak betetzeko beharrezkoa den informazio guztia emango diete ikasleei.

3. Ikastetxeetako ikasleek eskubidea dute informazioa jasotzeko beren partaidetzarako taldeko organo kideen eta Ordezkaritza Organo Goreneko edo Eskola Kontseiluko ordezkarien eskutik, bai ikastetxeko gaien inguruan, bai, oro har, Hezkuntza Sistemari dagozkion gaien inguruan.

18. artikulua.- Aukera-berdintasunerako eskubidea.

1. Hainbat arlotako gabeziak eta desabantailak (pertsonalak, familia-arlokoak, ekonomikoak, sozialak eta kulturalak) konpentsatzeko behar dituzten laguntzak jasotzeko eskubidea dute ikasleek, batez ere hezkuntza-premia bereziak badituzte, hain zuzen ere Hezkuntza Sistemari sartzeari eta bertan irautea zailtzen dizkieten hezkuntza-premia bereziak badituzte.

2. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak eskubide hori bermatzeko, ikasleen premiei egokitutako laguntza-politika ezarriko du, baita integrazioa eta hezkuntza-premia berezietan erantzutera bideratutako neurri hezigarriak ere.

3. Hezkuntzako premia bereziak dituzten ikasleek beren beharren arabera arretak jasotzeko dute matrikulatuak dauden ikastetxeetan, ikastetxearen berezko baliabideekin eta Hezkuntza Administrazioak ikastetxearen esku jarri dituen baliabideekin.

4. Ikastetxeek beste zerbitzu publikoekin eta udaletako, lurraldeetako nahiz Autonomia Erkidegoko beste zerbitzuekin harremanak izango dituzte arlo soziokulturalen eta arlo ekonomikoan bereziki beharatuak diren ikasleen premiei erantzuteko.

19. artikulua.- Gizarte-babeserako eskubidea.

1. Ikasleek hezkuntza-arloan gizarte-babesa jasotzeko eskubidea dute, familia-ezbeharren edo istripuen kasuan.

2. Osasunaren eta Gizarte Segurantzaren arloan indarrean dagoen legeriaren arabera dituzten eskubideak alde batera utzi gabe, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak beharrezkoak diren baldintza akademiko eta ekonomikoak ezarriko ditu familia-ezbeharra, istripua edo gaixotasun luzea izan duten ikasleek beren ikasketari eutsi eta ikasketak amaitzeko edo geroko ikasketari heltzeko aukera izan dezaten.

3. Kasu horietan, derrigorrezko mailetan diharduten ikasleek beren eskola-errendimendua ziurtatzeko behar den laguntza jasotzeko eskubidea dute. Laguntza hori ikastetxearen bidez, Oinarrizko Urrutiko Hezkuntzako Ikastetxeen bidez, edo Lurralde Ikastetxeen esku dauden Ospitaleko, Etxez Etxeko eta Terapeutikako Hezkuntza-arloko Arretarako baliabideen bidez.

4. Ikastetxeek babes-neurriak hartu beharko dituzte berdinaren arteko tratatu txarren kasuetan eta bereziki eskola-jazarpenen eta emakumeen aurkako erasoaren kasuetan. Beharrezkotzat jotzen badute, jazarleak ikastetxetik aldatzea berehala proposatu dezakete edo, jazarpenaren biktimek nahiago badute eta hala eskatzen badute, biktimek lekuz aldatu dezakete. Nolanahi ere, behar duten laguntza psikologikoa jasotzeko eskubidea izango dute jazarpenaren biktimek.

20. artikulua.- Ikastetxean ikasleek eskubideak errespetatzen direla bermatzea.

1. Ikasle guztiek jakin beharko dituzte euren eta gainerako kideei indarreko ordenamendu juridikoan aitortzen zaizkien eskubideak. Era berean, eskubide horiek errespetatzen eta baliatzen ikasi beharko dute, betiere duten adinak horretarako aukera ematen badie.

2. Beren eskumenaren eremuaren barruan, ikastetxeko Gobernu Organoek, baita irakasleek ere, aurreko artikuluetan adierazitako eskubide guztiak eta Legeek nahiz

Nazioarteko Itunek ikasleei aintzat hartzen dizkieten eskubide guztiak baliatzeko aukera bermatuko dute. Ikasle adingabeei dagokienez, berezi babestuko dira Adingabearen Babes Juridikoaren urtarilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoak nahiz Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babesteko otsailaren 18ko 3/2005 Legeak aintzat hartzen dituztenak, eta, oinarritzko printzipio gisa, haurren eta nerabeen interes gorenari emango zaio lehentasuna aldi bereko beste edozein interes legitimoren aurrean.

3. Era berean, ikastetxeetako Gobernu Organoek eta irakasleek eskubide horiek legeek ezarritako mugen barnean baliatuko direla zainduko dute, eta ikasleen arteko harremanetan ezin eratako diskriminazio-egoerarik gerta ez dadin arduratuko dira, hain zuzen ere, honako hauek arrazoitzat hartuta diskriminaziorik gerta ez dadin: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia edota beste edozein zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial.

2. ATALA - IKASLEEN BETEBEHARRAK

21. artikulua.- Ikasteko betebeharra.

1. Ikaslearen betebeharra da bere gaitasun guztiak al bait gehien garatzeko ikastea eta ahalegina egitea. Hain zuzen ere, duintasunez bizitzeko, elkarrekin bizitzeko eta etorkizunean laneratzeko behar diren gaitasunak lortzearren, behar adinako lana egingo du eta behar den interesez; era berean, lan intelektualerako giro egokia sortzen eta giro horri eusten lagundu behar du, eta bere portaerarekin ez du eragozpenik sortuko gelan.

2. Ikasleak behartuta daude azterketak eta ariketak egiten dituztenean zintzo jokatzera, eta, beraz, beren ahalegina eta irakasleak maila bakoitzean baimendutako liburuak nahiz materialak besterik ez dituzte baliatuko.

22. artikulua.- Prestakuntza-jardueretan parte hartzeko betebeharra.

Ikasle guztiak hartu behar dute parte prestakuntza-jardueretan, interesez jardunez, agintzen dizkieten lan pertsonalak eginez eta antolatzen diren lan-taldeetan lagunduz.

23. artikulua.- Bertaratzeko betebeharra.

1. Ikasleek egunero joan behar dute eskolara, puntualtasunez eta justifikatu gabeko absentziarik izan gabe, eta sartzeko nahiz irteteko ordutegiak errespetatu behar dituzte.

2. Honako hauek hartuko dira justifikatu gabeko bertaratze- eta puntualtasun-hutsegitez: ikasleak edo, ikaslea adingabea bada, haren gurasoek edo legezko ordezkariak idazki bidez arrazoitzen ez dituztenak. Horretarako, ikastetxean ezarritako arauen arabera onargarria den justifikazioa aurkeztu beharra dago, Dekretu honetako 13.3 eta 14.3 artikuluetan ezarritakoaren aurka joan gabe.

24. artikulua.- Bizikidetzaren errazteko betebeharra.

1. Ikasleek parte hartu eta laguntza eman behar dute ikastetxean eskola-bizikidetzaren hobetzeko eta ikasteko giro egokia lortzeko, betiere ikaskideen hezkuntzarako eskubidea eta irakasleen agintarritza eta orientazioak errespetatuz.

2. Horretarako, ikasleek beren ikastetxeko Antolakuntza eta Jarduera Araudian edo Barne Araudian bildutako Bizikidetzaren Arauak jakin behar dituzte; irakasle eta hezkuntza-komunitateko kide guztien eskubideak errespetatu behar dituzte, eta portaera egokia izan behar dute haiekin guztiarekin, besteek beren eskubideak baliatzeko dituzten eskubideak urratu gabe, sortzen diren gatazkak konpontzeko metodo baketsuak soilik erabiliz, eta

betiere ikaskideekiko tolerantziaz eta elkartasunez jokatuz eta hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideak baliatzea erraztuz.

3. Ikasleek bizikidetzarentzat aurkakoak eta larriki kaltegarriak diren jokabideen neurri zuzentzaileak aplikatzeko lagundu behar dute, zuzendariak edo, hala badagokio, instrukzioaz arduratzen den edozein irakaslek eskatzen dienean lekuko gisa deklaratzuz.

25. artikulua.- Norberaren kontzientzia-askatasuna errespetatzeko betebeharra.

1. Ikasleek hezkuntza-komunitateko kide guztien kontzientzia-askatasuna, erlijioaren eta moralaren arloko sinesmenak, eta duintasuna, osotasuna eta intimitatea errespetatu behar dituzte, honako hauek arrazoitzat hartuta inolako diskriminaziorik egin gabe: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial.

2. Ikasleek beren ikaskideen erabakiak errespetatu beharko dituzte, ikaskideek adierazteko, biltzeko edo elkartzeko eskubide indibidualak modu kolektiboan baliatzeko ekintzetan parte hartu nahi ez dutenean.

3. Ikasleek ez dute hezkuntza-komunitateko kide bakar bat ere iraindu, mehatxatu edo difamatzeko ezein adierazpenik egingo.

4. Ikasleek, eskola-eremuan, ezin izango dute grabazio-baliabiderik erabili, salbu eta ikastetxeak programatutako jardueretan horrelako baliabideak erabili behar badira. Kasu horietan ere ezin izango dute hezkuntza-komunitateko inor grabatu hark nahi ez badu eta hartarako baimena esanbidez ematen ez badu.

26. artikulua.- Eskolako arauak errespetatzeko betebeharra.

1. Ikasleek, ordenamendu juridikoak hezkuntza-komunitateko gainerako kideei aitortzen dizkien eskubideez gain, ikastetxeko antolamenduko, bizikidetzako eta diziplinako arauak ezagutu eta errespetatu behar dituzte, ikastetxearen Antolakuntza eta Jarduera Araudiko edo Barne Araudiko xedapenak osorik betez, ikastetxeko Hezkuntza Proiektua errespetatuz, eta, hala badagokio, ikastetxearen ideiak eta izaera errespetatuz, baita horrekin ados ez daudenean ere.

2. Ikasleek beren eskumenen arloan ikastetxeko gobernu-organoen erabakiak bete beharko dituzte, norberaren garbiketari eta norberaren gauzak, jantziak, tresnak edo aparatu elektronikoak erabili eta erakusteari buruzkoak barnean hartuta, eta, era berean, atsedendietan eskola-eremutik kanpo egin daitezkeen irteerei buruzko eta irteeretan erakusten duten portaerari buruzko erabakiak ere bete beharko dituzte. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako hirugarren ikasturtetik aurrera ikasle adingabeei irteera horiek baimentzeko, gurasoen edo legezko ordezkarien idazki bidezko eskabidea beharko da Dekretu honetako 14.3 artikuluan ezarritakoaren aurka joan gabe.

3. Era berean, ikasleek irakasleen, hezkuntzako laguntzaileen nahiz legezko araudiak esleitu dizkien funtzioak gauzatzen ari diren ikastetxeko irakasle ez direnen jarraibideak bete beharko dituzte.

4. Ikastetxeak ezartzen dizkien hezkuntza-neurri zuzentzaileen barnean hartutako ekintzak betetzeko betebeharra dute ikasleek.

27. artikulua.- Instalazioak errespetatzeko betebeharra.

1. Ikasleek ikastetxeko ekipamenduak eta material didaktikoak zaintzeko eta egoki erabiltzeko betebeharra dute, ikastetxeko, instalazioak, altzariak eta ekipamendu orokorra beren nolakotasunaren arabera eta beren helburuetarako erabiliz, eta, hala badagokio,

irakaslearen edo irakasleak ez diren langileen jarraibideen arabera. Ez dute inola ere ikastetxeko ekipamendua baimenik gabe erabiliko ezarritakoak ez diren helburuetarako, ezta dagokion ordutegitik kanpo.

2. Ikasleek, baimenik gabe, ez diote kanpoko inori ikastetxean sartzeko aukera erraztuko, eta ez dira bidegabe sartu den inorekin ibiliko bertan. Ildo horretatik, legez eratu diren eta ikastetxean ezarri diren ikasle-elkarteak ordezkatzan dituzten pertsonak ez dira ikastetxetik kanpoko pertsonatzat hartuko, betiere ordezkari gisa identifikatzen dien dokumentazioa baldin badute eta elkarteko zuzendaritzari beren bisitaren berri eman badiote.

3. Ikasleek hezkuntza-komunitateko gainerako kideen gauzak errespetatu behar dituzte eta ikastetxearen testuliburuak nahiz gainerako material didaktikoak erabiltzeko baldintza egokietan mantendu behar dituzte.

II. KAPITULUA: DESEGOKIAK ETA AURKAKOAK DIREN NAHIZ BIZIKIDETZAN KALTE LARRIAK ERAGITEN DITUZTEN JOKABIDEAK ETA HORIEN ZUZENKETA

1. ATALA - XEDAPEN OROKORRAK

28. artikulua.- Zuzendu behar diren jokabideak.

Desegokiak, aurkakoak eta bizikidetzarentzat larriki kaltegarriak diren jokabideak baino ezin izango dira zuzendu.

29. artikulua.- Ikasleen adinari egokitzea.

1. Dekretu honetan xedatutakoa derrigorrez aplikatuko da Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzatik aurrerako kasu guztietan.

2. Lehen Hezkuntzan dekretu honetan ezarritako betebeharretakoa bat betetzen ez bada, irakasleek jokabide desegokia zuzendu beharko dute horretarako ezarri diren neurrietako bat berehala eta ahoz baliatuz. Neurri horiek aplikatu behar dira pertsonak edota objektuek balizko kalteak jaso ez ditzaten behin-behineko neurri ezarrien aurka egin gabe.

3. Salbuespen gisa, ikaslearen jokabidea ikastetxeko bizikidetzarentzat larriki kaltegarria izan daitekeenean, eta jokabide hori ikaslearentzat edota hezkuntza komunitateko gainerako kideentzat arriskutsua bada, zuzendariak ohiko prozedura erabili eta dekretu honetan jokabide horiek zuzentzeko ezarri diren neurriak aplikatu ahal izango ditu, betiere, Hezkuntzako Ikuskaritzari aurrez jakinarazpena igorritz.

2. ATALA - JOKABIDE MOTA DESBERDINAK

30. artikulua.- Jokabide desegokiak.

1. Hona hemen jokabide desegokiak zerrrenda:
 - a) Justifikatu gabeko puntualtasun-hutsegiteak.
 - b) Justifikatu gabeko bertaratze-hutsegiteak.

- c) Ikastetxeko instalazioei, ikastetxeko materialari edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen gauzei narriadurak eragitea, zabarkeriagatik gertatzen denean.
- d) Irakasleek edo agintari akademikoek agindutakoa ez betetzea, betiere ikasleak haiek mespretxatzen eta iraintzen ez baditu edo diziiplina nahita hausten ez badu; baita ikastetxeko gainerako langileek beren jardunean emandako aginduei jaramonik ez egitea ere.
- e) Hezkuntza Komunitateko kideen aurkako adeitasunik ezako jarrera, keinu edo hitzak.
- f) Ikastetxeko Gobernu Organoak bere eskumenen eremuan debekatutako ekipoak, materialak, jantziak edo aparatuak ikastetxera eramatea.
- g) Ikastetxeko ekipamendua (elektronikoa, mekanikoa, telefonikoa, informatikoa edo zeinahi motatakoa) baimenik gabe edo baimendutakoak ez diren helburuetarako erabiltzea.
- h) Ikastetxeko langileei gezurra esatea edo informazio faltsua ematea, betiere horrek hezkuntza-komunitateko inori kalterik eragiten ez badio.
- i) Kalifikaziorako baliatuko diren azterketa, proba edo ariketetan kopiatzea edo besteei norberarena kopiatzen erraztea, edo azterketa, proba edo ariketa horietan baimenduta ez dauden material edo aparatuak erabiltzea.
- j) Hartarako baimenik ez dutenei ikastetxean sartzeko aukera erraztea edo haiekin sartzea, ikastetxeko Bizikidetzaren edo Gobernu Organoen jarraibideen aurka.
- k) Ikaskideen gauzak nahita erabiltzea, haien borondatearen aurka.
- l) Norberaren betebeharren beste edozein ez-betetze, betiere hezkuntza-komunitateko gainerako kideei beren eskubideak baliatzea galarazten, oztopatzen edo eragozten ez badie, eta jokabide hori ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabide gisa edo bizikidetzaren horri kalte larria eragiten dion jokabide gisa sailkatuta ez badago.

2. Ikastetxeek, beren Antolakuntza eta Jarduera Araudietan edo Barne Araudietan, artikuluko honetako 1.l) idatz-zatian argi eta garbi sar daitezkeen jokabideen adibide zehatzak bildu ahal izango dituzte.

31. artikulua.- Ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabideak.

1. Hona hemen ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabideen zerrenda:
 - a) Ikastetxeetako lagun bakarreko agente-organoen edo irakasleen aginduak eta ikastetxeko gainerako langileek beren eginkizunen jardunean emandako aginduak ez betetzea, betiere horrekin batera diziplinarik eza agertzen bada edota irainak, mespretxuak, desafioak edo mehatxuak egiten badira.
 - b) Ikaskideen edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen aurkako mehatxuak edo irainak, betiere jokabide horiek ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabide gisa sailkatuta ez badaude, baita honako hauek ere: hezkuntza-komunitateko gainerako kideen aurkako keinuak edo jarrerak, ezbairik gabe erasotzeko saiakeratzat edo mehatxutzat har daitezkeenak.
 - c) Azterketa-ereduak lapurtzea edo erantzunak kopiatzea, eta horiek guztiak hedatzea, saltzea edo erostea.

- d) Noten buletinetan edo gurasoentzako nahiz legezko ordezkarietzako beste edozein dokumentutan edo jakinarazpenetan aldaketak egitea, eta, ikasle adingabeei dagokienez, dagokien hartzaileei ez ematea edo erantzunak aldatzea.
 - e) Kalteak eragitea bidegabeko erabileragatik ikastetxeko lokalei, altzariei, materialari edo dokumentuei, edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen gauzei, jokabide hori ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea ez bada.
 - f) Ikastetxeko Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak hartutako baliozko erabakiak nahita ez betetzea.
 - g) Besteek ohorerako, intimitaterako eta irudi propiorako duten eskubidea ez errespetatzea, haiek, edo, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baimena eman gabe grabazio-baliabideak erabiliz.
 - h) Beste edonori bere eskubidea baliatzeko aukera galaraztea, indarkeria erabili gabe, eta beste edonor bere borondatearen aurka zerbait egitera behartzea, betiere indarkeriarik erabili gabe.
 - i) Ordena nahasten duten portaerak autobusean edo eskolako jangelan, bai bakarka bai taldean, eta betiere bizikidetzan kalte larria eragiten ez badute.
 - j) Hezkuntza-komunitateko edozein kiderengan lesio fisikoak eragin ditzaketen objektuak zuhurtziaz gabe erabiltzea.
 - k) Ikastetxeko langileei gezurra esatea, informazio faltsua ematea edo norberaren nortasuna ezkatzea, horren ondorioz hezkuntza-komunitateko beste kide batzuei kalte egiten bazaie.
 - l) Diskriminazioa dakarren edozein egintza edo jokabide, diskriminazio horren arrazoia edozein izanik ere: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia, edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial. Betiere bizikidetzan kalte larria eragiten duen jokabidetzat hartzen ez bada.
 - m) Aurreko artikuluan adierazitako jokabide desegokiren bat gehienez ere hiru aldiz egitea hiruhileko akademiko berean, betiere aurreko biak zuzendu badira, eta, ikasle adingabeei dagokienez, gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi bazaizkie.
 - n) Ikasleen betebeharrak ez betetzea dakarren beste edozein jokabide, betiere hezkuntza-komunitateko gainerako kideei beren eskubideak baliatzeko edo beren betebeharrak betetzeko eragozpenik sortzen ez badie eta jokabide hori hurrengo artikuluan bilduta ez badago, ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen artean, hain zuzen ere.
2. Ikastetxeek, beren Antolakuntza eta Jarduera Araudietan edo Barne Araudietan, artikulua honetako 1.n) idatz-zatian argi eta garbi sar daitezkeen jokabideen adibide zehatzak bildu ahal izango dituzte.

32. artikulua.- Ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak.

1. Hona hemen bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen zerrenda:
 - a) Ikastetxeetako Gobernu Organoekiko edo beren eskumenak betetzen diharduten irakasleekiko diziplinarik gabeko egintza edo obedientzia-ukatze esplizitu guztiak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitea barne, baita hezkuntza-komunitateko kideen aurkako adierazpen biziki laidogarri edo iraingarriak ere, laido edo irain horiek edozein modutan adierazita ere: ahoz, idazki bidez, edo baliabide informatikoak edo ikus-entzunezkoak erabiliz.
 - b) Diskriminazioa dakarten edo adierazten duten irainak erabiltzea, diskriminazio horren arrazoia edozein izanik ere: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia, edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial.
 - c) Jazarpen sexista, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legeari jarraiki halakotzat hartuta: nahi ez duen pertsona batekin eta pertsona horren sexua dela-eta, hitzez, hitzik gabe edo fisikoki edozein jokabide izatea, eta horren helburua edo ondorioa pertsona horren duintasunari erasotzea edo kikilduta, etsai, makurrarazita, irainduta edo laidoztatua sentiarazteko giroa sortzea bada.
 - d) Hezkuntza-komunitateko edozein kideren aurkako eraso fisiko edo psikologikoa.
 - e) Ikastetxeko hezkuntza-komunitateko kideak beren osasunerako eta osotasun pertsonalerako oso kaltegarriak diren jokaerak egitera bultzatzea, hala nola tabakoa, alkohola eta drogak kontsumitzera bultzatzea.
 - f) Bizikidetzaren aurkako jokabide guztiak, taldean egiten direnean edo haien berri nahita zabaltzen denean, ahoz, idazki bidez, ikus-entzunezko baliabideen edo baliabide informatikoen bidez; baita berdinen arteko tratu txarreko egoeretan parte hartzen dutenean ere.
 - g) Liskar edo jokabide erasokorrak eragitea edo jokabide horietan parte hartzea, betiere lesioak eragiteko arrisku larria sortzen bada.
 - h) Nahita kalteak eragitea ikastetxearen instalazioetan edo ondasunetan, ikastetxeko langileei, beste ikasle batzuei edo beste pertsona batzuei, bai bakarka bai taldean.
 - i) Ordena nahasten duten jokabideak autobusean edo eskolako jangelan, betiere hezkuntza-komunitateko edozein kiderentzako egoera arriskutsuak sortzen badituzte.
 - j) Grabazio-baliabideak erabiliz, besteek ohorerako, intimitaterako eta irudi propiorako duten eskubidea ez errespetatzea, alde zuzenetik haiek, edo, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, horrelakorik nahi ez dutela esanbidez adierazi badute.
 - k) Ikastetxeko jarduneko egintzetan beste edonoren izena erabilita aritzea.
 - l) Euskarri idatzian edo informatikoan dagoen eskolako dokumenturen bat edo erregistroren bat kaltetzea, trukitzea edo aldatzea, baita dokumentu akademikoak ezkatzea edo baimenik gabe ateratzea ere.

- m) Delitua edo zigor-arloko hutsegitea den edozein egintza, nahita egin bada.
- n) Ikasturte berean gehienez ere hiru aldiz egitea aurreko artikuluan adierazitako bizikidetzaren aurkako edozein jokabide, artikuluko horren 1.m) idatz-zatian bildutakoa izan ezik, betiere aurreko biak zuzendu badira eta, hala badagokio, gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi bazaizkie.
- ñ) Norberaren betebeharrak ez betetzea dakarren edozein jokabide, betiere jokabide hori hezkuntza-komunitateko gainerako kideen edo beste edonoren eskubideen aurkako bada zuzen-zuzenean; hain zuzen ere, honako eskubide hauen aurkako bada: osasunerako, osotasun fisikorako, adierazpen-askatasunerako, parte hartzeko, biltzeko, diskriminaziorik ez jasateko, ohorerako, intimitaterako eta norberaren irudirako eskubidea.

2. Ikastetxeek, beren Antolakuntza eta Jarduera Araudietan edo Barne Araudietan, artikuluko honetako 1.ñ) idatz-zatian argi eta garbi sar daitezkeen jokabideen adibide zehatzak bildu ahal izango dituzte.

33. artikulua.- Ikastetxetik kanpo egindako jokabide edo egintzengatiko erantzukizuna.

Aurreko artikuluetan bildutako jokabideak eskolako eremutik edo ordutegitik kanpo egiten direnean ere zuzenduko dira, betiere ikastetxeak programatutako jarduera osagarrien edo eskolaz kanpokoen jardunean egiten badira, jangela- edo garraio-zerbitzuak erabiltzen diren bitartean, edo eskolako jarduerarekin kausa-ondorio harremana dagoela egiaztatzen denean.

3. ATALA - HEZKUNTZAKO NEURRI ZUZENTZAILEAK ETA DESEGOKIAK, AURKAKOAK EDOTA BIZIKIDETZARENTZAT LARRIKI KALTEGARRIAK DIREN JOKABIDEEN BESTE ONDORIO BATZUK

34. artikulua.- Jokabide desegokiaren zuzenketa.

Honako neurri hauetako baten edo gehiagoren bidez zuzenduko dituzte jokabide desegokiak:

- a) Izandako jokabide desegokiari eta haren ondorioei buruzko hausnarketa.
- b) Kaltetuak izan diren pertsonen aurrean jokabidea desegokia izan dela onartzea.
- c) Jokabide-eredu egokiak ikasteko eta barneratzeko jarduerak egitea.
- d) Jokabide desegokiaren nolakotasunarekin zerikusia duen zereginen bat egitea.
- e) Zuzendariaren, ikasketaburuaren edota une horretantxe ikastetxearen ardura duen zuzendaritza taldeko kideren baten aurrean agertzeko agindua.

35. artikulua.- Ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabideen zuzenketa.

1. Bizikidetzaren aurkako jokabideak zuzentzeko, zuzendariak aurreko artikuluan zerrendatutako neurriak edo honako neurri hauetako bat edo gehiago aplikatu ahalko ditu:

- a) Bizikidetzaren aurkako jokabideari eta haren ondorioei buruzko hausnarketa eta jokabidea bideratzeko orientazioak.
- b) Ohartarazpen idatzia.

- c) Ohartarazpena, ikasle adingabeen kasuan, gurasoak edo legezko ordezkariak bertan direla.
- d) Ikaslea taldez edo gelaz aldatzea, aldi baterako edo behin betiko.
- e) Lan hezigarriak edo eragindako kalte materialak konpontzeko lagungarriak diren zereginak egitea, edo hala badagokio, ikastetxeko jarduerak hobetzeko eta garatzeko lagungarriak direnak, betiere hiru hilabetez gehienez ere.
- f) Ikasgai bateko edo bat baino gehiagoko eskoletara nahiz ikastetxera joateko eskubidea etetea, ikasle adingabeen gurasoekin edo legezko ordezkoeekin elkarrizketa izan arte. Neurri horrek ezin izango du hiru egun baino gehiago iraun.
- g) Eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendutako jokabidea egin den hiruhilekoa amaitu arte; edo, jokabide hori hiruhileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiruhilekoa amaitu arte.
- h) Eskolaz kanpo egin behar diren jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendutako jokabidea egin den hiruhilekoa amaitu arte; edo, jokabide hori hiruhileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiruhilekoa amaitu arte. Nolanahi ere, eskola-ordutegiaren barnean, ikasleari arreta eman beharko zaio ikastetxean.
- i) Jangela-zerbitzua edo garraio-zerbitzua erabiltzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendu beharreko jokabidea egin den hiruhilekoa amaitu arte, edo, jokabide hori hiruhileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiruhilekoa amaitu arte, betiere bizikidetzaren aurkako jokabidea zerbitzu horiek erabiltzen ari zenean egin badu ikasleak.

2. 1.g), 1.h) eta 1.i) idatz-zatietan adierazitako neurriak erabili ahal izan dira, soilik 1.a) eta 1.f) idatz-zatietan adierazitako neurrietatik bi gutxienez aplikatu ondoren bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak zuzentzea lortu ez bada.

36. artikulua.- Ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen zuzenketa.

1. Ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak zuzentzeko aurreko artikuluan bildutako neurri bat edo gehiago aplikatuko ditu zuzendariak, eta, horiez gain, honako hauetako edozein:

- a) Lan hezigarriak eskola-ordutegitik kanpo egitea, edo ikastetxeko jarduerak hobetzeko eta garatzeko lagungarriak direnak, edo, hala badagokio, eragindako kalte materialak konpontzeko lanak, betiere sei hilabetez gehienez ere.
- b) Arlo edo irakasgai bateko edo gehiagoko eskoletara joateko eskubidea etetea hiru eskola-egunetik hogeira bitartean. Horren ondorioz, ikasleak ez du etengabeko ebaluazioa galduko, betiere lan jakin batzuk edo etxerako zeregin jakin batzuk egiten baditu, hartarako izendatutako irakasleek kontrolatuta.
- c) Ikastetxera joateko eskubidea etetea hiru eskola-egunetik hogeira bitartean. Horren ondorioz, ikasleak ez du etengabeko ebaluazioa galduko, betiere lan jakin batzuk edo etxerako zeregin jakin batzuk egiten baditu, hartarako izendatutako irakasleek kontrolatuta.
- d) Eskolaz kanpoko jardueretan edo ikastetxetik kanpoko jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubidea edo eskola-garraioko zerbitzua edo jangela-zerbitzua

erabiltzeko eskubidea etetea. Neurri hori ikasturtea amaitu arte aplikatu ahal izango da.

2. Artikulu honetako 1.b), 1.c) eta 1.d) idatz-zatietan bildutako neurriak erabili ahal izango dira, baldin eta 1.a) idatz-zatian adierazitako neurrietako baten bat aplikatuta bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak zuzentzea lortu ez bada.

37. artikulua.- Ikastetxez aldatzeko proposamena.

1. Ikastetxe-aldaketa ondoko kasu hauetan proposatu ahal izango da:

- a) Ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea ikasleari gutxienez bi aldiz zuzendu bazaio, betiere 1.n) idatz-zatian zehaztutakoa salbu, eta lehen zuzenketa gauzatu zenetik ehun eta hogeiki eskola-egun baino gehiago igaro ez badira.
- b) Ikastetxeko bizikidetzari kalte larria eragin dion jokabideak berdinen arteko tratu txarrak edo sexuagatiko jazarpena berarekin badakar.
- c) Ikastetxeko irakasle bati eraso egitea.
- d) Salbuespenez, hezkuntza komunitateko beste kide batzuei eraso larriak egin izana.

2. Aurreko atalean zehaztu diren jokabideetakoren baten erantzule den ikaslea adinez handi bada edo Derrigorrezko Hezkuntzaren ondoko ikasketak gauzatzen ari bada, ikaslea urrutiko hezkuntzako ikastetxe batera, gaueko ikastetxe batera edo pertsona helduen hezkuntzarako ikastetxe batera aldatzea proposatu ahalko da.

3. Ikaslea ikastetxez aldatzeko proposamena Lurraldeko Hezkuntza Ordezkarari helaraziko zaio. Azken horrek Hezkuntzako Ikuskaritzari txostena bidali eta irtenbiderik egokiena zein den erabakiko du.

38. artikulua.- Etengabeko ebaluazioa egiteko ezintasuna bertaratze-hutsegiteak behin eta berriz egiteagatik.

1. Aurreko artikuluen arabera dagozkion neurri zuzentzaileak aplikatzeko aukera bazter utzi gabe, bertaratze-hutsegite ugari egin dituztela-eta etengabeko ebaluaziorako ikastetxeak onartutako metodoak eta irizpideak aplikatu ezin zaizkien ikasleek ez-ohiko probetara aurkeztu beharko dute, ebaluazioa egin diezaieten.

2. Ikastetxeek ezarriko dute proba horien nolakotasuna, betiere dagokion arloa, irakasgaia edo modulua kontuan izanik eta indarrean dagoen araudian xedatutakoari jarraiki.

39. artikulua.- Oinarrizko gaitasun sozial eta hiritarra ebaluatzearen ondorioak.

Gizarte -eta herritartasun- oinarrizko gaitasuna zer neurritan atxiki den ebaluatzeko irizpideak finkatzeko orduan, irakasle-taldeek edo dagozkion departamentu didaktikoek kontuan hartu ahal izango dute kontrakoak nahiz bizikidetzarentzat larriki kaltegarriak diren jokabideak zuzentzeko neurriek xede dituzten hezkuntzako helburuak bete ez izana.

40. artikulua.- Izan daitezkeen kalteengatiko erantzukizuna.

Dagokionean aplika daitezkeen neurri zuzentzaileak alde batera utzi gabe, ikasleen erantzukizuna da ikastetxeko instalazioetan, altzarrietan edo materialean, edo ikaskideen gauzetan, eragindako kalteak konpontzea, kalte horiek nahita edo zabarkeria larri edo ikastetxeak onartutako bizikidetzara-arauden aurkako portaeraren ondorioz egin badituzte.

Horren orde, egin beharreko konponketen kostu ekonomikoa beren gain hartu ahal izango dute, eta beren gurasoak edo legezko ordezkariak izango dira erantzule subsidiarioak legeek aurreikusitakoaren arabera.

41. artikulua.- Neurri zuzentzaileak proportzionaltasunez aplikatzen direla bermatzeko irizpideak.

1. Jokabide deskribatuak zuzentzeko neurriak aplikatzeko, alderdi hauek hartu behar dira kontuan:

- a) Jokabide deskribatuek zer neurritan eragozten diete hezkuntza komunitateko gainerako kideei beren eskubideak eta betebeharrak betetzea.
- b) Hezkuntza komunitateko gainerako kideek beren duintasunean edo autoritatean pairatu duten kaltea, edota jokabide aipatuaren ondorioz jasan dezaketena.
- c) Ikaslearen jokabidearen gain eragina izan dezaketen inguruabarrak nahiz ikasleak bere betebeharrak bete ez dituela eta 3.3 artikuluan zehazturiko oinarritzko gaitasunetako hutsuneak zuzen balioestea ahalbidetzen duten inguruabar pertsonalak eta sozialak.
- d) Jokabidea osatzen duten gertakariak gauzatzearekin zerikusia duten inguruabarrak.

2. Jarraian aipatuko ditugun inguruabarrengatik hain murriztaileak ez diren neurri-zuzentzaileak aplika daitezke eta, era berean, erantzukizuna gutxiagotzen dute. Hona hemen:

- a) berehala onartzea zuzentzea merezi duen jokabidea desegokia izan dela.
- b) Aurretiaz neurri zuzentzaileak jaso ez izana.
- c) Materialari edo ondasun higigarriari edo higieziari kalteak eragin bazaizkio, kalte horiek eskola-ordutik kanpo konpontzea, edo kalte horiek konpontzeko konpromisoa izenpetzea prozedura erabaki baino lehen.
- d) Jendaurrean barkamena eskatzea.
- e) Hain kalte larria eragiteko asmorik izan ez duela erakustea.
- f) Eraso fisikoen kasuan, kalte edo lesiorik ez eragitea.

3. Ondoko inguruabar hauek gertatzen badira, erantzukizuna handituko da eta eskubideak zuzentzeko neurri murriztaileagoak erabiliko dira:

- a) Jokabidea zuzentzea eragin duten egite edo ez-egiteak honako ezaugarri hauek dituztenen aurka egiten direnean: adinez txikiak, minusbaliatuak, ahalmen fisiko txikiagokoak, ikastetxera etorri berriak; edo nagusikeriaz jokatu izana adierazten duen beste edozein zirkunstantzia.
- b) Kaltea nahita eginga izatea.
- c) Kaltea apropos egitea edo alde aurretik prestatu ondoren egitea.
- d) Jokabidea zuzentzea eragin duten egite edo ez-egiteetarako taldean jardutera bultzatu edo akuilatu izana.
- e) Eskola-arloko ordezkari-targua gehiegikeriaz baliatzea jokabidea zuzentzea eragin duten egintzetarako.

III. KAPITULUA: JOKABIDEAK ZUZENTZEKO BIDE ALTERNATIBOAK

42. artikulua.- Xedapen orokorrak.

1. Ikastetxeetako zuzendariak ahalegina egingo dute bizikidetzaren arazoak konpontzeko, Dekretu honetako IV. kapituluaren araututako prozedurak erabili gabe, eta, ahal dela, kapitulu honetan adierazten diren bide alternatiboak erabilia.

2. Lehentasunez, zuzendariak ahalegina egingo dute alde hauek adiskidetu daitezkeen: hezkuntza-komunitateko kideren bati eskubideak urratu dizkion ikaslea eta bere eskubideak urratuak ikusi dituen hezkuntza-komunitateko kidea. Horrez gain, eta, posible bada, sortutako kalte materialak edo moralak konpontzen ahaleginduko dira.

3. Bide horiek erabiliz zuzendu diren jokabideen berri eman behar zaie ikastetxeko Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari eta irakasleen klaustroari (jokabide horiek bizikidetzaren aurkakoak izan behar zuten edo bizikidetzari kalte larria eragiten diotenak).

4. Bizikidetzaren aurkako jokabideak eta hari kalte larria eragiten diotenak, behin kapitulu honetan adierazitako bide alternatiboak erabilia zuzendu ondoren, soilik ondorio hauetarako jasoko dira ikastetxeetan: ikasleak aurrez hutsegiteren bat egin duen ala ez jakiteko.

43. artikulua.- Prozedurarik gabeko neurri hezitzaileak.

1. Bizikidetzaren aurkako jokabideak edo hari kalte larriak eragiten dizkietenak gertatzen badira, zuzendariak, inolako prozedurarik martxan jarri aurretik, ahalegina egingo dute ikasleek jokabide horiek zuzen ditzaten, beren borondatez onartutako neurrien bidez, edo, egoerak hala eskatzen badu, haien gurasoek edo lege-ordezkariek onartutako neurrien bidez. Proposatutako neurriak onartzen badira, ez da prozedurarik abiatuko, edo, prozeduraren bat abiatuta badago, eten egingo da.

2. Ezingo da horrela jokatu, salbuespenezko egoera hauetan:

- a) Adin nagusikoak diren ikasleak izan badira ikastetxearen bizikidetzari kalte larriak eragiten dizkieten jokabideak egin dituztenak.
- b) 37. artikuluan adierazitako jokabideak eman badira.
- c) Ikastetxean gutxienez bi aldiz egin bada ahalegina bide horietatik konpontzeko bizikidetzaren aurkako jokabideak edo hari kalte larriak eragiten dizkietenak, eta ez bada erdietsi lortu nahi zen helburu hezitzailea. Zuzendu nahi izan diren jokabideak izaera berekoak izan behar dute.

44. artikulua.- Prozedura bertan behera uztea adiskidetzeari gertatu delako.

1. Adiskidetzeari gertatzen bada, eten egingo da prozedura. Adiskidetzeari izango da, gertakari hauek ematen badira:

- a) Ikasleak onartzea hark egin duen jokabidea bizikidetzaren aurkako delako edo bizikidetzari kalte larriak eragiten dizkiola, eta, berariaz, urratu egin dituela hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideak.
- b) Barkamena eskatzea edo azalpenak ematea.
- c) Kaltetua izan den pertsonak, edo, kasuan-kasuan, ikastetxeko organo eskudunak barkamena onartzea.

d) Jarduera hezitzailearen bat egitea onartzea.

2. Adiskidetzak ez du bertan behera utziko prozedura 37. artikuluan adierazitako jokabideren bat gertatu bada, baina, hala ere, arindu egingo ditu aplikatzekoak diren neurriak.

45. artikulua.- Prozedura bertan behera uztea kaltea konpondu delako.

1. Prozedura bertan behera utziko da baldin eta konpondu egiten badira bizikidetzaren aurkako jokabideen eta hari kalte larriak eragiten dizkieten jokabideen biktimak edo erakunde kaltetuek jasandako kalteak, edo haiek konpontzeko konpromiso fidagarria hartzen bada. Konponketa horrek kalte materialak eta moralak konpondu behar ditu.

2. Kalteen konponketak edo haien konpontzeko konpromisoa hartzeak ez du etengo prozedura, baldin eta 37. artikuluan adierazitako jokabideren bat gertatu bada, baina, hala ere, arindu egingo ditu aplikatzekoak diren neurriak.

46. artikulua.- Prozedura bertan behera uztea jokabidea familia-eremuan zuzentzeagatik.

Prozedura bertan behera uzteko aukera izango da, baldin eta, zuzendariaren iritziz, jokabidea behar bezala zuzentzen ari bada familia-eremuan. Ezingo da halakorik egin, jokabidea 37. artikuluan adierazitakoren bat baldin bada.

47. artikulua.- Neurri zuzentzaileak eten, arindu edo barkatzea.

1. Prozedura ebatzi eta kaltetutako pertsonen entzun ondoren, aplikaturiko neurriak baldintzapean etetea erabaki dezake zuzendariak, baita betetzealdia murriztea edo neurriak deuseztatzea ere, ofizioz edo interesdunak nahiz, interesduna adin txikikoa bada, haren lege-ordezkariek eskatuta, betiere ikaslearen jarrera modu positiboan aldatu dela alde aurretik egiaztatuz gero.

2. Zuzendu beharreko jokabidea berriz gertatuz gero, berrerortzetzat hartuko da, zigorra bertan behera geratuta ere.

3. Jakinarazi egin behar zaie ikastetxeko Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari eta irakasleen klaustroari neurri zuzentzaileak bertan behera utzi direla arrazoi horiek direla medio.

48. artikulua.- Bizikidetzarako konpromiso hezigarriak.

1. Kasu guztietan, kaltetuek barkamena onartu ez dutelako adiskidetzarik lortu ez denetan ere, neurri zuzentzaileen aplikazioa eten ahal izango da ikasle interesdunak bizikidetzak-konpromiso hezigarria sinatuta; ikaslea adingabea bada, gurasoek edo legezko ordezkariak ere sinatu behako dute. Bizikidetzak-konpromiso hezigarrietan, honako hauek bildu beharko dira, behar bezala zehaztuta, baita denboraren aldetik ere.

2. Bizikidetzari buruzko prestakuntza-jardunak, eta bizikidetzaren aurkako jokabideak aldatzeko eta horien prebentziorako gurasoek edo legezko ordezkariak, hartarako konpromisoa hartuta, gauzatuko dituztenak, eurek edo erakunde, ikastetxe edo pertsona egokien bidez gauzatuko dituztenak, hain zuzen ere. Era berean, ikastetxearekin komunikatzeko eta koordinatzeko mekanismoak bildu beharko dira.

3. Bizikidetzak-konpromiso hezigarriak ez betetzeak etendako neurri zuzentzaileak berehala aplikatzea ekarriko du.

IV. KAPITULUA: NEURRI ZUZENTZAILEAK APLIKATZEKO PROZEDURAK

1. ATALA - XEDAPEN OROKORRAK

49. artikulua.- Kontrakoak diren eta bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak zuzentzeko erabili behar diren prozedurak

Kontrakoak diren eta bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak zuzentzeko kapitulu honetan arautu diren prozeduretako bat erabili behar da derrigorrez, betiere, III. kapituluan jaso diren aukerako bideak aplikatzea posible izan ez denean.

50. artikulua.- Neurri zuzentzaileak aplikatzeko organo eskumenduna.

1. Ikasgelan, ikastetxeko beste eremuetan edota ikastetxetik kanpo ikasleak haien zainketa zuzenaren pean dauden bitartean, ikastetxeko irakasle guztiek ikasleen jokabide desegokiak berehala zuzentzeko eskumena dute.

2. Irakasle guztiek eskumena dute haien aurrean kontrakoa den edo bizikidetzan kalte larriak eragiten dituen jokabidea gertatzen den unean bertan ikasleari errieta egiteko. Irakasleek, halaber, ikaslea zuzendariarengana, ikasketaburuarengana edo une horretan ikastetxearen arduradun den zuzendaritzako taldeko kideren batengana bidaltzeko eskumena dute, betiere, pertsonak edota objektuek kalteak jasotzea ekiditeko berehala hartu behar diren neurriak bazter utzi gabe.

3. Zuzendaria da kontrakoak diren edota bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak zuzentzeko eskumena duen organoa.

4. Ordezkaritza Organo Gorena edo Eskola Kontseilua da Dekretu honek ezartzen dituen mugetan zuzendariak hartu dituen erabakiak berrikusteko eskumena duen organoa.

51. artikulua.- Neurri zuzentzaileak aplikatzeko prozeduren epeak.

1. Kapitulu honetan arautu diren prozedurekin lotura duten egintzak gauzatzeko epe guztiak eskola-egunetan adieraziko dira.

2. Ondorio horietarako, eskola-egunak hauek izango dira: egun baliodun guztiak, astelehenetik ostiralera, irailaren batetik ekainaren hogeita hamarrera, oporraldiak izan ezik.

52. artikulua.- Denbora igarotzeagatik prozedurei ekiteko debekua.

Ondoko kasu hauetan, ezin izango zaio inolako prozedurari ekin, ezta desegokiak diren, kontrakoak diren edota bizikidetzan kalte larriak eragin dituzten jokabideen berri edukita ere:

- a) Bizikidetzan kalte larriak eragin dituen jokabidea osatzen duten gertakariak edota ez-egiteak gertatu zirenetik ehun eta hogeitaz egun baino gehiago igaro direnean.
- b) Bizikidetzaren kontrakoa den jokabidea osatzen duten gertakariak edota ez-egiteak gertatu zirenetik hirurogei baino gehiago igaro direnean.
- c) Jokabide desegokia osatzen duten ekintzak edo ez-egiteak gertatu zirenetik ehun eta hogeitaz egun baino gehiago igaro direnean.

53. artikulua.- Neurri zuzentzaileak aplikatzeko unea.

1. Neurri zuzentzaileak aplikatu ahal izango dira:
 - a) Kontrakoak diren edo bizikidetzan kalte larriak eragin dituzten jokabideak zuzentzeko neurriak, erreklamazioak edo helegiteak jartzeko epea amaitzen den unetik aurrera.
 - b) Jokabide desegokiak zuzentzeko zer neurri aplikatuko diren erabakitzen den unetik aurrera.
2. Ondoko kasu hauetan ezin izango da neurri zuzentzailerik ezarri:
 - a) Bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideen kasuan, neurriak aplikatzeari buruzko behin betiko ebazpena eman zenetik ehun eta hogeit egun baino gehiago igaro badira.
 - b) Bizikidetzaren kontrakoak diren jokabideen kasuan, neurriak aplikatzeari buruzko behin betiko ebazpena eman zenetik hirurogei egun baino gehiago igaro badira.
 - c) Jokabide desegokien kasuan, hogeit egun baino gehiago igaro badira.

54. artikulua.- Ikastetxearen barruan jakinarazpenak nahiz erreklamazioak egiteko modua eta epea.

1. Dekretu honetan arautu diren prozeduren egintzei buruzko jakinarazpenak jakitera eman behar den egintza gertatu eta hurrengo eskola-eguna amaitu aurretik egin beharko dira.
2. Kapitulu honetan arautu diren prozeduretan jaso diren erreklamazioak jartzeko epea hiru egunekoa izango da.
3. Dekretu honetan arautu diren prozeduren barruan jaso diren eta hezkuntza-komunitateko kideei helarazi behar zaizkien jakinarazpenak nahiz zitazioak jasotzaileak mezua jaso duela argi jakiteko moduan igorri behar dira.

55. artikulua.- Dekretu honetan arautu diren prozeduretako datu pertsonalak lantzeko, babesteko eta ezeztatze bidea.

1. Jokabide zuzenduei buruzko datuak dagokion ohiko edota ohiz kanpoko prozeduraren agirietan soilik ageriko dira. Datu horiek ez dira ikastetxeko fitxategi edota erregistro iraunkorrera transferituko eta, maiatzaren 3ko 2/2006 Hezkuntzaren Lege Organikoaren hogeita hirugarren xedapen gehigarrian ezarritakoarekin bat zaindu eta aldi baterako beste ikastetxe batera eraman ahal izango dira.
2. Edonola ere, Dekretu honek arautzen dituen prozeduretan sortu diren agiriak suntsitu behar dira. Horrela, bizikidetzaren kontrakoak diren jokabideei buruzko prozeduren agiriak prozedura gertatu zeneko ikasturte akademikoa amaitzean suntsitu behar dira. Eta, bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideei buruzko prozeduren agiriak prozedura gertatu eta hurrengo ikasturte akademikoa amaitzean suntsitu behar dira.
3. Prozeduraren izapide guztietan prozeduran parte hartzen duten pertsona guztien ohorearen, duintasunaren, intimitatearen eta irudi propioaren eskubideak babestu beharko dira, ikasle adingabeen kasuan batez ere.

56. artikulua.- Erreklamazioak eta helegiteak.

1. Zuzendariak emandako ebazpenaren aurka, ikasleak edo, haren lekuan, haren gurasoek edo legezko ordezkariak, erreklamazioa aurkeztu ahalko dute Ordezkaritza Organo Gorenean edo Eskola Kontseiluan. Organo edo Kontseilu horrek erreklamazioa berrikusi ahalko du, 65. artikuluan ezarri denari jarraiki.

2. Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren erabakiaren aurka, ikasleak erreklamazioa aurkeztu ahalko dio dagokion Hezkuntzako Lurralde ordezkariari hiru egun balioduneko epean, erabakiaren jakinarazpena jasotzen denetik zenbatzen hasita.

3. Erreklamazio ezestearen aurka interesdunak gora jotzeko errekurtsua jar diezaioke Euskal Autonomia Erkidegoko Gobernuko Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saileko Hezkuntza sailburuordeari, jakinarazpena egin eta hilabeteko epean.

2. ATALA - JOKABIDE DESEGOKIEN ZUZENKETA

57. artikulua.- Jokabide desegokiak zuzentzeko ahozko prozedura.

1. Jokabide desegokiak berehala eta ahoz zuzenduko dira.

2. Nolanahi ere, jokabide desegokia zein izan den eta aplikatu izan diren neurri zuzentzaileak idatziz jaso ez badira eta, ikasle adingabeen kasuan, ikasleen gurasoak edota legezko ordezkariak jakinaren gainean jarri ez badira, ezin izango da 31.1.m) artikuluan aurreikusitakoa aplikatu.

3. Kasu guztietan, jokabide desegokiei eta jokabide desegokiak zuzentzeari buruz idatziz edota euskarri informatikoetan jaso diren agiriak ikasturte akademikoa amaitzean suntsituko dira.

3. ATALA - BIZIKIDETZAREN AURKAKO JOKABIDEAK ETA BIZIKIDETZAN KALTE LARRIAK ERAGITEN DITUZTEN JOKABIDEAK ZUZENTZEKO OHIKO PROZEDURA

58. artikulua.- Ohiko prozeduraren erabilera.

1. Ohiko prozedura erabili ahalko da zuzendu beharreko jokabidea osatzen duten gertakariak nahiz gertakari horien egilea nor izan den bistakoa denean.

2. Prozedura horri ofizioz ekingo zaio eta idazki bidez egingo da. Prozedurak, gutxienez, honako zati hauek izango ditu: hasierako egintza; ikasleak eta, hala badagokio, ikaslearen gurasoek edo legezko ordezkariak, esateko zer duten entzutea; eta prozeduraren amaiera ekarriko duen erabakia.

59. artikulua.- Hasierako egintzaren gutxieneko edukia.

1. Hasierako egintzak honako hauek ekarri behar ditu:

a) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen azalpena.

b) Kontrakoak diren edo ikastetxeko bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideetako batean kokatzea.

c) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen izaera kontuan harturik aplika daitezkeen neurriak, Dekretu honetan zehaztu direnen artean.

d) Dagokion neurria aplikatuko den erabakitzeko eskumena duen organoa zein den, eta organoari horretarako ahalmena esleitzen dion araua.

2. Era berean, Dekretu honetan aurreikusi diren baketzegatiko edo konpontzegatiko eteteak jasoko dira.

60. artikulua.- Hasierako jakinarazpena eta alde zurretiko entzunaldirako zitazioa.

1. Hasierako egintza, kasu guztietan, jokabide leporatuaren erantzule den ikasleari jakinaraziko zaio, baita, ikasle adingabea den kasuetan, haren gurasoei edota legezko ordezkariari ere.

2. Hasierako jakinarazpenarekin bat, ikaslearen alde zurretiko entzunaldirako zitazioa bidaliko da, baita, hala badagokio, haren gurasoen edota legezko ordezkarien entzunaldirako zitazioa ere. Mintzagai dugun zitazioan, halaber, entzunaldiaren eguna eta ordua zehaztuko dira.

61. artikulua.- Behin-behineko neurriak.

1. Bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideen kasuan, bere iritziz beharrezkoa denean eta bizikidetzari eragindako kaltearen larritasunaren arabera, zuzendariak behin-behineko zenbait neurri ezarri ahal izango ditu ikastetxean jarduerak normaltasunez gauzatzeko direla bermatzeko. Neurri horien artean ondoko bi hauek leudeke: batetik, ikasleak eskoletara joateko duen eskubidea aldi baterako etetea, ikasleari eskola zehatz batzuetara edo eskola guztietara joatea debekatuz; bestetik, ikaslea behin-behinekoz taldez aldatzea.

2. Behin-behineko neurriak prozedura amaitu arte bere horretan mantendu ahal izango dira. Behin-behineko neurriak, bidenabar, ezin izango dira aplikatu beharreko neurri zuzentzaileak baino latzagoak izan. Nolanahi ere, ikaslea ikastetxera edo eskoletara bertaratzeko eskubideaz gabetuta egon den denbora oso-osorik zenbatuko da, aplikatutako neurri zuzentzailea betetzeko garaian.

3. Ikasle interesdunei eta, ikasle interesdunak adinez txikiak badira, haien guraso edo legezko ordezkariari jakinaraziko zaie behin-behineko neurri ezarriak zein diren.

62. artikulua.- Entzunaldiaren izapidea.

1. Entzunaldiaren izapidearen bidez, entzuna izateko eta bere burua defendatzeko ikasleak duen eskubidea bermatu ahal izango da. Horrenbestez, hasierako egintzaren edukiaren gain nahiz ikastetxeak bere erabakiaren oinarri gisa hartuko duen informazio osoaren gain ikasleak egoki deritzon alegazioak egiteko aukera izango du.

2. Ikaslearen entzunaldia egitea derrigorrezkoa izango da kasu guztietan, ikaslearen adina dena delakoa izanik eta hartu beharreko neurria hartuta ere. Adinez txikiak diren ikasleek entzunaldian beren gurasoek edo legezko ordezkariak laguntzeko eskubidea dute. Azken horiek, nahi izanez gero, beren alegazioak egin ahal izango dituzte, betiere, ikasleak bereak egin ondoren.

3. Ondoko kasu hauetan, ikasle adingabeen gurasoei edo legezko ordezkariari entzunaldia egin beharko zaie derrigor:

a) Ikasle adingabe horiei leporatzen zaien jokabidea ikastetxeko bizikidetzan kalte larriak eragin dituen.

b) Bizikidetzaren kontrako neurriak direnean, betiere, aplikatu litezkeen neurri jakinarazien artean 35. artikuluko 1.g), 1.h) eta 1.i) ataletan zehaztutakoren bat badago.

4. Entzunaldiaren izapidea hasierako egintza jakinarazi eta hurrengo eskola-egunean egin beharko da, betiere, gurasoen edo legezko ordezkarien entzunaldia egitea derrigorrezkoa ez bada. Hala ez bada, entzunaldia, gehienez ere, hiru eguneko epean egin beharko da. Interesdunak entzunaldira agertzen ez badira ere, prozedurak bere martxari eutsiko dio.

5. Aurkeztu diren alegazioak idatziz jaso behar dira.

63. artikulua.- Aplikatu beharreko neurri zuzentzailea erabakitzea.

1.- Hartutako erabakia idazki batean bilduko du zuzendariak, arrazoiak azalduta. Era berean, dagozkion gertakizunak eta zuzenbideko oinarriak bilduko ditu, baita erreklamaziorik edo errekurtsorik ebatzi behar izanez gero hartarako eskumena duen organoak kontuan izan beharreko alderdi guztiak bildu ere. Gutxienez, honako hauek agerraraziko dira:

- a) Oro har, ikasleei edo, ikasle adingabeen kasuan, haien legezko ordezkariari ikastetxeko bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak edo bizikidetzaren kontrako jokabideak zein diren jakinarazi zaien modua.
- b) Bizikidetzaren aurkako jokabidea edo bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea osatzen duten gertakizunen deskribapena.
- c) Gaitzesten zaion portaera ikasleari argi eta garbi jakinarazi zaiola ziurtatzea, zuzendu nahi den jokabidearen tipifikazioan portaera hori jasota dagoela azalduz.
- d) Ikasleak bere jokabidea onartzeko, ukatzeko, zehazteko edo azaltzeko egin dituen alegazioak edo adierazpenak, eta, hala badagokio, gurasoek edo legezko ordezkariak egin dituztenak, baita egon daitezkeen lekukoaren deklarazioak ere.
- e) Zuzendariaren iritziz ikaslearen jokabidearekiko zirkunstantzia astungarriarik, aringarriarik, edo ikaslea errugabetzeko zirkunstantziarik ba ote dagoen ala ez.
- f) Ezarriko diren neurri zuzentzaileak. Neurri horiek hasierako egintzaren jakinarazpenean aukerakotzat jo direnak izango dira, ez besterik.
- g) Neurriak zer unetatik aurrera aplikatu behar diren. Neurriak inoiz ez dira aplikatuko Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren aurrean erreklamazioak egiteko epea amaitu aurretik.
- h) Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren aurrean aipatu erreklamazioa aurkezteko epea.

2. Zuzendariak bere erabakia hartu beharko du entzunaldia egin eta hurrengo eskola-eguna amaitu aurretik. Zuzendariaren erabakia, hortaz, ikasleari eta, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinaraziko zaie.

3. Zuzendariak hartutako erabakia helarazi beharko dio Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari eta ikastetxeko Irakasle klaustruari, horren berri izan dezaten.

64. artikulua.- Dagokion Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritzari, eta, hala badagokio, dagokion Gizarte Zerbitzuei jakinaraztea.

1. Neurria bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea zuzentzeko ezartzen den guztietan, idazki horren kopia bat helaraziko zaio dagokion Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritari. Honako kasu honetan ere helaraziko zaio idazkiaren kopia: bizikidetzaren

aurkako jokabidea zuzentzeko ezartzen bada, neurri zuzentzaileak ikastetxera bertaratzeko edo garraio- eta jangela-zerbitzuak erabiltzeko eskubidea aldi baterako kentzea badakar.

2. Kasu horietan, neurria bete behar duten ikasleak Foru Aldundietako edo Udaletako Gizarte Zerbitzuen laguntza duten familietakoak badira, aplikatu zaien neurria Zerbitzu horiei helarazi beharko zaie, haren berri izan eta jarraipena egiteko aukera izan dezaten.

3. Artikulu honetan xedaturikoa betetzearen ondorioz egiten diren jakinarazpen guztiak konfidentzialtasun-eskubidearen eta erreserba-betebeharraren babespean daude.

65. artikulua.- Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren aurrean erreklamazioa jartzea.

Ikasleak edo, hala badagokio, haren gurasoek edo legezko ordezkariak eskatuz gero, Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak zuzendariak hartutako erabakia berrikusi ahalko du, eta, hala badagokio, dagokion neurriak proposatuko ditu.

66. artikulua.- Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren erabakia.

1. Batetik, zein neurri aplikatu behar den erabakitzeak idazki arrazoitua eta, bestetik, ikaslearen edota, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoen edo legezko ordezkarien erreklamazioan jasotako alegazioak kontuan hartuta, Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak neurri hori berretsiko du, betiere Dekretu honetan aurreikusitakoaren araberakoa dela irizten badio, bestela, erabakia berriz aztertzea erabakiko du.

2. Ordezkaritza Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak bere eskumenak eskuordetu ahalko dizkio ikastetxeak Antolakuntza eta Jarduera Araudian edo Barne Araudian ezarrita dituen ordezko batzordeei edo horretarako eraturako Batzorde bati, betiere Ordezkaritza Organo Gorenako kideek erabakia gehiengo osoz onartzen badute. Nolanahi ere, Dekretu honen aplikazioarekin lotutako funtzioak betetzeko, Ordezkaritza Organo Gorenarako edo Eskola Kontseilurako legez ezarritako gurasoen, ikasleen eta irakasleen proportzioak errespetatu beharko dira, eta horretarako boto haztatu sistema ezarri ahalko da.

3. Ordezkaritzako Organo Gorenak edo Eskola Kontseiluak gehienez ere hiru eguneko epean hartu beharko du bere erabakia.

67. artikulua.- Jakinarazpena.

1. Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren erabakiaren ikaslearentzako edo, hala badagokio, haren gurasoentzako edo legezko ordezkariarentzako jakinarazpenak erabakiaren eduki osoa adierazi beharko du. Jakinarazpenean erabakiaren arrazoiak adieraziko dira, zuzendariaren aurreko erabakia berresten nahiz berrikusten den aintzat hartu gabe, eta, era berean, Hezkuntzako Lurralde ordezkariari erreklamazioa aurkezteko epea adieraziko da.

2. Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren hitzarmena Lurraldeko Ordezkariari eta dagozkion Gizarte Zerbitzuei jakinaraziko zaie, betiere, 64. artikuluan jasotako kasuetan.

4. ATALA - OHIZ KANPOKO PROZEDURA

68. artikulua.- Ohiz kanpoko prozedura noiz erabili beharra dagoen.

Ohiz kanpoko prozedura ondoko kasu hauetan erabili beharko da:

- a) Zuzendu beharreko jokabidea osatzen duten ekintzak edo ekintza horien egilea nor izan den kaltetuak edo hirugarren pertsonen salatutakoaren bidez soilik ezagutzen direnean, edota zeinahi arrazoiengatik, ekintza nahiz egilea bistakoak ez direnean.
- b) 37. artikuluan aipatzen diren kasuetan.
- c) Zuzendariak, kasuaren inguruabarrak ikusirik, neurri zuzentzaile egokia hartzeko ohiz kanpoko prozedura egokiagoa dela iritzi duenean.

69. artikulua.- Ohiz kanpoko prozedurari ekiteko epea.

Zuzendariak prozedurari ekin beharko dio. Prozedurari idatziz ekin behar zaio, gehienez ere, ikastetxeko bizikidetzaren kontrako jokabidea edo bizikidetzaren horretan kalte larriak eragiten duen jokabidea osatzen duten gertakariak ezagutu eta hiru egunetara.

70. artikulua.- Hasierako egintzaren gutxieneko edukia.

Hasierako egintzak honako hauek ekarri behar ditu:

- a) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen azalpena; jokabide hori kontrakoak diren edo ikastetxeko bizikidetzaren kalte larriak eragin ditzaketen jokabideen artean egon daitekeeneko zehaztapena; eta neurri zuzentzaileak aplikatu behar izaneko aukera.
- b) Izapidegilea izendatzea.
- c) Dekretu honetako III. kapituluaren jaso diren eta aplikatu litezkeen aukerako bideak erabiliz prozedura eteteko aukera.

71. artikulua.- Izapidegilea izendatzea.

1. Zuzendariak, ikastetxeko irakasleen artean, izapidegilea izendatuko du.
2. Irakasle izendatuak izendapena onartu beharko du, betiere, abstenitzeko erregelamenduzko arrazoi gertatzen ez bada. Erregelamenduzko ziorik gertatzen bada, irakasleak izendapenari uko egin beharko dio.
3. Izendapenetik kontatzen hasita egun bateko epean, izapidegileak abstentzio-idazkia aurkezten badu, emandako arrazoiak aztertu eta beste izapidegile bat izendatu beharko du zuzendariak, arrazoi justifikatuak daudela iritzi gero. Bestela, hasierako izendapena berretsiko du.

72. artikulua.- Hasierako egintzaren nahiz behin-behineko balizko neurrien jakinarazpena.

1. Hasierako egintza, kasu guztietan, jokabide leporatuaren erantzule den ikasleari jakinaraziko zaio, baita, ikasle adingabea den kasuetan, haren gurasoei edota legezko ordezkariari ere.
2. Zuzendariak behin-behineko neurriak ezarriko balitu, ikasleari eta, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinaraziko dizkie, betiere, ohiko prozedurari buruzko 61. artikuluan zehaztu diren baldintzetan.

73. artikulua.- Izapidegilea errefusatzeko aukera.

1. Ikasleak edo, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoek edo legezko ordezkariak izapidegilea errefusatu ahal izango dute, betiere, izapidegileari uko egiteko arauzko arrazoi bat gertatzen bada.

2. Mintzagai dugun jazoera gertatuko balitz eta izapidegileak uko egiteko arrazoiak onartuko balitu, izapidegile berria izendatuko litzateke. Izapidegileak ez baditu onartzen ezesteko arrazoiak, zuzendariak bi aldeek emandako arrazoiak aztertu eta —aldez aurretik egoki irizitako txosten eta aholkuak jasota— hiru eguneko epean ebatzi beharko du.

3. Zuzendariaren ebazpena ikasleari edota, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinaraziko zaie.

74. artikulua.- Izapidegilearen jardunak.

Izapidegileak ofizioz gauzatuko ditu ikasle interesdunari leporatzen zaion jokabidea osatzen duten gertakariak ezagutzeko eta egiaztatzeko egoki deritzon ikerketa guztiak. Era berean, kontuan izan beharko ditu ikasleak entzunaldiaren aurretik ekar ditzakeen alegazioak, agiriak edo epaiketarako zeinahi elementu.

75. artikulua.- Jakinarazpena Fiskaltzari.

1. Izapidegileak jokabide nahiz gertakari egotziak delitutzat edota falta penaltzat har daitezkeela uste badu, halaxe jakinarazi beharko dio zuzendariari, hala badagokio, kasua Fiskaltzaren eta Hezkuntzako Ikuskaritzaren esku jartze aldera.

2. Ikaslea adingabea bada, Adingabeen Erantzukizun Penalari buruzko urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoaren 18. eta 19. artikuluetan aurreikusitako ondorioak betetze aldera, ondoko hauek jakinarazi beharko dira ere:

- a) Hala bada, hezkuntzaren eremuan jokabideak zuzendu izana.
- b) Hala bada, baketzea gertatu izana.
- c) Hala bada, konponketa gertatu izana edo konpontzeko konpromisoa hartua egotea.

3. Fiskaltzari igorritako jakinarazpenaren kopia bidaliko dio zuzendariak dagokion Hezkuntzako Lurralde Ordezkariari.

76. artikulua.- Entzunaldirako zitazioa.

1. Izapidegileak ikaslea zitatu du entzunaldia egin dezan. Ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari ere jakinaraziko die. Zitazioan, entzunaldiaren eguna eta ordua zehaztuko dira. 62.3 artikuluan zehaztutako kasuetan, ikaslearen gurasoei edo legezko ordezkariari derrigorrez hitzordua emango zaie.

2. Zitazioarekin idatzi bat bidaliko da, zeinean honako hauek agertuko diren:

- a) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen azalpena.
- b) Kontrakoak diren edo ikastetxeko bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideetako batekin bat datorren.
- c) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen izaera kontuan harturik aplika litezkeen neurriak, Dekretu honetan zehaztu direnen artean.
- d) Dagokion neurria aplikatuko den erabakitze eskumena duen organoa eta organoari ahalmen hori esleitzen dion araua.
- e) Kontrako proba-baliabideak proposatzeko aukera.

77. artikulua.- Entzunaldiaren izapidea.

1. Entzunaldiaren izapidea gauzatzeko, 62. artikuluan ohiko prozedurari buruz esandakoa aplikatu daiteke.

2. Gainera, ikasleari eta, ikaslea adingabea bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari prozedurako agiri guztiak erakutsi behar zaizkie -betiere, indarrean dauden legeek ezartzen duten zuhertasunaz- egoki deritzotena alegatu dezaten eta egoki deritzeten proba-bitartekoak proposatu ditzaten.

78. artikulua.- Ebazpen Proposamena.

1. Entzunaldiaren izapidea amaitutakoan, izapidegileak frogak -aldez aurretik zeudenak, bereziki lekukoaren deklarazioak, eta ikasleak edo guraso edo legezko ordezkariak aurkeztu ahal izan dituztenak- balioetsiko ditu, baita aurkeztutako alegazioak ere; gertakizunak argitzeko eta balioesteko beharrezko irizitako jardunak gauzatu ditu, eta ondorioen bat ateratzen duenean, ebazpen-proposamena idatzita aurkeztuko du.

2. Proposamena idatzi ostean, horren berri emango zaio ikasleari. Horretarako, entzunaldirako ezarri diren epe nahiz baldintza beretan deituko zaio, berriz, ikasleari. Alegazio berririk izanez gero, jaso egingo dira, eta proposamena zuzendariari helaraziko zaio, aldaketarik gabe eta jasotako alegazio berriekin batera.

79. artikulua.- Ohiz kanpoko prozedura amaitzeko epea.

1. Ohiz kanpoko prozedurari ekingo zitzaiola interesdunari eta, hala balegokio, interesdunaren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi zitzairen egunetik zenbatzen hasita, gehienez ere hamabost eguneko epean amaitu beharra dago ohiz kanpoko prozedura.

2. Bi asteko epe horri abstentzioak edo arbuiatzeak ebazteko erabili diren egunak gehituko zaizkio, baita ikasleak, haren gurasoek edo legezko ordezkariak eragin dituzten eta beharrezkoak ez diren atzerapenetan galdu diren egunak ere.

3. Ikertu beharreko ekintzen konplexutasunak edo antzerako inguruabarrek hala eskatuko balute, zuzendariak gehienez ere hamar eguneko epean amaitzeko epea.

4. Epea luzaturik ebazpen proposamenik egongo ez balitz, prozedura igarotzat joko da, betiere, interesdunak edota haren gurasoek edo legezko ordezkariak eragindako atzerapenek sortua ez bada. Igarotze horrek ez du eragotziko delitu edo falta penaltzat har daitezkeen gertakariak edo ez-egiteak Fiskaltzari jakinarazi beharra, betiere, zigor arloan gertakaria edo ez-egitea preskribatu ez bada.

80. artikulua.- Espedientearen ebazpena eta jakinarazpena.

1. Ebazpenak arrazoitua izan beharko du beti, eta honako hauek bildu beharko ditu: ikasleari leporatu zaizkion gertakizunak; neurri zuzentzailea(k) ezartzeko arrazoiak; erantzukizuna aldatzen duten zirkunstantziak, hala badagokio; neurrien edukia eta neurriak zer unetatik aurrera aplikatuko diren; erreklamazioa zer Organori aurkeztu behar zaion, eta azken hori aurkezteko epea.

2. Ikasleari eta, hala badagokio, ikaslearen guraso edo legezko ordezkariari ebazpenaren jakinarazpena helaraziko zaie.

3. Ebazpen hori Ordezkaritza Organo Gorenari edo Eskola Kontseiluari eta irakasleen klaustroari zuzendariak egoki deritzon moduan jakinaraziko zaie.

4. 64. artikuluan zehaztu diren kasuetan, Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritari eta, hala badagokio, dagozkion Gizarte Zerbitzuei helaraziko zaie ebazpena.

XEDAPEN GEHIGARRIAK

Lehenengoa.- Itundu gabeko ikastetxe pribatuak.

Hezkuntzarako Eskubidea arautzen duen 8/1985 Lege Organikoan eta Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Legean ezarritako esparruan, itundu gabeko ikastetxe pribatuek autonomia izango dute barne-araudia eta bizikidetzara-arauek ezartzeko, legeetan ikasleei onartzen zaizkien eskubideak errespetatuta betiere.

Bigarrena.- Adin nagusiko ikasleak dituzten ikastetxeetarako egokitzapena.

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak Dekretu honen III. kapituluan xedaturikoa moldatuko du, honako hauen egoerara egokitzeko: Hizkuntza Eskola Ofizialen; Urrutiko Oinarrizko Hezkuntzarako eta Batxilergoko Ikastetxeen; Gau Eskolen; Lanbide Heziketako Goi-mailako Zikloak, Irakaskuntza Artistikoetako Goi-mailako Zikloak eta Kirol Irakaskuntzetako Goi-mailako Zikloak soilik ematen dituzten ikastetxeen; egoitza-zentroen; eta, oro har, ikasleak adinez nagusiak diren kasu guztien egoeretara.

Hirugarrena.- Irakasleentzako laguntza eta defentsa juridikoa.

1. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak laguntza juridikoa emango die titularrak den ikastetxe publikoetako irakasleei irakaskuntzako eta eskolako zereginetan sortzen diren prozesuetan, betiere irakasleen jarduna ikastetxeko Bizikidetzara Planaren eduki eta espirituarekin bat etorriz gero, eta Euskal Autonomia Erkidegoak kasu horietarako ematen duen defentsa juridikoa bazter utzi gabe.

2. Hezkuntza, Unibertsitateak eta Ikerketa Sailak egoki deritzon neurriak ezarriko ditu ikasleen gurasoen edo ikasleen beste senitarteko batzuen erasoetatik irakasleak babesteko.

Laugarrena.- Antolakuntza eta Jarduera Araudiaren edo Barne Araudiaren aldaketa.

1. Dekretu hau argitaratzen denetik kontatzen hasita sei hilabeteko epean, zati batean ala osorik fondo publikoekin finantzatzeko ikastetxeek egokitu beharko dute beren Antolakuntza eta Jarduera Araudia edo Barne Araudia Dekretu honetan xedatukoari, beharrezko aldaketak eginda eta bizikidetzara-plana betetzea bermatzen duten aldaketak barnean hartuta.

2. Antolakuntza eta Jarduera Araudiaren edo Barne Araudiaren idazketa berria egiteko batzorde bat eratzten bada ikastetxean Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Kontseiluaren baldintza eta ordezkari-tza-proporzio berberak errespetatu beharko dira, eta horretarako boto haztatuko sistema ezarri ahalko da.

3. Ikastetxe publikoen Ordezkaritza Organo Gorenek Antolakuntza eta Jarduera Araudiaren edo Barne Araudiaren idazketa berria onartu aurretik, edo itundutako ikastetxeek Barne Araudiaren idazketa berria onartu aurretik, ikastetxe bakoitzean ezarritako eta lege osatutako guraso-elkarteei nahiz ikasle-elkarteei eta ikasleen taldeko organoari entzun beharko zaie.

Bosgarrena.- Ikasleek erabiltzen duten hezkuntzako irakas-hizkuntza edozein izanda, Dekretu honetan araututako prozeduretan gurasoen edo legezko ordezkarien esku-hartzeak eta haiei bidaltzen zaizkien jakinarazpenak aukeratzen duten Hizkuntza Ofizialean egingo dira, euskararen erabilera normalizatzeko oinarrizko azaroaren 24ko 10/1982 Legearen 5. eta 6. artikuluekin bat etorriz.

Seigarrena.- Ebazpen judicial batek guraso-ahala ezkontide bakar bati ematen dionean edo guraso-ahalaren funtzioak nolabait bi ezkontideen artean banatzen duenean izan ezik, Dekretu honetan araututako prozeduretako esku-hartzeak biek egin ahalko dituzte, edo, bestela, horietako bakar batek, betiere beste ezkontidea ados dagoela kontuan hartuta, Kode Zibilaren 156. artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorritik.

Zazpigarrena.- Hezkuntza, Unibertsitateak eta Ikerketa Sailak laguntza eta orientazioa emango die ikastetxeei Dekretu honetako 5. artikuluan aipatzen diren bizikidetzaren planak idatz ditzaten. Horrez gain, Sail horrek gatazkak ebazteko aukerako bideak erabiltzea sustatuko du, besteak beste, bitartekaritza prozedurak erabiltzea sustatuko du ikastetxeen eta ikasleen familien artean elkarlan handiagoa lortzeko.

Zortzigarrena.- Dekretu honetan arautu diren prozeduretan sortutako agiriak, gorde behar diren denbora-tartean, Datu Pertsonalak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoak xedatutakoaren arabera zaindu beharko dira, baita Lege hori garatzeko erregelamendua onartzen duen abenduaren 21eko 1720/2007 Errege dekretuan xedatutakoaren arabera ere. Ikastetxe publikoei dagokienean, Datu Pertsonalak gordetzeko Titulartasun Publikoko Fitxategien gaineko nahiz Datu Pertsonalak Babesteko Euskal Agentzia sortzeari buruzko otsailaren 25eko 2/2004 Legea garatzen duen 308/2005 Dekretuan xedatutakoaren arabera zaindu beharko dira.

XEDAPEN IRAGANKORRAK

Lehenena.- Bertaratze-hutsegite kolektiboen erregimen iragankorra.

Ikastetxeek ez badute betetzen Dekretu honen 13.3 artikuluan aurreikusitakoa, apirilaren 19ko 160/1994 Dekretuaren —Unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharreri buruzkoaren— 19.3 artikuluan aurreikusitakoari atxikiko zaizkio, baina Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako hirugarren mailatik aurrera soilik aplikatuko da.

Bigarrena.- Aldez aurretik abiarazitako prozedurak.

Dekretu hau indarrean jartzen denean jada abiarazitako diziplina-espeditentek erabat amaitu arte jarraituko dute, unibertsitatez kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharreri buruzko apirilaren 19ko 160/1994 Dekretuan aurreikusitakoarekin bat etorritik, eta betiere, Dekretu hau aplikatuta, interesdunek edo, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak idazki bidez kontrakoa adierazten ez badute.

XEDAPEN INDARGABETZAILEA

Xedapen Iragankorretan aurreikusitakoa alde batera utzi gabe, unibertsitatez kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharreri buruzko apirilaren 19ko 160/1994 Dekretua indargabetu da. Halaber, Dekretu honetan aurreikusitakoarekin bat ez datozen xedapen guztiak (maila berekoak edo txikiagoak) ere indargabetuta daude.

AZKEN XEDAPENA

Dekretu hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den egunaren biharamunetik aurrera jarriko da indarrean.

Vitoria-Gasteizen, 2008ko abenduaren 2an.

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburua,
JOSÉ ANTONIO CAMPOS GRANADOS

Lehendakaria,
JUAN JOSÉ IBARRETXE MARKUARTU

